

USZCZEGÓLOWIENIE

Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska

2007-2013

**Wersja 7
12. maja 2011**

**UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PRZEKRACZAMY GRANICE**

SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE	4
1.1 Przeznaczenie dokumentu.....	4
1.2 Obszar wsparcia Programu	4
1.3 Podstawy prawne Programu.....	6
1.4. Finansowanie Programu.....	6
1.5 Zasada Partnera Wiodącego	7
1.6 Ukierunkowanie POWT RCz-RP /projektów	7
2. OSIE PRIORYTETOWE ORAZ DZIEDZINY WSPARCIA	8
2.1 Wykaz osi priorytetowych i dziedzin wsparcia.....	8
2.2 Szczegółowy opis dziedzin wsparcia.....	8
3. WDRAŻANIE PROGRAMU	29
3.1 Rozpoczęcie Programu oraz ogłoszenie naboru wniosków	29
3.2 Udzielanie informacji i konsultacji.....	29
3.3 Wypełnienie formularza wniosku projektowego	29
3.4 Składanie wniosku projektowego.....	29
3.5 Przyjmowanie i ewidencja wniosków projektowych	30
3.6 Kontrola i ocena wniosków projektowych	30
3.7. Podsumowanie oceny oraz przygotowanie materiałów na posiedzenie KM	34
3.8. Decyzja w sprawie wyboru projektów do finansowania	35
3.9. Powiadomienie Partnerów Wiodących, których projekty zostały lub nie zostały rekomendowane	36
3.10. Wydanie Decyzji Ministra Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej.....	36
3.11. Związanie prawne środków EFRR	36
3.12. Prawne związanie środków z budżetu państwa RCz.....	37
3.13. Zmiana projektu.....	37
3.14. Realizacja projektu	37
3.15. Kontrola kwalifikowalności wydatków	38
3.16 Nieprawidłowości.....	41
3.17. Przepływy finansowe.....	42
4. PROMOCJA I DZIAŁANIA INFORMACYJNE	44
4.1 Wprowadzenie.....	44
4.2. Cele działania Promocja i działania informacyjne	44
4.3 Ramy prawne.....	44
4.4. Grupy docelowe.....	44
4.5. Instytucje odpowiedzialne za realizację działań informacyjnych i promocyjnych.....	44

4.6. Promocja projektu.....	46
5.1 Informacje ogólne.....	47
5.2. Partnerzy FM i zasięg terytorialny	47
5.3. Ramy finansowe FM.....	48
5.4. Warunki wyjściowe dla realizacji FM	48
5.5. Realizacja FM.....	49
6 POMOC TECHNICZNA.....	51
6.1 Kwalifikowani beneficjenci	51
6.2 Przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu Pomocy Technicznej (zwanego dalej wnioskiem PT).....	51
6.3 Składanie wniosków	51
6.4 Zatwierdzanie projektów PT przez Komitet Monitorujący	51
6.5 Wydanie decyzji/Podpisanie umowy.....	51
6.6 Realizacja projektu PT.....	52
6.7 Kwalifikowalność wydatków PT	52
7 KWALIFIKOWALNI WNIOSKODAWCY.....	53
7.1. Kwalifikowalni wnioskodawcy w czeskiej części Programu	53
7.2 Kwalifikowalni beneficjenci w polskiej części Programu	57
8. WYDATKI KWALIFIKOWALNE	60
8.1 Zasady dotyczące oceny Wydatków kwalifikowalnych.....	60
8.2 Zasady dotyczące kwalifikowalności wydatków na poziomie Instytucji Zarządzającej.....	61
9. TABELA FINANSOWA.....	67
10 LISTA ZASTOSOWANYCH SKRÓTÓW	68
11 LISTA ZAŁĄCZNIKÓW	70

1. WPROWADZENIE

1.1 Przeznaczenie dokumentu

Podstawowym dokumentem dla realizacji współpracy transgranicznej na pograniczu polsko-czeskim w latach 2007-2013 jest Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013 (zwany dalej POWT RCz-RP 2007-2013), który określa podstawowe zasady Programu oraz został zatwierdzony przez Komisję Europejską.

Dokumentem uszczegółwiającym POWT RCz-RP 2007-2013 jest **Uszczegółowienie Programu** (zwane dalej UP), które zostało przygotowywane wspólnie przez oba państwa partnerskie, a w którym obie strony wspólnie uzgodniły zakres i poszczególne etapy wdrażania Programu. Uszczegółowienie zawiera informacje w zakresie osi priorytetowych i dziedzin wsparcia, beneficjentów końcowych, podmiotów wdrażających, sposobu wdrażania Programu i planu finansowego dla każdej osi priorytetowej. UP zatwierdza Komitet Monitorujący.

Innymi istotnymi dokumentami są *Opis systemu zarządzania i kontroli* oraz *Strategia Komunikacji*, które są zatwierdzane przez Komisję Europejską. Dla potrzeb kontroli projektów opracowano dokument *Wspólna metodologia procesu kontroli dla POWT RCz-RP*. Dla potrzeb partnerów wiodących i zwykłych partnerów projektów opracowano *Podręcznik wnioskodawcy i Podręcznik beneficjenta*.

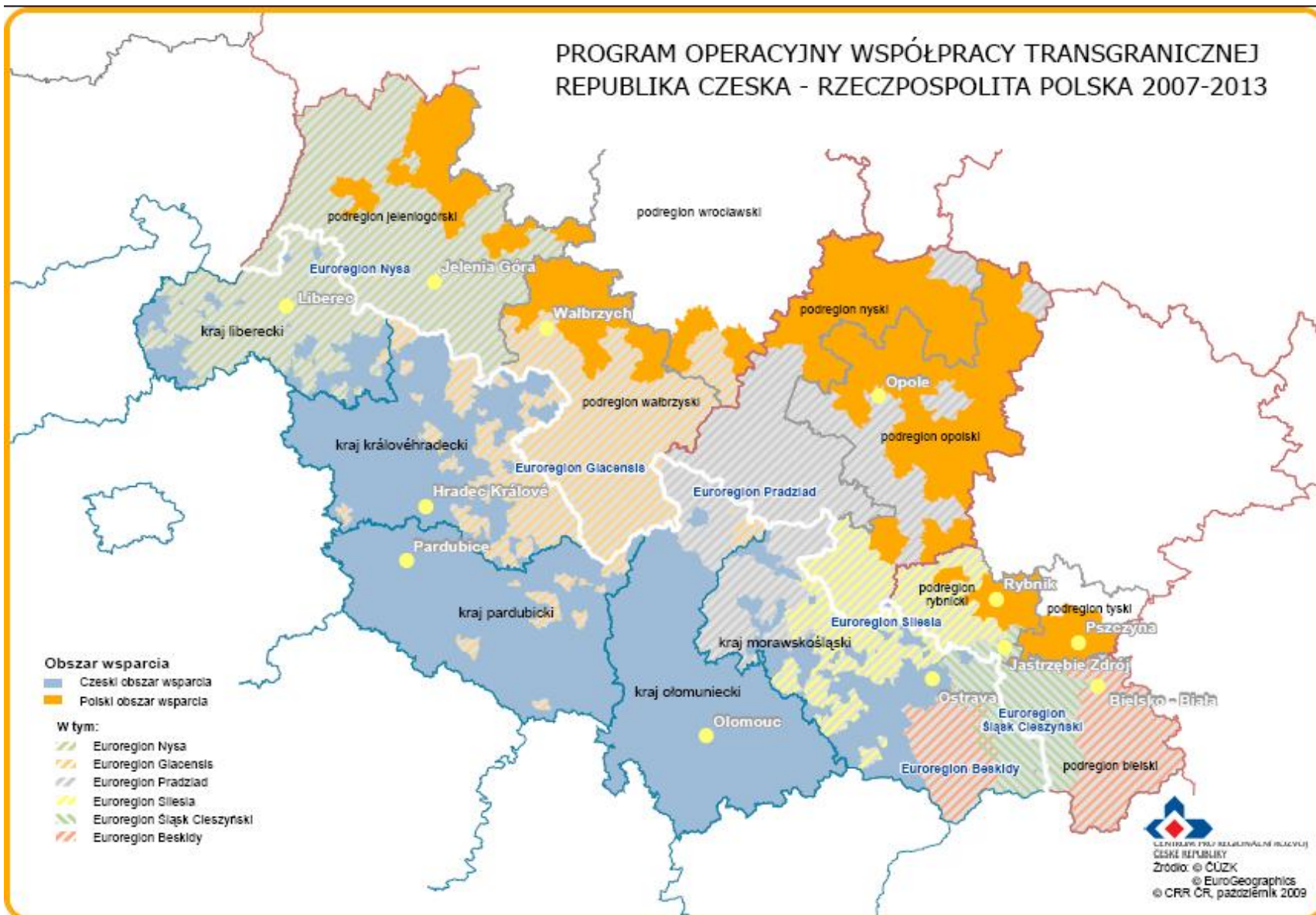
1.2 Obszar wsparcia Programu

Obszar wsparcia w ramach POWT RCz-RP 2007-2013 obejmuje następujące terytorium na poziomie NUTS III.

Po stronie czeskiej obszar wsparcia obejmuje pięć krajów: liberecki (powiaty: Liberec, Jablonec nad Nisou, Semily i Česká Lípa), královéhradecki (powiaty Trutnov, Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Hradec Králové i Jičín), pardubicki (powiaty Ústí nad Orlicí, Svitavy, Pardubice i Chrudim), ołomuniecki (powiaty Šumperk, Jeseník, Olomouc, Přerov i Prostějov) oraz morawskośląski (powiaty Bruntál, Karviná, Frydek-Místek, Ostrava, Opava i Nový Jičín).

Po stronie polskiej obszar wsparcia obejmuje od 1.1.2008r. osiem podregionów: jeleniogórski, wałbrzyski, wrocławski (z tego podregionu do obszaru wsparcia należy tylko Powiat Strzeliński), nyski, opolski, rybnicki, bielski oraz tyski (z tego podregionu do obszaru wsparcia należy tylko Powiat Pszczyński).

PROGRAM OPERACYJNY WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ REPUBLIKA CZESKA - RZECZPOSPOLITA POLSKA 2007-2013

1.3 Podstawy prawne Programu

Warunki realizacji Programu określone zostały w następujących dokumentach:

- § rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 1080/2006 (WE) z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1783/1999, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 210/1 z 31 lipca 2006 r. (zwane dalej rozporządzeniem w sprawie EFRR),
- § rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1260/1999, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 210/25 z dnia 31 lipca 2006 r. (zwane dalej Rozporządzeniem Ogólnym),
- § rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 371/127 z dnia 27 grudnia 2006 r. (zwane dalej Rozporządzeniem Wykonawczym).

Dodatkowo warunki realizacji Programy są określone także przez krajowe przepisy prawne.

1.4. Finansowanie Programu

POWT RCz-RP 2007-2013 jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (zwanego dalej EFRR) na podstawie art. 53, ust 1, lit. b Rozporządzenia Ogólnego.

Zakres poszczególnych osi priorytetowych i podział środków finansowych wynika ze zobowiązań budżetowych oraz wiążącego indykatywnego planu finansowego zawartego w POWT RCz-RP 2007-2013. W UP indykatywny plan finansowy uszczegółowiony jest do poziomu poszczególnych dziedzin wsparcia.

Projekty realizowane w ramach POWT RCz-RP 2007-2013 finansowane są zgodnie z **zasadą dodatkowości**. Oznacza to, że każdy projekt współfinansowany ze środków EFRR musi być jednocześnie dofinansowany z krajowych publicznych źródeł finansowania. Dofinansowanie może pochodzić ze środków budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego (kraju / województwa, powiatu lub gminy) oraz innych środków własnych parterów, które uważane są za środki publiczne. Struktura finansowania jest następująca:

- 100% ze środków publicznych, z tego:

- 85% z EFRR¹;

- 15% z krajowych środków publicznych (w RCz jest możliwość uzyskania dofinansowania w maksymalnej wysokości do 5% z budżetu państwa²).

W Republice Czeskiej na mocy decyzji MF RCz, środki własne niektórych kwalifikowalnych partnerów traktowane są jako prywatne. Aby nie wykluczyć tych podmiotów z Programu, umożliwiono włączenie tych środków prywatnych do Programu, jednak udział EFRR będzie również w tym przypadku odnoszony tylko do całkowitych środków publicznych projektu (szczegółowe informacje patrz rozdział 7.1.2). Struktura finansowania w przypadku włączenia środków prywatnych jest następująca:

- 10% ze środków prywatnych partnera;

- 90% z środków publicznych, z tego:

- 85% z EFRR;

¹ Jest to maksymalna możliwa wysokość wsparcia z Programu. W przypadku, gdy projekt stanowi pomoc publiczną, dochodzi zgodnie z art. 87 Traktatu o WE do zmniejszenia wsparcia (szczegółowy opis patrz Podręcznik wnioskodawcy).

² Jeśli wnioskodawcą jest jednostka organizacyjna państwa lub jednostka budżetowa powołana przez jednostkę organizacyjną państwa, ma on prawo jedynie na dofinansowanie z EFRR, ponieważ pozostałych 5% uzyska z budżetu państwa RCz za pośrednictwem swojej linii budżetowej jako współfinansowanie.

- 15% z krajowych środków publicznych, (udział krajowych środków publicznych jest zabezpieczony z dotacji z budżetu państwa w całkowitej wysokości 15%).

W przypadku, gdy projekt generuje przychód, postępuje się zgodnie z Podręcznikiem wnioskodawcy.

1.5 Zasada Partnera Wiodącego

W POWT RCz-RP 2007-2013, podobnie jak we wszystkich programach Celu 3, Europejskiej Współpracy Terytorialnej, obowiązuje **zasada Partnera Wiodącego (PW)**, która została stworzona w celu pogłębienia współpracy transgranicznej. Realizowana jest ona w ramach jasno zdefiniowanej i umocowanej umową struktury partnerstwa projektowego tworzonego przez partnera wiodącego z jednego kraju i kolejnego partnera lub partnerów projektu (PP) z kraju sąsiadującego.

Zgodnie z zasadą Partnera Wiodącego relacje pomiędzy poszczególnymi partnerami projektu a Partnerem Wiodącym są jasno zdefiniowane i określone. Wszystkie projekty zgłaszane do współfinansowania w ramach Programu są przygotowywane i realizowane jako projekty wspólne, składane na jednym wspólnym wniosku. Odpowiedzialność za projekt w stosunku do Instytucji Zarządzającej i Komisji Europejskiej ponosi PW.

Aby można było zarekomendować projekt składany w ramach POWT RCz-RP 2007-2013 do finansowania z Programu, muszą zostać spełnione co najmniej dwa z czterech warunków współpracy partnerów (zgodnie z art. 19 Rozporządzenia w sprawie EFRR):

- wspólne przygotowanie,
- wspólna realizacja,
- wspólny personel,
- wspólne finansowanie.

W ramach partnerstwa zadania oraz odpowiedzialność za przygotowanie, realizację, finansowanie i kontrolę działań projektu są jasno zdefiniowane i przydzielone poszczególnym partnerom. **Do podstawowych atrybutów partnerstwa należą:**

- wspólny wybór PW,
- wspólne przygotowanie projektu i wniosku,
- zawarcie wspólnego porozumienia o partnerstwie podpisanego przez wszystkich partnerów,
- przejście przez PW całkowitej odpowiedzialności za realizację projektu (wyływa z Decyzji w sprawie udzielenia dofinansowania/ Umowy o dofinansowanie projektu),
- przyjmowanie przez PW całkowitych płatności ze środków EFRR i przekazywanie odpowiedniej części środków przypadających na poszczególnych partnerów.

1.6 Ukierunkowanie POWT RCz-RP /projektów

Strategia rozwoju pogranicza polsko-czeskiego przyjęta w POWT RCZ-RP 2007-2013 wytycza główne kierunki przyznawania wsparcia. Nacisk położony jest na wzmocnienie dostępności komunikacyjnej i poprawę jakości środowiska, profilaktykę zagrożeń, rozwój przedsiębiorczości (wspomaganie nawiązywania współpracy między instytucjami badawczymi i rozwojowymi oraz wzmocnienie potencjału innowacyjnego), rozwój turystyki (atrakcji turystycznych, wspieranie ich promocji, poprawę oferty produktów turystycznych), na wspieranie edukacji i kształcenia ustawicznego oraz współpracy transgranicznej pomiędzy społecznościami lokalnymi oraz instytucjami po obu stronach granicy.

2. OSIE PRIORYTETOWE ORAZ DZIEDZINY WSPARCIA

2.1 Wykaz osi priorytetowych i dziedzin wsparcia

Oś priorytetowa 1. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej, ochrona środowiska, profilaktyka zagrożeń

Dziedziny wsparcia:

- 1.1 Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej
- 1.2 Ochrona środowiska
- 1.3 Profilaktyka zagrożeń

Oś priorytetowa 2. Poprawa warunków rozwoju przedsiębiorczości i turystyki

Dziedziny wsparcia:

- 2.1 Rozwój przedsiębiorczości
- 2.2 Wspieranie rozwoju turystyki
- 2.3 Wspieranie współpracy w zakresie edukacji

Oś priorytetowa 3. Wspieranie współpracy społeczności lokalnych

Dziedziny wsparcia

- 3.1 Współpraca terytorialna instytucji świadczących usługi publiczne
- 3.2 Wspieranie przedsięwzięć kulturalnych, rekreacyjno-edukacyjnych oraz inicjatyw społecznych
- 3.3 Fundusz Mikroprojektów

Oś priorytetowa 4. Pomoc techniczna

2.2 Szczegółowy opis dziedzin wsparcia

2.2.1. Oś priorytetowa: 1. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej, ochrona środowiska, profilaktyka zagrożeń				
1. Cel osi priorytetowej:	<i>Lepsza dostępność komunikacyjna i wysoka jakość środowiska naturalnego są podstawową przesłanką rozwoju przedsięwzięć gospodarczych i społecznych. Przyczyniają się do podniesienia atrakcyjności obszaru pogranicza dla jego mieszkańców, inwestorów zagranicznych i krajowych oraz turystów. Wzmacnianie transgranicznych powiązań komunikacyjnych przyczynia się do rozwijania powiązań obszarów przygranicznych w sferze gospodarczej i społecznej, sprzyjając tworzeniu spójnego obszaru.</i>			
2. Kwalifikowalni beneficjenci	patrz rozdział nr 7			
3. Wydatki kwalifikowalne	patrz rozdział nr 8			
4. Typ wsparcia	Bezzwrotna pomoc finansowa			
5. Wysokość udzielanego wsparcia ³	EFRR	budżet państwa		beneficjent końcowy
	RCz	maks. 85%	maks. 5%	min. 10%
	RP	maks. 85%	0%	min. 15%

³ Przytoczone procenty obowiązują w przypadku, gdy w projekcie występują tylko środki publiczne. W przypadku włączenia środków prywatnych obowiązuje opis z rozdziału 7.1.2.2.

2.2.1.1. Dziedzina wsparcia 1.1: Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej	
1. Cel szczegółowy:	Poprawa stanu infrastruktury komunikacyjnej i stanu obsługi transportowej w obszarze pogranicza polsko-czeskiego
2. Opis dziedziny wsparcia	<p>Dalszy rozwój pogranicza polsko-czeskiego uwarunkowany jest poprawą dostępności transportowej tego obszaru. Ważne jest więc wspieranie projektów dotyczących modernizacji i rozwoju infrastruktury komunikacyjnej o znaczeniu lokalnym i regionalnym na obszarze pogranicza polsko-czeskiego oraz transgranicznych połączeń komunikacyjnych w celu zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej obszaru pogranicza. Chodzi przede wszystkim o modernizację, rekonstrukcję, budowę i poprawę jakości (stanu technicznego) oraz parametrów infrastruktury transportowej w obszarze.</p> <p>W celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania transportu na mieszkańców i przyrodę wspierane są przedsięwzięcia ograniczające negatywny wpływ ruchu drogowego, takie jak obwodnice, ekrany akustyczne, bezkolizyjne przejścia dla zwierząt itp.</p> <p>Ze względu na niezadowolającą sytuację w zakresie obsługi transportowej w regionie wskazane jest skierowanie uwagi na rozwój zintegrowanych systemów komunikacyjnych, które poprawiają dostępność obszaru dla zwiedzających i ułatwiają dojeżdżanie mieszkańców do pracy. Wspierany jest również rozwój wspomagających urzędów służących informacji i obsłudze podróżnych w komunikacji publicznej, która stanowi mniejsze obciążenie dla środowiska w porównaniu z indywidualną komunikacją samochodową. Jednocześnie stanowi ona potencjał dla wykorzystania alternatywnych, bardziej przyjaznych środowisku technologii.</p> <p>Ze względu na rozbudowaną sieć kolejową obszaru pogranicza, mającą obecnie w wielu przypadkach dużą wartość kulturowo-historyczną, uwagę kieruje się na modernizację zabytkowej infrastruktury kolejowej, np. cennych historycznie budynków kolejowych i jej dostosowanie do nowych potrzeb.</p> <p>Ze względu na przystąpienie Polski i Republiki Czeskiej do obszaru Schengen wspierane są projekty infrastrukturalne ukierunkowane na modernizację i adaptację obiektów straży granicznej i służb celnych oraz infrastruktury towarzyszącej w celu pełnienia nowych funkcji, np. prowadzenia w nich działalności usługowej.</p> <p>Dla zapewnienia spójności wewnętrznej obszaru pogranicza istotna jest integracja systemów komunikacyjnych po obu stronach granicy oraz polepszenie dostępności ICT, m. in. na trudno dostępnych terenach.</p> <p>Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej, telekomunikacyjnej i innej wymaga uprzedniego opracowania dokumentacji technicznej. Dlatego wspierane są również prace przygotowawcze, projekty pilotażowe, studia wykonalności oraz opracowanie innej dokumentacji niezbędnej na nawiązującą realizację projektu inwestycyjnego.</p>
3. Działania:	<p>§ Modernizacja, rekonstrukcja, budowa i poprawa jakości (stanu technicznego) i parametrów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ü dróg regionalnych i lokalnych (w RCz również drogi drugiej i trzeciej klasy, w RP również drogi będące w Zarządzie Lasów Państwowych), ü infrastruktury drogowej prowadzącej do przejść granicznych (np. poprzez modernizację obiektów mostowych), ü połączeń drogowych prowadzących do oddalonych i trudno dostępnych miejscowości na pograniczu (np. na terenach górskich), ü połączeń terenów przygranicznych z głównymi drogami, również z tymi znajdującymi się w kraju partnerskim, ü budowa i modernizacja obwodnic na regionalnych i lokalnych połączeniach transportowych,

	<ul style="list-style-type: none"> ü infrastruktury drogowej w celu poprawy bezpieczeństwa jej użytkowników (np. skrzyżowania, sygnalizacja świetlna, chodniki, bezpieczne przejścia dla pieszych, modernizacja poboczy), ü towarzyszącej infrastruktury turystycznej, takiej jak budowa, rozbudowa i modernizacja parkingów o znaczeniu dla ruchu turystycznego, ü skrzyżowań dróg z liniami kolejowymi i przejazdów kolejowych w celu zwiększenia bezpieczeństwa lub poprawy komfortu podróżowania, ü oznakowań drogowych, drogowiskazów. § Modernizacja i rozwój szeroko rozumianej infrastruktury drogowej w celu zwiększenia dostępności transportowej obszaru oraz poprawy bezpieczeństwa § Modernizacja oraz adaptacja do nowych funkcji dla kulturowo i historycznie cennej infrastruktury kolejowej, § Poprawa stanu obsługi komunikacyjnej obszarów przygranicznych, wspieranie działań ułatwiających obsługę podróżnych (w tym osób o specjalnych wymaganiach, np. niepełnosprawnych), budowa zintegrowanych systemów komunikacyjnych, § Rozwój usług informacyjnych i komunikacyjnych oraz infrastruktury towarzyszącej poprawiającej obsługę komunikacyjną obszaru pogranicza, § Wspieranie rozwoju transportu multimodalnego, m.in. wprowadzanie udogodnień dla pasażerów, § Modernizacja i rozwój transgranicznych i przygranicznych połączeń telekomunikacyjnych, § Budowa infrastruktury ICT na terenach trudno dostępnych oraz zwiększanie dostępności usług związanych z ICT (portale, serwery), § Poprawa obsługi transportowej, m.in. poprzez budowę punktów informacji dla podróżnych udzielających informacji w kilku językach, tworzenie internetowych punktów informacyjnych, § Modernizacja i rekonstrukcja byłych obiektów straży granicznej i służb celnych oraz infrastruktury towarzyszącej pod kątem nowych funkcji (np. rozwój usług), § Przygotowanie planów i dokumentacji dla realizacji wspólnych projektów.
<p>4. Kategorie wsparcia wg Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006</p>	<p>Spółeczeństwo informacyjne</p> <p>11 technologie informacyjne i telekomunikacyjne (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie zagrożeniom, badania, innowacje, treści cyfrowe, itp.)</p> <p>Transport</p> <p>16 kolej</p> <p>23 drogi regionalne/lokalne</p> <p>25 transport miejski</p> <p>26 transport multimodalny</p> <p>28 inteligentne systemy transportu</p> <p>Ochrona środowiska i profilaktyka zagrożeń</p> <p>52 Promowanie czystego transportu miejskiego</p>
<p>5. Główni odbiorcy ostateczni pomocy (grupy docelowe)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osoby prawne i fizyczne - Zarządcy komunikacji publicznej - organy samorządu lokalnego i regionalnego - gminy, miasta, kraje, powiaty, województwa, euroregiony, związki gmin oraz

	przez nie powołane podmioty - zarządy dróg regionalnych i lokalnych - użytkownicy ICT - pozostałe organy i podmioty zgodnie z zakresem wsparcia Programu
6. Przeznaczone środki	51 097 276 EUR z EFRR, tj. łącznie 60 114 443 EUR

Dziedzina wsparcia 1.2: Ochrona środowiska	
1. Cel szczegółowy:	Poprawa stanu i jakości środowiska w obszarze pogranicza polsko-czeskiego.
2. Opis dziedziny wsparcia:	<p>Podstawowymi kierunkami udzielanego wsparcia jest rozwój infrastruktury dotyczącej ochrony środowiska oraz troska o przyrodę i krajobraz.</p> <p>Przedsięwzięcia w zakresie projektów infrastrukturalnych dotyczą budowy, rozwoju i modernizacji infrastruktury ochrony środowiska o znaczeniu transgranicznym. Chodzi o dziedzinę dotyczącą gospodarki wodnej, poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz zaopatrzenia w wodę. Wśród wspieranych działań znajdują się przedsięwzięcia dotyczące rozprawdzenia wody pitnej, modernizacji zakładów uzdatniania wody, budowy i rozbudowy lokalnej sieci wodociągowej oraz ujęć wody. Wsparcie uzyskują również przedsięwzięcia dotyczące budowy oraz modernizacji lokalnych oczyszczalni ścieków, budowy sieci kanalizacyjnych o znaczeniu lokalnym oraz projekty ukierunkowane na zmniejszenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych (w tym rzek granicznych) oraz poprawę zdolności retencyjnej obszaru pogranicza. Wspierane są projekty w zakresie wspólnego zarządzania zasobami wody oraz gospodarowania wodą na terenie przygranicznym.</p> <p>Istotnym źródłem zanieczyszczeń powstających na obszarze pogranicza są zanieczyszczenia powietrza, m.in. na skutek prowadzonej działalności gospodarczej (przemysłowej) oraz rosnącego natężenia ruchu samochodowego. Wspierane są przedsięwzięcia dotyczące ograniczania źródeł powstawania tych zanieczyszczeń, zmniejszania ich ilości, np. poprzez wdrożenie rozwiązań technicznych i wprowadzenie technologii przyjaznych środowisku. Współfinansowane są także projekty w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (np. wiatrowej, wodnej, słonecznej, energii z biomasy), zmniejszania zapotrzebowania energetycznego oraz zwiększania skuteczności wykorzystania tradycyjnych źródeł energii elektrycznej i ciepłej, w tym rozwoju i modernizacji odpowiedniej infrastruktury.</p> <p>Na obszarze pogranicza polsko-czeskiego konieczne jest także wspieranie racjonalnej gospodarki odpadami – komunalnymi i przemysłowymi. W związku z tym w ramach Programu wspierane są projekty lokalne dotyczące zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów, zbiórki, segregacji i ich wtórnego wykorzystania oraz ekologicznego składowania odpadów.</p> <p>Uwaga jest również poświęcana współpracy w zakresie troski o przyrodę i krajobraz. Wsparcie obejmuje odnowę walorów przyrodniczych krajobrazu, projekty dotyczące rewitalizacji już zurbanizowanych i zdegradowanych obszarów (brownfields) oraz ich wykorzystanie do nowych funkcji. Również wspierane są projekty dotyczące ochrony i odnowy bioróżnorodności, poprawy stanu siedlisk przyrodniczych. Wsparcie uzyskują także projekty dotyczące ochrony gleb.</p> <p>Współfinansowane są także działania dotyczące wykorzystania infrastruktury ICT, na rzecz realizacji wyżej wymienionych przedsięwzięć, w tym m.in. dla tworzenia wspólnego systemu wymiany informacji w zakresie nowych rozwiązań dotyczących ochrony środowiska w obszarze przygranicznym.</p>

<p>3. Działania:</p>	<ul style="list-style-type: none"> § Rozwój i modernizacja infrastruktury w zakresie gospodarki wodnej (zaopatrzenia w wodę, w tym: ujęcia wody, zakłady uzdatniania wody i sieci wodociągowe); § Budowa i modernizacja lokalnych oczyszczalni ścieków, sieci kanalizacyjnej i innej infrastruktury służącej przeciwdziałaniu niekontrolowanemu odpływowi ścieków pogarszających jakość wody w sąsiednim kraju; § Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych; § Działania mające na celu poprawę jakości powietrza; § Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (biomasa, źródła geotermalne, energia słoneczna, wiatrowa, wodna, itd.), projekty ukierunkowane na osiągnięcie oszczędności energii oraz większej skuteczności w zakresie wykorzystywania tradycyjnych źródeł energii; § Działania mające na celu ochronę gleby; § Wspólne działania ukierunkowane na gospodarkę odpadami i ich wtórne wykorzystanie; § Opracowanie wspólnych programów, studiów lub strategii na rzecz poprawy infrastruktury służącej ochronie środowiska, realizacji projektów pilotażowych; § Troska o przyrodę i krajobraz: odnowa ekosystemów i cech krajobrazowych wspierających zachowanie różnorodności biologicznej oraz naturalnej akumulacji wody, stabilność ekologiczna; § Wspólne rozwiązywanie problemów dotyczących jakości środowiska na terenach przemysłowych, miast i obszarów wiejskich, rewitalizacja obszarów zdegradowanych o znaczeniu lokalnym; § Opracowanie wspólnych programów, studiów lub strategii na rzecz poprawy infrastruktury służącej ochronie środowiska, w tym w zakresie wprowadzania w komunikacji publicznej przyjaznych środowisku technologii, realizacja projektów pilotażowych; § Wspieranie wykorzystania i stosowania ICT, w tym aplikacji wyspecjalizowanych, pod kątem realizacji wyżej wymienionych przedsięwzięć.
<p>4. Kategorie wsparcia wg Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006:</p>	<p>Spółeczeństwo informacyjne</p> <p>11 Technologie informacyjne i telekomunikacyjne (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie zagrożeniom, badania, innowacje, treści cyfrowe, itp.)</p> <p>Energia</p> <p>39 energia odnawialna: wiatrowa</p> <p>40 energia odnawialna: słoneczna</p> <p>41 energia odnawialna: z biomasy</p> <p>42 energia odnawialna: hydroelektryczna, geotermiczna i pozostałe</p> <p>43 efektywność energetyczna, produkcja skojarzona (kogeneracja), zarządzanie energią</p> <p>Ochrona środowiska i zapobieganie zagrożeniom</p> <p>44 gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi</p> <p>45 gospodarka i zaopatrzenie w wodę pitną</p> <p>46 oczyszczanie ścieków</p> <p>47 jakość powietrza</p> <p>49 dostosowanie do zmian klimatu i łagodzenie ich skutków</p> <p>50 rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych</p>

	<p>gruntów</p> <p>51 promowanie bioróżnorodności i ochrony przyrody (w tym Natura 2000)</p> <p>52 promowanie czystego transportu miejskiego</p>
5. Główni odbiorcy ostateczni pomocy	<ul style="list-style-type: none"> - osoby prawne i fizyczne - zarządzający projektem - samorządy lokalne i regionalne - gminy, miasta, kraje, powiaty, województwa, euroregiony, związki gmin i przez nie powołane podmioty - organy ochrony przyrody - zarządcy oczyszczalni ścieków, kanalizacji - zarządcy zasobów wodnych i sieci wodociągowej - profesjonalne organizacje działające na rzecz ochrony środowiska i troski o krajobraz - spółki gospodarki odpadami - NGO działające na rzecz środowiska - Agencje oraz spółki energetyczne oraz funkcjonujące w zakresie gospodarki wodnej - Zarządcy odnawialnych źródeł energii - pozostałe organy i podmioty zgodnie z zakresem wsparcia Programu
6. Przeznaczone środki	17 556 747 EUR z EFRR, tj. łącznie 20 654 996 EUR

Dziedzina wsparcia 1.3: Profilaktyka zagrożeń	
1. Cel szczegółowy:	<i>Poprawa bezpieczeństwa w obszarze pogranicza polsko-czeskiego</i>
2. Opis dziedziny wsparcia:	<p>Wsparcie ukierunkowane jest na ograniczenie występowania i skutków zagrożeń naturalnych, katastrof ekologicznych związanych z naturalnymi żywiołami - z powodzią, wichurami, orkanami, pożarami, itd. W zakresie zagrożeń technologicznych chodzi zaś o działania w zakresie gospodarki i transportu niebezpiecznych substancji i stosowanie technologii stanowiących zagrożenie dla środowiska. W ramach Programu wsparcie jest przyznawane działaniom w zakresie zapobiegania zagrożeniom oraz usuwania skutków katastrof i likwidacji szkód ekologicznych.</p> <p>Wspierane są projekty w zakresie tworzenia systemu monitoringu stanu środowiska oraz potencjalnych zagrożeń, wspólnego tworzenia i opracowywania programów, strategii czy projektów pilotażowych ukierunkowanych na zapobieganie i rozwiązywanie problemów zagrożeń oraz ich monitorowanie i ocenę.</p> <p>Szczególną uwagę poświęca się wprowadzaniu systemów wspólnej ochrony przeciwpowodziowej, w tym realizacji potrzebnych projektów infrastrukturalnych.</p> <p>Ze względu na fakt, że ograniczenie występowania zagrożeń wymaga współdziałania służb ratowniczych po obu stronach granicy, wspierane są projekty służb ratowniczych i innych instytucji działających na rzecz przeciwdziałania zagrożeniom oraz efektywnego współdziałania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych (w tym specyficznych występujących w transporcie, w górach itp.). Wspierane jest materiałowe i techniczne wyposażenie służb ratowniczych. Celem jest stworzenie zintegrowanego systemu ratownictwa w obszarze przygranicznym.</p>

	<p>Wspierane są również projekty służb działających na rzecz bezpieczeństwa i policji z RP i RCz (łącznie z wyposażeniem w specjalną technikę), o ile w projekcie wykazany jest wyraźny wpływ transgraniczny a służby bezpieczeństwa są uprawnione do interwencji po obu stronach granicy.</p> <p>Wspierane są również projekty ukierunkowane na edukację i oświatę ekologiczną mieszkańców obszaru pogranicza polsko-czeskiego i promowanie prośrodowiskowego podejścia i postaw. Wśród przedsięwzięć objętych wsparciem wskazać należy: konkursy i imprezy ekologiczne, programy edukacyjne w zakresie ochrony środowiska oraz programy promocyjne. Wspierane jest także prowadzenie wspólnych badań na rzecz ochrony środowiska oraz wymiana doświadczeń pomiędzy instytucjami, ośrodkami systemu ratownictwa, szkołami i ośrodkami edukacyjnymi itd. zajmującymi się tą problematyką w obszarze pogranicza polsko-czeskiego.</p> <p>Współfinansowane są również działania dotyczące wykorzystania ICT w ramach realizacji wyżej wymienionych działań, w tym np. systemy wczesnego ostrzegania i wspólne systemy wymiany informacji.</p>
<p>3.Działania:</p>	<p>§ Stworzenie oraz modernizacja infrastruktury transgranicznej na rzecz monitoringu środowiska, w tym profilaktyki zagrożeń i ochrony cywilnej (w tym straż pożarna);</p> <p>§ Wprowadzenie systemów monitorowania środowiska;</p> <p>§ Wspólne programy budowy infrastruktury na rzecz profilaktyki przeciwpowodziowej;</p> <p>§ Stworzenie wspólnych systemów profilaktyki przeciwpowodziowej, retencji wody oraz systemów wczesnego ostrzegania;</p> <p>§ Rozwój systemów ratowniczych;</p> <p>§ Współpraca i wyposażenie służb działających na rzecz bezpieczeństwa (np. policja);</p> <p>§ Usuwanie skutków katastrof i likwidacja szkód ekologicznych;</p> <p>§ Tworzenie koncepcji i strategii ukierunkowanych na rozwiązywanie zagrożeń w regionie wsparcia, ich monitorowanie i ocena;</p> <p>§ Współpraca w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej: wspólne imprezy edukacyjne, wymiana doświadczeń;</p> <p>§ Opracowanie programów edukacyjnych, wspólne badania, koncepcje, plany w zakresie ochrony środowiska, itd.;</p> <p>§ Wspieranie wykorzystania i stosowania ICT, w tym wyspecjalizowanych aplikacji, dla realizacji wyżej wymienionych działań.</p>
<p>4. Kategorie wsparcia wg Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006</p>	<p>Spółeczeństwo informacyjne</p> <p>11 technologie informacyjne i telekomunikacyjne (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie zagrożeniom, badania, innowacje, treści cyfrowe, itp.)</p> <p>Ochrona środowiska i zapobieganie zagrożeniom</p> <p>48 zintegrowany system zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń</p> <p>53 zapobieganie zagrożeniom (w tym opracowanie i wdrażanie planów i instrumentów zapobiegania i zarządzania zagrożeniami naturalnym i technologicznym)</p> <p>54 inne działania na rzecz ochrony środowiska i zapobiegania zagrożeniom</p>
<p>5.Główni odbiorcy ostateczni pomocy</p>	<p>- Osoby prawne i fizyczne</p> <p>- Gminy, miasta, kraje, powiaty, województwa, euroregiony, związki gmin oraz przez nie powołane podmioty</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Instytucje włączone w systemy ratownictwa - Organy ochrony przyrody - NGO - Instytucje edukacyjne funkcjonujące w zakresie edukacji prośrodowiskowej
6. Przeznaczone środki	12 972 967 EUR z EFRR, tj. łącznie 15 262 314 EUR

2.2.2. Oś priorytetowa 2. Poprawa warunków rozwoju przedsiębiorczości i turystyki				
1. Cel osi priorytetowej	Wykorzystanie i rozwijanie istniejącego potencjału gospodarczego pogranicza i wzmacnianie jego konkurencyjności.			
2. Kwalifikowalni beneficjenci:	Patrz rozdział nr 7			
3. Wydatki kwalifikowalne	Patrz rozdział nr 8			
4. Typ wsparcia	Bezwrotna pomoc finansowa			
5. Wysokość udzielanego wsparcia ⁴	EFRR	budżet państwa		beneficjent końcowy
	RCz maks.	85%	maks. 5%	min. 10%
	RP maks.	85%	0%	min. 15%

<u>Dziedzina wsparcia 2.1: Rozwój przedsiębiorczości</u>	
1. Cel szczegółowy:	Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw działających na obszarze pogranicza polsko-czeskiego
2. Opis dziedziny wsparcia:	<p>Wsparcie ukierunkowane jest na rozwój potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw, w szczególności MŚP. Wspierane są projekty na rzecz tworzenia i rozwijania sieci współpracy pomiędzy MŚP a instytucjami badawczo-rozwojowymi, uniwersytetami i jednostkami szkolnictwa wyższego. Współpraca ta z jednej strony dotyczy transferu technologii i nowych osiągnięć do sfery biznesu, wzmacniania świadomości o konieczności innowacji produktów, procesów wytwórczych w celu utrzymania żywotności podmiotów gospodarczych, a z drugiej strony służy do ukierunkowania badań i rozwoju zgodnie z wymogami MŚP. Wsparcie dotyczy transferu technologii do MŚP, tworzenia platform technologicznych oraz informowania o nowych rozwiązaniach technologicznych. Wspierane są przedsięwzięcia kreujące powiązania sieciowe i sprzyjające dyfuzji innowacji, tj. w zakresie budowania sieci współpracujących instytucji badawczych, rozwojowych i przedsiębiorstw oraz rozwoju klastrów innowacyjnych. Wspierane są również mniejsze projekty w zakresie infrastruktury biznesowej, np. inkubatory przedsiębiorczości, punkty informacyjne dla przedsiębiorców.</p> <p>Finansowane są także wspólne przedsięwzięcia naukowe, badawcze i rozwojowe przygranicznych ośrodków naukowych (w tym jednostek szkolnictwa wyższego), obejmujące również organizację konferencji czy sympozjów.</p> <p>Promowana jest transgraniczna współpraca izb gospodarczych, związków</p>

⁴ Przytoczone procenty obowiązują w przypadku, gdy w projekcie występują tylko środki publiczne. W przypadku włączenia środków prywatnych obowiązuje opis z rozdziału 7.1.2.2.

	<p>przedsiębiorców i innych tego typu instytucji, sprzyjająca tworzeniu środowiska dla prowadzenia długookresowej transgranicznej działalności gospodarczej. Wspierane są także projekty dotyczące wymiany informacji, tworzenia baz danych o podmiotach i przedsiębiorstwach po drugiej stronie granicy i ich działalności, co przyczynia się do prezentowania potrzeb przedsiębiorców, jak również i do polepszenia ich oferty usługowej. Uwaga jest kierowana na promocję transgranicznej współpracy w zakresie tworzenia sieci współpracujących przedsiębiorców po obu stronach granicy i rozwój transgranicznego handlu.</p> <p>Wspierana jest również współpraca transgraniczna instytucji wpływających na jakość otoczenia biznesu. Wspecjalizowane usługi doradcze i konsultacyjne umożliwiają pokonanie trudności związanych z rozpoczęciem i prowadzeniem działalności gospodarczej (szczególnie przez MŚP). Wspierane są m.in. innowacyjne projekty dotyczące rozpoczynania działalności gospodarczej, zakładania MSP, wzmacniania umiejętności w zakresie marketingu produktów przedsiębiorstwa, tworzenia strategii marketingowych i promocji. Stymulowany jest udział przedsiębiorców w targach, wystawach organizowanych również poza obszarem wsparcia. Projekty mogą dotyczyć także promocji obszaru jako atrakcyjnego inwestycyjnego terenu dla prowadzenia działalności gospodarczej, realizowanej również poza obszarem wsparcia. Wsparcie dotyczy też szerszego stosowania ICT oraz wyspecjalizowanych aplikacji komputerowych przez mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa.</p> <p>Ze względu na niekorzystną sytuację na rynku pracy po obu stronach granicy konieczne jest wspieranie rozwiązań systemowych sprzyjających tworzeniu nowych miejsc pracy i złagodzeniu problemów rynku pracy. Projekty są ukierunkowane m. in. na przeprowadzenie analizy transgranicznego lokalnego rynku pracy, przygotowanie baz danych o ofertach pracy w obszarze przygranicznym, tworzenie systemu informacji o istniejącej podaży pracy, która wspomaga określenie tendencji przejawiających się na przygranicznym rynku pracy i przyczyni się do jego integracji.</p> <p>Wspierana jest transgraniczna współpraca urzędów pracy, służb zatrudnienia, współpraca ośrodków pomocy społecznej w zakresie świadczenia usług na rzecz osób dotkniętym bezrobociem. Uwaga jest kierowana na przeciwdziałanie dyskryminacji i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu na rynku pracy, wyrównywanie popytu i podaży na rynku pracy.</p>
<p>3. Działania:</p>	<ul style="list-style-type: none"> § Wspieranie tworzenia i rozwoju ośrodków technologicznych i innowacyjnych, wspieranie parków naukowo-technicznych i transgranicznych inkubatorów przedsiębiorczości, wspieranie transgranicznych projektów łączących sferę badań i przedsięwzięcia biznesowe; § Wspieranie tworzenia, rozwoju i promowania sieci współpracy pomiędzy sferą gospodarki i instytucjami rozwojowymi (instytucjami naukowymi, uniwersytetami), współpraca w zakresie transferu nowych technologii wspierających MŚP, wspieranie rozwoju klastrów innowacyjnych; § Wspieranie współpracy izb gospodarczych, związków przedsiębiorców, inne instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości; § Usługi doradcze i szkolenia dla przedsiębiorców: współpraca w zakresie doradztwa przy zakładaniu przedsiębiorstw, zapewnianie dostępu do usług doradztwa dla istniejących firm, także w zakresie marketingu, promocji, itd; § Projekty inwestycyjne: np. punkty informacyjne na rzecz przedsiębiorczości; § Wspólne działania ukierunkowane na kompleksowe przygotowanie terenu pod inwestycje; § Promocja wspólnych działań wspierających przedsiębiorczość, także poza obszarem wsparcia; § Rozwój technologii informacyjnych i komunikacyjnych na rzecz wspierania przedsiębiorczości (np. dostępność wysokiej jakości podłączenia do

	<p>Internetu, specjalne aplikacje komputerowe);</p> <p>§ Rozwój technologii informacyjnych i komunikacyjnych w celu wspomaganie czesko-polskiej współpracy gospodarczej;</p> <p>§ Wspomaganie inicjatyw zwiększających aktywność gospodarczą (np. kooperacyjne struktury sieciowe nowych przedsiębiorców, powiązania między agencjami rozwoju przedsiębiorczości, organizacjami handlowymi i organami administracji lokalnej);</p> <p>§ Współpraca urzędów pracy i służb zatrudnienia (np. tworzenie baz danych, wymiana informacji, współpraca między instytucjami rynku pracy);</p> <p>§ Wspieranie wymiany informacji pomiędzy podmiotami rynku pracy,</p> <p>Działania w zakresie zwalczania dyskryminacji i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.</p>
<p>4. Kategorie wsparcia wg Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006</p>	<p>Badania i rozwój technologiczny, innowacje i przedsiębiorczość</p> <p>02 Infrastruktura B+RT (w tym wyposażenie w sprzęt, oprzyrządowanie i szybkie sieci informatyczne łączące ośrodki badawcze) oraz specjalistyczne ośrodki kompetencji technologicznych)</p> <p>03 transfer technologii i udoskonalanie sieci współpracy między MŚP a innymi przedsiębiorstwami, uczelniami, wszelkiego rodzaju instytucjami na poziomie szkolnictwa pomaturalnego, władzami regionalnymi, ośrodkami badawczymi oraz biegunami naukowymi i technologicznymi (parkami naukowymi i technologicznymi, technopoliami, itd.);</p> <p>04 wsparcie na rzecz rozwoju B+RT, w szczególności w MŚP (w tym dostęp do usług związanych z B+RT w ośrodkach badawczych);</p> <p>06 wsparcie na rzecz MŚP w zakresie promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska (wdrożenie efektywnych systemów zarządzania środowiskiem, wdrożenie i stosowanie/użytkowanie technologii zapobiegania zanieczyszczeniom, wdrożenie czystych technologii do działalności produkcyjnej przedsiębiorstw);</p> <p>09 inne działania mające na celu pobudzanie badań, innowacji i przedsiębiorczości w MŚP.</p> <p>Spółeczeństwo informacyjne</p> <p>11 technologie informacyjne i telekomunikacyjne (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie zagrożeniom, badania, innowacje, treści cyfrowe itp.);</p> <p>14 usługi i aplikacje dla MŚP (e-handel, kształcenie i szkolenie, tworzenie sieci itp.);</p>
<p>5. Główni odbiorcy ostateczni pomocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osoby prawne i fizyczne - gminy, miasta, kraje, powiaty, województwa, euroregiony, związki gmin i przez nie powołane podmioty - publiczne instytucje badawcze - organy społeczne, edukacyjne i szkoleniowe - izby gospodarcze, związki handlowe i przemysłowe, - instytucje publiczne ukierunkowane na rozwój przedsiębiorczości oraz transfer efektów badań i rozwoju do praktyki, - instytucje doradcze, - wspólnoty biznesowe - agencje rozwoju regionalnego

	<ul style="list-style-type: none"> - instytucje rynku pracy - użytkownicy ICT - pozostałe organy i podmioty zgodnie z zakresem wsparcia Programu
6. Przeznaczone środki	5 572 968 EUR z EFRR, tj. łącznie 6 556 434 EUR

Dziedzina wsparcia 2.2: Wspieranie rozwoju turystyki	
1. Cel szczegółowy:	Rozszerzenie oferty turystycznej obszaru pogranicza polsko-czeskiego
2. Opis dziedziny wsparcia:	<p>W ramach rozwoju turystyki wspierane są przedsięwzięcia związane z ochroną i odbudową bogactwa kulturowego i przyrodniczego, rozwojem tradycji kulturowych, podtrzymywaniem i kontynuowaniem istniejących tradycji rzemieślniczych. Współfinansowane są projekty ukierunkowane na poprawę stanu technicznego, modernizację, konserwację, odbudowę istniejących zabytków historycznych i ich zespołów (np. historycznych budynków, fortyfikacji, obiektów sakralnych) oraz innych obiektów kultury.</p> <p>Szczególne uwaga poświęcana jest rozwojowi infrastruktury turystycznej – tworzeniu, modernizacji i rozbudowie ścieżek rowerowych (dróg rowerowych) i tworzenia ich sieci, ścieżek jeździeckich, szlaków turystycznych i narciarskich oraz infrastruktury związanej z rozwijaniem innych aktywnych form turystyki.</p> <p>Niezbędny jest rozwój turystycznej infrastruktury towarzyszącej poprzez wsparcie projektów m.in. w zakresie oznakowania szlaków, wyposażenia sportowo-edukacyjnego, na rzecz modernizacji terenów na potrzeby imprez kulturalnych. Wsparcie dotyczy również działań związanych z rozwojem usług turystycznych i budową oraz wyposażeniem obiektów usługowych.</p> <p>Wspierane są także projekty ukierunkowane na poprawę i polepszenie dostępu do informacji (również wielojęzycznej) o ofercie turystycznej i kulturalnej obszaru pogranicza, takie jak tworzenie punktów informacyjnych i ich sieci, tworzenie systemów informacji turystycznej, witryn internetowych, systemu rezerwacji turystycznej, baz danych, itd. Projekty dotyczą także stworzenia systemu informacji o zasobach kulturowych i turystycznych obszaru pogranicza polsko-czeskiego. Wspierane są również przedsięwzięcia związane z promocją obszaru, lokalnych walorów przyrodniczych i kulturalnych będących atrakcjami turystycznymi, dziedzictwa kulturowego, jak też oferty usługowej i produktowej w turystyce, w tym działania promocyjne realizowane poza obszarem wsparcia.</p> <p>Wspierane są przedsięwzięcia ukierunkowane na poprawę i rozwój oferty turystycznej, w tym poprzez opracowanie nowych produktów turystycznych obszaru pogranicza, co powinno przyczynić się do pełniejszego wykorzystania istniejącej oferty bazy wypoczynkowej i wydłużenia sezonu.</p> <p>W ramach tworzenia pakietu zintegrowanych usług turystycznych niezbędne jest współdziałanie podmiotów oferujących usługi i produkty turystyczne po obu stronach granicy (np. poprzez tworzenie wspólnej oferty programowej). Wspierane są także działania inicjowane przez organizacje turystyczne, w tym organizacja wspólnych działań z partnerem z drugiej strony granicy.</p> <p>Na potrzeby realizacji przedsięwzięć w ramach nakreślonej dziedziny wsparcia wspierane jest wdrażanie i wykorzystanie ICT w turystyce.</p>
3. Działania:	<p>§ Odnowa i ochrona bogactwa kulturowego, np. lokalnego folkloru, zabytków, obiektów zabytkowych lub ich zespołów, w tym budowli sakralnych, fortyfikacji, historycznych obiektów urbanistycznych, technicznych i turystycznych oraz znaczących elementów krajobrazu kulturowego;</p> <p>§ Wspieranie inicjowania imprez kulturalnych, rozwój tradycji lokalnych, kulturalnych i ich wykorzystanie w turystyce;</p>

	<p>§ Promocja walorów przyrodniczych obszaru, w tym terenów należących do europejskiej sieci NATURA 2000 znajdujących się na pograniczu;</p> <p>§ Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury turystycznej, np. ścieżek rowerowych, ścieżek jeździeckich, ścieżek i szlaków turystycznych, narciarskich, lokalnych (leśnych) dróg i mostków na transgranicznych szlakach turystycznych, turystycznej infrastruktury towarzyszącej oraz poprawa wyposażenia rekreacyjno-edukacyjnego;</p> <p>§ Zapewnienie właściwej infrastruktury technicznej, w tym modernizacja budynków służących świadczeniu usług w dziedzinie turystyki;</p> <p>§ Rozwój punktów i miejsc informacji turystycznej zajmujących się gromadzeniem, przetwarzaniem i przekazywaniem informacji na temat turystyki oraz zabytków kultury i pomników przyrody w -obszarze pogranicza (np. strony internetowe, publikacje, sieci interaktywne);</p> <p>§ Tworzenie i rozwój zintegrowanych i interaktywnych baz danych placówek i atrakcji turystycznych (obejmujących informacje na temat zakwaterowania, transportu, lokalnych atrakcji – np. zabytki przyrodnicze i kulturowe, rezerваты przyrodnicze i kulturowe, galerie, muzea, centra dla zwiedzających itd.);</p> <p>§ Współpraca organizacji turystycznych oraz wspólne działania promocyjne i marketingowe wspomagające zwiększenie liczby turystów w regionie z rynków rodzimych i zagranicznych;</p> <p>§ Wspieranie i promowanie nowych produktów turystycznych;</p> <p>§ Promocja tradycyjnych produktów i usług (np. kuchni regionalnej, rzemiosł regionalnych);</p> <p>§ Tworzenie i wdrażanie wspólnych strategii rozwoju turystyki;</p> <p>§ Opracowanie analiz, raportów, studiów, strategii, programów i organizowanie konferencji oraz spotkań ukierunkowanych na ochronę i promocję dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego;</p> <p>§ Promocja turystyki wiejskiej;</p> <p>§ Rozwijanie oznakowania atrakcji turystycznych i szlaków, przygotowanie map i publikacji;</p> <p>§ Wspólne długoterminowe działania w zakresie kultury oraz ochrona wspólnego dziedzictwa kulturowego;</p> <p>§ Promowanie obszaru pogranicza polsko-czeskiego również poza obszarem wsparcia;</p> <p>§ Wdrażanie oraz wykorzystanie ICT w turystyce.</p>
<p>4. Kategorie wsparcia wg Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/200</p>	<p>Spoleczeństwo informacyjne</p> <p>11 technologie informacyjne i telekomunikacyjne (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie zagrożeniom, badania, innowacje, treści cyfrowe itp.)</p> <p>Transport</p> <p>24 ścieżki rowerowe</p> <p>Turystyka</p> <p>55 promowanie walorów przyrodniczych</p> <p>56 ochrona i waloryzacja dziedzictwa przyrodniczego</p> <p>57 inne wsparcie na rzecz wzmocnienia usług turystycznych</p> <p>Kultura</p> <p>58 ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego</p>

	<p>59 rozwój infrastruktury kulturalnej</p> <p>60 inne wsparcie dla poprawy usług kulturalnych</p> <p>Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich</p> <p>61 zintegrowane projekty na rzecz rewitalizacji obszarów miejskich i wiejskich</p>
5. Główni odbiorcy ostateczni pomocy	<ul style="list-style-type: none"> - osoby prawne i fizyczne - gminy, miasta, kraje, powiaty, województwa, euroregiony, związki gmin i przez nie powoływane podmioty - regionalne izby turystyczne - instytucje publiczne ukierunkowane na rozwój turystyki - inicjatywy lokalne ukierunkowane na rozwój potencjału turystycznego - agencje rozwoju regionalnego - zarząd dróg lokalnych - instytucje odpowiedzialne za ochronę i troskę o dziedzictwo kultury - instytucje odpowiedzialne za ochronę przyrody i krajobrazu (organy ochrony przyrody) - użytkownicy ICT - pozostałe organy i podmioty zgodnie z zakresem wsparcia Programu
6. Przeznaczone środki	59 254 023 EUR z EFRR, tj. łącznie 69 710 616 EUR

Dziedzina wsparcia 2.3: Wspieranie współpracy w zakresie edukacji	
1. Cel szczegółowy:	Poprawa wiedzy i umiejętności mieszkańców obszaru pogranicza polsko-czeskiego
2. Opis dziedziny wsparcia:	<p>Ze względu na konieczność osiągnięcia zdolności dostosowania się do oczekiwanych wymogów istniejącego rynku pracy oraz reagowania na rozwój gospodarki wiedzy wspierane są projekty na rzecz podnoszenia kwalifikacji i umiejętności, w tym znajomości języków obcych. Stymulowane są również projekty w zakresie szkoleń. Z uwagi na dokonujące się wciąż przemiany na rynku pracy, należy zwrócić uwagę na rozwój kształcenia ustawicznego.</p> <p>Szczególna uwaga jest poświęcona projektom edukacyjnym wspomagającym rozwój społeczeństwa informacyjnego.</p> <p>W celu realizacji działań w ramach określonej dziedziny wsparcia wspierane jest wdrażanie i wykorzystanie ICT w dziedzinie edukacji.</p>
3. Działania:	<p>§ Wspieranie współpracy w zakresie edukacji, przygotowania zawodowego i kształcenia ustawicznego (w tym poprawa znajomości języków, podnoszenie kwalifikacji i umiejętności oraz kompetencji zawodowych);</p> <p>§ Projekty na rzecz wspierania osób powracających na rynek pracy, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, w tym szkolenia dla bezrobotnych;</p> <p>§ Podnoszenie kwalifikacji zawodowych zgodnie z wymogami rynku pracy;</p> <p>§ Kursy rekwalifikacyjne dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;</p> <p>§ Organizacja kursów ukierunkowanych na zdobywanie, podnoszenie kwalifikacji zawodowych i umiejętności, znajomości języków, w tym przygotowanie do zatrudnienia i kształcenie ustawiczne;</p>

	<p>§ Przygotowywanie ścieżek dydaktycznych, wspólnych materiałów dydaktycznych;</p> <p>§ Wspomaganie opracowywania wspólnych polsko-czeskich programów nauczania:</p> <p>§ Wymiana doświadczeń w zakresie tworzenia programów edukacyjnych:</p> <p>§ Wspieranie wykorzystania i stosowania ICT, w tym wyspecjalizowanych aplikacji, dla realizacji wyżej wymienionych przedsięwzięć;</p>
<p>4. Kategorie wsparcia wg Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006:</p>	<p>Spoleczeństwo informacyjne</p> <p>11 Technologie informacyjne i telekomunikacyjne (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie zagrożeniom, badania, innowacje, treści cyfrowe, itp.)</p> <p>Poprawa dostępu do zatrudnienia i jego trwałości</p> <p>66 wdrażanie aktywnych i prewencyjnych instrumentów rynku pracy;</p> <p>68 wsparcie na rzecz samozatrudnienia i zakładania działalności gospodarczej;</p> <p>69 działania na rzecz zwiększenia trwałego udziału kobiet w zatrudnieniu oraz ich rozwoju zawodowego w perspektywie zmniejszenia dyskryminacji ze względu na płeć na rynku pracy oraz lepszego godzenia życia zawodowego z prywatnym, a zwłaszcza większego dostępu do usług opiekuńczo-wychowawczych nad dziećmi i osobami zależnymi.</p> <p>Poprawa integracji społecznej osób w niekorzystnej sytuacji</p> <p>71 ścieżki integracji i powrotu do zatrudnienia dla osób w gorszym położeniu; zwalczanie dyskryminacji w dostępie do rynku pracy i rozwoju kariery zawodowej oraz promowanie akceptacji dla różnorodności w miejscu pracy.</p> <p>Poprawa jakości kapitału ludzkiego</p> <p>72 opracowywanie, uruchomienie i wdrożenie reformy systemów kształcenia i szkolenia celem zwiększenia zdolności do zatrudnienia, zwiększenia stopnia dostosowania systemów kształcenia i szkolenia początkowego i zawodowego do potrzeb rynku pracy oraz systematycznej aktualizacji kwalifikacji kadry systemu oświaty w perspektywie gospodarki opartej na innowacji i wiedzy;</p> <p>74 rozwój potencjału ludzkiego w zakresie badań i innowacji, w szczególności poprzez studia podyplomowe i szkolenia naukowców oraz poprzez współpracę sieciową między uczelniami, ośrodkami badawczymi i przedsiębiorstwami.</p>
<p>5. Główni odbiorcy ostateczni pomocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osoby prawne i fizyczne - gminy, miasta, kraje, powiaty, województwa, euroregiony, związki gmin i przez nie powoływane podmioty - publiczne instytucje szkolne i edukacyjne - Instytucje rynku pracy - Instytucje świadczące usługi przekwalifikowania i funkcjonujące w zakresie kolejnych etapów edukacji i kształcenia ustawicznego - Izby gospodarcze, handlowe i związki przemysłowe - Inni partnerzy gospodarczy i społeczni - Publiczne instytucje badawcze - Publiczne szkoły wyższe i uniwersytety

	<ul style="list-style-type: none"> - NGO - instytucje doradcze - użytkownicy ICT - pozostałe organy i podmioty zgodnie z zakresem wsparcia Programu
6. Przeznaczone środki	4 778 373 EUR z EFRR, tj. łącznie 5 621 616 EUR

2.2.3. Oś priorytetowa 3. Wspieranie współpracy społeczności lokalnych			
1. Cel osi priorytetowej:	<i>Celem jest wspieranie współpracy transgranicznej w zakresie rozwoju kontaktów międzyludzkich, inicjatyw społecznych, imprez kulturalnych i rekreacyjno-edukacyjnych oraz współpracy jednostek administracji publicznej i organizacji świadczących usługi publiczne.</i>		
2. Kwalifikowalni beneficjenci:	Patrz rozdział nr 7		
3. Wydatki kwalifikowalne	Patrz rozdział nr 8		
4. Typ wsparcia	Bezzwrotna pomoc finansowa		
5. Wysokość udzielanego wsparcia ⁵	EFRR	budżet państwa	beneficjent końcowy
	RCz maks. 85%	maks. 5%	min. 10%
	RP maks. 85%	0%	min. 15%

Dziedzina wsparcia 3.1 Współpraca terytorialna instytucji świadczących usługi publiczne	
1. Cel szczegółowy:	<i>Wzmacnianie powiązań transgranicznych instytucji świadczących usługi publiczne</i>
2. Opis dziedziny wsparcia:	<p>Wsparcie ukierunkowane jest na rozwijanie i tworzenie sieci współpracujących instytucji, w tym samorządów terytorialnych i powołanych przez nie jednostek, które są odpowiedzialne za realizację polityk publicznych i świadczenie usług publicznych. Inicjowana jest wymiana doświadczeń i promowanie dobrych praktyk w zakresie wypracowania rozwiązań wspólnych problemów oraz wypracowanie wspólnych koncepcji, programów i projektów rozwojowych w obszarze pogranicza polsko-czeskiego.</p> <p>Rozwijanie i wzmacnianie powiązań transgranicznych następuje w ramach współpracy m.in. szkół, organizacji młodzieżowych.</p> <p>Na rzecz realizacji współpracy transgranicznej niezbędne jest dysponowanie odpowiednią infrastrukturą edukacyjną. Wspierane są więc niezbędne projekty infrastrukturalne umożliwiające rozwijanie współpracy transgranicznej społeczności lokalnych, np. modernizacja obiektów szkolnych i innych placówek edukacyjnych, obejmująca rekonstrukcję, modernizację, przebudowę lub dostosowanie tych obiektów, poprawę ich wyposażenia wraz z istniejącą infrastrukturą techniczną towarzyszącą oraz odpowiedniego terenu, na którym się znajdują.</p>
3. Działania:	§ Opracowanie analiz, studiów, strategii, programów itd. w ramach rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru pogranicza;

⁵ Przytoczone procenty obowiązują w przypadku, gdy w projekcie występują tylko środki publiczne. W przypadku włączenia środków prywatnych obowiązuje opis z rozdziału 7.1.2.2.

	<p>§ Współpraca między instytucjami świadczącymi usługi publiczne;</p> <p>§ Współpraca jednostek samorządu terytorialnego i organizacji przez nie powołanych;</p> <p>§ Rozwój współpracy pomiędzy pozarządowymi organizacjami non-profit, (NGO), które są uprawnione do świadczenia usług publicznych;</p> <p>§ Wspieranie rozwoju przedsięwzięć podejmowanych przez środki przekazu świadczące usługi publiczne w regionie przygranicznym;</p> <p>§ Transgraniczna współpraca organizacji młodzieżowych i wymiana młodzieży;</p> <p>§ Transgraniczna współpraca szkół, wymiana studentów, uczniów oraz pracowników naukowych i dydaktycznych;</p> <p>§ Infrastrukturalne przedsięwzięcia towarzyszące oraz działania związane z wykorzystaniem i stosowaniem ICT w celu realizacji celu dziedziny wsparcia.</p>
4. Kategorie wsparcia wg Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006	<p>Spoleczeństwo informacyjne</p> <p>11 Technologie informacyjne i telekomunikacyjne (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie zagrożeniom, badania, innowacje, treści cyfrowe, itp.)</p> <p>13 usługi i aplikacje dla obywateli (e-zdrowie, e-administracja, e-edukacja, e-integracja itp.)</p> <p>Inwestycje w infrastrukturę społeczną</p> <p>75 infrastruktura systemu oświaty</p> <p>79 pozostała infrastruktura społeczna</p> <p>Stymulowanie reform w zakresie zatrudnienia i integracji społecznej</p> <p>80 promowanie partnerstw, paktów i inicjatyw poprzez tworzenie sieci współpracy odnośnych podmiotów</p>
5. Główni odbiorcy ostateczni pomocy	<ul style="list-style-type: none"> - Gminy, miasta, kraje, powiaty, województwa, euroregiony, związki gmin i przez nie powoływane podmioty - Organizacje świadczące usługi publiczne - Publiczne instytucje szkolne i edukacyjne - Instytucje doradcze - NGO - użytkownicy ICT - pozostałe organy i podmioty zgodnie z zakresem wsparcia Programu
6. Przeznaczone środki	3 583 780 EUR z EFRR, tj. łącznie 4 216 212 EUR

Dziedzina wsparcia 3.2 Wspieranie przedsięwzięć kulturalnych, rekreacyjno-edukacyjnych oraz inicjatyw społecznych	
1. Cel szczegółowy:	Wzmacnianie transgranicznych kontaktów mieszkańców
2. Opis dziedziny wsparcia:	Wsparcie jest udzielane wspólnym projektom kulturalnym, ukierunkowane jest na działania społeczności lokalnych w zakresie rozwoju życia społecznego, kultury i działań rekreacyjno-edukacyjnych, takich jak np.: wystawy, koncerty, programy oświatowe. Uwaga jest też kierowana na promocję i podtrzymywanie wspólnych tradycji obszarów przygranicznych. Tworzone są warunki na rzecz ułatwienia wzajemnych kontaktów społeczności przygranicznych, które

	<p>przyczyniają się do pogłębienia stosunków pomiędzy społecznościami po obu stronach granicy.</p> <p>W celu realizacji współpracy transgranicznej niezbędne jest dysponowanie odpowiednią infrastrukturą społeczną i kulturalną. Wspierane są więc niezbędne projekty infrastrukturalne, które umożliwią rozwijanie współpracy przygranicznej społeczności lokalnych. Również projekty dotyczące: ośrodków społecznych (miejsc spotkań), placówek kulturalnych, innych placówek kulturalnych i oświatowych obejmujące rekonstrukcję, modernizację, przebudowy lub dostosowanie tych obiektów, poprawę ich wyposażenia, w tym towarzyszącej infrastruktury technicznej i odpowiednich terenów, na których się znajdują.</p>
<p>3. Działania:</p>	<p>§ Wspieranie wspólnych projektów społeczności lokalnych w dziedzinie społecznej, kulturalnej i rekreacyjno-edukacyjnej ukierunkowanych na rozwój współpracy i integracji lokalnego społeczeństwa obszaru pogranicza;</p> <p>§ Wspieranie przedsięwzięć edukacyjno-rekreacyjnych i wypoczynkowych (np. imprez sportowych);</p> <p>§ Wspomaganie działań podtrzymujących tożsamość i tradycje społeczności lokalnych;</p> <p>§ Wspólne materiały oświatowe i edukacyjne, przygotowanie ścieżek dydaktycznych;</p> <p>§ Działania związane z modernizacją infrastruktury społecznej, kulturalnej i edukacyjno-rekreacyjnej, niezbędnej dla realizacji współpracy społeczności lokalnych;</p> <p>§ Współfinansowane są działania dotyczące wykorzystania ICT pod kątem realizacji celu dziedziny wsparcia</p>
<p>4. Kategorie wsparcia wg Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006</p>	<p>Spółeczeństwo informacyjne</p> <p>11 Technologie informacyjne i telekomunikacyjne (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie zagrożeniom, badania, innowacje, treści cyfrowe, itp.)</p> <p>Kultura</p> <p>58 ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego</p> <p>59 rozwój infrastruktury kulturalnej</p> <p>60 inne wsparcie dla poprawy usług kulturalnych</p> <p>Inwestycje w infrastrukturę społeczną</p> <p>77 infrastruktura opiekuńczo-wychowawcza</p> <p>79 pozostała infrastruktura społeczna</p>
<p>5. Główni odbiorcy ostateczni pomocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osoby prawne i fizyczne - Gminy, miasta, kraje, powiaty, województwa, euroregiony, związki gmin i przez nie powołane podmioty funkcjonujące w wymienionej dziedzinie - Zarządzający projektem - NGO's funkcjonujące w sferze społecznej i kulturalnej lub ukierunkowane na rozwój działań edukacyjno-rekreacyjnych - Inicjatywy lokalne, placówki kulturalne w sferze rozwoju kultury, inicjatyw społecznych i działań edukacyjno-rekreacyjnych - użytkownicy ICT - pozostałe organy i podmioty zgodnie z zakresem wsparcia Programu

6. Przeznaczone środki	7 583 781 EUR z EFRR, tj. łącznie 8 922 095 EUR
------------------------	---

Dziedzina wsparcia 3.3 Fundusz Mikroprojektów (patrz. rozdz. 5)	
1. Cel szczegółowy:	Wzmacniane kontaktów transgranicznych mieszkańców
2. Opis dziedziny wsparcia:	<p>Specyficznym instrumentem, jaki będzie wykorzystywany do finansowania mniejszych projektów w zakresie inicjatyw społecznych jest tzw. Fundusz Mikroprojektów. Podstawowym celem Funduszu jest rozwijanie i wspomaganie rozwoju współpracy pomiędzy społecznościami po obu stronach granicy, z ukierunkowaniem na wspólną poprawę stosunków społecznych, kulturalnych i gospodarczych.</p> <p>Fundusz Mikroprojektów stanowi elastyczny element służący realizacji najmniejszych projektów Programu, który ukierunkowany jest na małe nieinwestycyjne lub niewielkie inwestycyjne projekty.</p> <p>Obszar wsparcia Funduszu Mikroprojektów pokrywa się z obszarem wsparcia POWT RCz-RP.</p> <p>Fundusz Mikroprojektów przeznaczony jest przede wszystkim dla wdrożenia 3. Osi priorytetowej Programu, może być jednak również wykorzystywany do wspierania projektów z 1 i 2 Osi priorytetowej.</p> <p>Szczegóły dotyczące wdrażania Funduszu Mikroprojektów opisane zostały w rozdziale 5 niniejszego dokumentu.</p>
3. Działania:	<p>§ Odnowa i ochrona zasobów kulturowych i dziedzictwa historycznego, np. drobnych zabytków, w tym budowli sakralnych (drogi krzyżowe, kapliczki, kalwarie, krzyże pokutne), fortyfikacji, obiektów historycznych, technicznych i turystycznych oraz znaczących elementów krajobrazu kulturowego;</p> <p>§ Rozbudowa i modernizacja infrastruktury turystycznej, np. ścieżek i szlaków rowerowych, ścieżek jeździeckich, ścieżek i szlaków turystycznych, tras narciarskich, lokalnych (leśnych) dróg i mostków (kładek), w tym instalacja wyposażenia (mapy, tablice informacyjne, miejsca do odpoczynku, zadaszenia, itd.);</p> <p>§ Zapewnienie całorocznej turystycznej dostępności obszaru;</p> <p>§ Rozwój oznakowania atrakcji i szlaków turystycznych;</p> <p>§ Wspieranie i promocja tradycyjnych i nowych produktów turystycznych (np. kuchni regionalnej, rzemiosł regionalnych);</p> <p>§ Organizowanie wspólnych imprez kulturalnych (festiwali, spektakli, wystaw, warsztatów artystycznych);</p> <p>§ Wspieranie projektów społeczności lokalnych w dziedzinie społecznej, kulturalnej i rekreacyjno-edukacyjnej;</p> <p>§ Projekty ukierunkowane na integrację społeczności w obszarze przygranicznym;</p> <p>§ Opracowanie analiz, studiów, strategii, programów itd. dla potrzeb rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru pogranicza;</p> <p>§ Przygotowanie planów i dokumentacji wspólnych projektów (dokumentacje projektowe, plany zagospodarowania przestrzennego),</p> <p>§ Troska o przyrodę i krajobraz (odnowa ekosystemów i cech krajobrazowych, zachowanie różnorodności biologicznej, monitoring środowiska),</p>

	<p>§ Współpraca w zakresie podnoszenia oświaty prośrodowiskowej (imprezy edukacyjne, wymiana doświadczeń),</p> <p>§ Tworzenie wspólnych systemów na rzecz zapobiegania powodziom oraz systemów wczesnego ostrzegania,</p> <p>§ Promowanie współpracy transgranicznej oraz obszaru (np. przygotowanie publikacji, stron internetowych), również poza obszarem wsparcia;</p> <p>§ Organizacja kursów ukierunkowanych na zdobywanie, podnoszenie umiejętności zawodowych i kwalifikacji, znajomości języków, w tym wspieranie opracowania wspólnych programów nauczania,</p> <p>§ Transgraniczna współpraca szkół, organizacji młodzieżowych, wymiana młodzieży, studentów, uczniów, pracowników naukowych i dydaktycznych, w tym drobne projekty infrastrukturalne niezbędne do realizacji celów dziedziny wsparcia,</p> <p>§ Wspieranie przedsięwzięć edukacyjno-rekreacyjnych i wypoczynkowych (np. imprez sportowych);</p> <p>§ Wspomaganie działań podtrzymujących tożsamość i tradycje społeczności lokalnych;</p> <p>§ Rozwój systemów informacyjnych i komunikacyjnych (kioski i boksy informacyjne, tworzenie wspólnych baz danych),</p> <p>§ Działania związane z wykorzystaniem i stosowaniem ICT pod kątem realizacji wyżej wymienionych działań.</p>
4. Kategorie wsparcia wg Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006	<p>Stymulowanie reform w zakresie zatrudnienia i integracji społecznej</p> <p>80 promowanie partnerstw, paktów i inicjatyw poprzez tworzenie sieci współpracy odnośnych podmiotów</p>
5. Główni odbiorcy ostateczni pomocy	<ul style="list-style-type: none"> - osoby prawne i fizyczne - gminy, miasta, kraje, powiaty, województwa, euroregiony, związki gmin i przez nie powołane podmioty - organy społeczne, edukacyjne i szkoleniowe - placówki kulturalne - agencje rozwoju regionalnego - NGO - inicjatywy lokalne w sferze kultury, inicjatyw społecznych i działań edukacyjno-rekreacyjnych - użytkownicy ICT - pozostałe organy i podmioty zgodnie z zakresem wsparcia Programu
6. Przeznaczone środki	43 891 869 EUR z EFRR, tj. łącznie 51 637 493 EUR

2.2.4. Oś priorytetowa 4. Pomoc techniczna	
1. Cel główny osi priorytetowej:	Zapewnienie skutecznego zarządzania i wdrażania i wykorzystania środków EFRR
2. Cel szczegółowy	Zapewnienie skutecznego zarządzania i wdrażania Programu i wspieranie działań promocyjno-informacyjnych dotyczących Programu

osi priorytetowej:	
3. Opis osi priorytetowej:	<p>Wsparcie przeznaczone jest na przygotowanie i ocenę projektów, ekspertyzy i inne opracowania, przeprowadzenie oceny, przygotowanie dokumentów programowych, dokumentacji technicznej, jak również i innych dokumentów niezbędnych dla Programu. Szczególna uwaga jest poświęcana wzmocnieniu zdolności beneficjentów końcowych do korzystania ze środków Programu. Również istotne są projekty mające przyczynić się do podnoszenia kwalifikacji pracowników poszczególnych podmiotów administrujących. Wspierane są także inne projekty ukierunkowane na podniesienie jakości zarządzania i funkcjonowania instytucji zaangażowanych w proces zarządzania i wdrażania, takich jak Wspólny Sekretariat Techniczny i wzmocnienie ich sprawności administracyjnej.</p> <p>W ramach osi priorytetowej wspierane są projekty w zakresie promocji i dystrybucji informacji o Programie dotyczące podejmowanych wspólnych działań, jak również znaczenia Wspólnoty dla rozwoju polsko-czeskiej współpracy transgranicznej. W szczególności dotyczy to informowania potencjalnych beneficjentów o możliwości pozyskania wsparcia w ramach Programu, udzielania pomocy konsultacyjnej dla wnioskodawców, propagowania przykładów dobrych praktyk. Integralnym elementem jest także prowadzenie działań informacyjnych w zakresie zarządzania, monitorowania i oceny Programu. Realizowane są również projekty mające na celu zapewnienie właściwego przepływu informacji pomiędzy instytucjami i podmiotami zaangażowanymi w proces zarządzania i wdrażania Programu.</p> <p>W ramach osi priorytetowej realizowane są także inne działania promocyjne i informacyjne. Organizowane są m.in. szkolenia, seminaria, konferencje mające na celu podniesienie znajomości Programu i jego celów. Informacje dotyczące Programu są rozpowszechniane, m.in. poprzez telewizję, radio, prasę, strony internetowe, broszury, ulotki, itd.</p>
4. Działania:	<p>§ Funkcjonowanie WST Programu Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013;</p> <p>§ Wykonywanie zadań związanych z wdrażaniem Programu przez pracowników administracji publicznej w ustalonym zakresie,</p> <p>§ Wsparcie techniczne instytucji włączonych w zarządzanie i wdrażanie Programu;</p> <p>§ Obsługa i przygotowanie na okres programowania 2007-2013 generatora wniosków oraz systemu informatycznego gromadzenia danych i informacji przebiegu Programu;</p> <p>§ Przygotowanie analiz, badań, ocen, ekspertyz niezbędnych dla realizacji Programu oraz przygotowanie raportów dla Komisji Europejskiej;</p> <p>§ Zapewnienie doradztwa ekspertów;</p> <p>§ Inne projekty w zakresie zarządzania i wdrażania Programu, m.in. związane z oceną projektów, przeprowadzeniem kontroli, organizacją prac i posiedzeń Komitetu Monitorującego;</p> <p>§ Wspieranie działań informacyjno-promocyjnych związanych z rozpowszechnianiem informacji o Programie, przebiegiem wdrażania (strony internetowe zawierające m.in. podstawowe dokumenty Programu, aktualne informacje o jego realizacji, prezentacja projektów modelowych i pilotażowych, kontakt z mediami, publikacje, itd.), udzielanie niezbędnych informacji i wsparcia dla partnerów;</p> <p>§ Organizowanie spotkań szkoleniowych/seminariów, w tym dla potencjalnych beneficjentów Programu i instytucji zaangażowanych w realizację Programu, spotkania informacyjne/konferencje dotyczące Programu i jego efektów oraz inne projekty związane z promocją Programu;</p>

	<p>§ Działania informacyjne w ramach zarządzania, monitorowania i oceny Programu;</p> <p>§ Przygotowanie, rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących Programu i projektów realizowanych w jego ramach (m.in. broszury, biuletyny, ulotki, CD-rom dotyczący Programu), wytycznych dla wnioskodawców i beneficjentów Programu).</p>												
6. Kategorie wsparcia wg Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006:	<p>Pomoc techniczna</p> <p>85 Przygotowanie, realizacja, monitorowanie i kontrola</p> <p>86 Ocena, badania/ekspertyzy, informacja i komunikacja</p>												
7. Kwalifikowalni wnioskodawcy	<ul style="list-style-type: none"> • Instytucja Zarządzająca • Koordynator Krajowy • Wspólny Sekretariat Techniczny • Kontrolerzy • Inne podmioty włączone we wdrażanie Programu. 												
7. Wydatki kwalifikowalne	<ul style="list-style-type: none"> • Wydatki rzeczowe Programu i wydatki na działalność bieżącą • Wydatki inwestycyjne projektu (np. urządzenia, sprzęt komputerowy, oprogramowanie) • Wydatki na personel • Wydatki na usługi doradcze • Organizacja posiedzeń (np. posiedzenia Komitetu Monitorującego) 												
8. Typ wsparcia	bezzwrotna pomoc finansowa												
9. Wartość udzielanego wsparcia	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>EFRR</th> <th>budżet państwa</th> <th>beneficjent końcowy</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>RCz</td> <td>85%</td> <td>5%</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>RP</td> <td>85%</td> <td>15%</td> <td>0%</td> </tr> </tbody> </table>		EFRR	budżet państwa	beneficjent końcowy	RCz	85%	5%	10%	RP	85%	15%	0%
	EFRR	budżet państwa	beneficjent końcowy										
RCz	85%	5%	10%										
RP	85%	15%	0%										
10. Przeznaczone środki	13 167 560 EUR z ERDF, tj. łącznie 15 491 248 EUR												

3. WDRAŻANIE PROGRAMU

3.1 Rozpoczęcie Programu oraz ogłoszenie naboru wniosków

Departament Europejskiej Współpracy Terytorialnej Ministerstwa Rozwoju Regionalnego RCz, jako organ odpowiedzialny za wdrażanie Programu – tj. Instytucja Zarządzająca (zwana dalej IZ), oraz Departament Współpracy Terytorialnej Ministerstwa Rozwoju Regionalnego RP – tj. Koordynator Krajowy, po wzajemnym uzgodnieniu ogłosił rozpoczęcie Programu wszystkim podmiotom uczestniczącym w procesie wdrażania. Informacje o rozpoczęciu Programu i naborach wniosków jest umieszczone na czeskich i polskich stronach internetowych:

- www.cz-pl.eu
- www.strukturalni-fondy.cz,
- www.mmr.cz,
- www.mrr.gov.pl, www.interreg.gov.pl oraz przekazane za pośrednictwem innych źródeł informacji o Programie.

Potencjalni partnerzy mają możliwość pobrania z tych stron niezbędnych dokumentów, w których znajdują przydatne informacje, kontakty oraz link do aplikacji internetowej służącej do sporządzenia wniosku o dofinansowanie (Benefit 7).

3.2 Udzielanie informacji i konsultacji

Partnerzy mogą uzyskać informacje o Programie we wskazanych miejscach w swoim regionie od tzw. podmiotów regionalnych (w RCz urzędy krajskie, w Polsce Regionalne Punkty Kontaktowe, zwane dalej RPK, utworzone w Urzędach Marszałkowskich) oraz we Wspólnym Sekretariacie Technicznym w Ołomuńcu (zwanym dalej WST). Aktualne adresy oraz dane kontaktowe poszczególnych urzędów krajskich oraz RPK umieszczono na stronach internetowych Programu (www.cz-pl.eu).

Konsultacje udzielane są w pierwszym rzędzie poprzez podmioty regionalne, zaś dodatkowe informacje wnioskodawca może zdobyć również w WST. Źródło informacji stanowią także strony internetowe Programu. Pracownicy podmiotów regionalnych, ewent. WST, udzielają zainteresowanym niezbędnych informacji dla opracowania wniosku w taki sposób, aby składane wnioski spełniały wszystkie wymogi formalne i kryteria kwalifikowalności oraz warunki Programu.

Pracownicy udzielający informacji nie mają upoważnienia do pomagania przy opracowywaniu wniosku lub któregoś z obowiązkowych załączników.

Podmioty udzielające informacji i konsultacji włączone w proces wdrażania Programu są zobowiązane do unikania potencjalnego konfliktu interesów.

3.3 Wypełnienie formularza wniosku projektowego

Partner Wiodący wraz z partnerami projektu, wypełniają dwujęzyczny wniosek projektowy przy pomocy aplikacji Benefit 7. Częścią wniosku projektowego są także wszystkie załączniki.

Sposób wypełniania wniosku projektowego, w tym wszystkich obowiązkowych załączników, opisany jest w *Podręczniku wnioskodawcy*.

3.4 Składanie wniosku projektowego

W ramach Programu obowiązuje **tzw. ciągły nabór wniosków projektowych**. Oznacza to, że po ogłoszeniu rozpoczęcia Programu Partnerzy Wiodący mogą składać wnioski przez cały okres realizacji Programu we Wspólnym Sekretariacie Technicznym, ewent. w jego placówkach, gdzie zostaną one **zaewidencjonowane w systemie MONIT 7+**.

Jeżeli Partner Wiodący chce mieć gwarancję, że jego wniosek projektowy zostanie rozpatrzony na najbliższym posiedzeniu Komitetu Monitorującego (zwanego dalej KM), powinien złożyć kompletny wniosek projektowy najpóźniej w dzień ustalony jako termin składania wniosków na dane posiedzenie KM. Termin posiedzenia KM będzie publikowany na stronach internetowych Programu oraz we wszystkich źródłach informacji o Programie. Jeżeli kompletny wniosek projektowy (wraz ze wszystkimi wymaganymi załącznikami) nie zostanie złożony przed upływem tego terminu w WST, **WST nie może zagwarantować jego rozpatrzenia na najbliższym posiedzeniu KM**.

Po upływie terminu ustalonego na składanie wniosków, WST z IZ i KK - biorąc pod uwagę ilość złożonych wniosków - wspólnie uzgodnią termin posiedzenia KM. Cały proces oceny wniosków

projektowych, od daty ostatecznej do posiedzenia KM, co do zasady będzie trwał 18 tygodni. W przypadku, gdy wpłynie powyżej 100 wniosków projektowych, proces oceny wydłuży się o 1 tydzień dla każdego kolejnych 20 wniosków projektowych. Termin posiedzenia KM będzie wyznaczony od razu po zakończeniu przyjmowania wniosków projektowych oraz zostanie on umieszczony na stronach internetowych Programu.

3.5 Przyjmowanie i ewidencja wniosków projektowych

3.5.1 Przygotowanie standardowych wniosków projektowych

Wniosek projektowy (patrz załącznik 1) musi być kompletnie wypełniony w wersji elektronicznej w systemie Benefit 7 i złożony wraz ze wszystkimi wymaganymi załącznikami w wersji papierowej. Partner Wiodący przekazuje:

- 3 oryginały **wniosku projektowego**,
- 1 oryginał (ewent. urzędowo poświadczona kopia) i 2 kopie **załączników**.

Partner Wiodący może złożyć wniosek doręczając go osobiście lub wysyłając pocztą poleconą lub kurierską, itp.

Wypełniony wniosek wraz z załącznikami można **doręczyć osobiście** do WST w Ołomuńcu. W przypadku czeskich Partnerów Wiodących wniosek można również doręczyć do placówek kontaktowych WST w Hradcu Králové, Ostrawie i Libercu. Polscy Partnerzy Wiodący z podregionu jeleniogórskiego i wałbrzyskiego mogą składać wnioski w placówce WST w Libercu. Po złożeniu wniosku projektowego zostaje on zaewidencjonowany w systemie monitorującym programu MONIT 7+ oraz przeprowadzana jest kontrola kryteriów formalnych projektu (patrz rozdział 3.6.1). Do każdego wniosku założona jest teczka projektu. W ramach zaewidencjonowania wnioskowi przydziela się numer (tzw. ewidencyjny numer projektu), o którym Partner Wiodący zostanie poinformowany na miejscu poprzez przekazanie potwierdzenia zaewidencjonowania wniosku, ewentualnie zostanie ono wysłane pocztą. W ten sposób zapewniona jest ewidencja wszystkich wniosków projektowych w systemie monitorującym.

Wypełniony wniosek wraz z załącznikami można **wysłać pocztą**, jedynie na adres WST w Ołomuńcu (sposób przesyłania wniosku jest opisany w *Podręczniku wnioskodawcy*). Bezpośrednio po jej doręczeniu pocztowym, dwaj pracownicy WST (po jednym z każdego państwa objętego Programem) ewidencjonują wniosek w systemie monitorującym oraz przeprowadzają pierwszą część kontroli – kontrolę kryteriów formalnych wniosku. Do każdego wniosku założona jest teczka projektu. Jednocześnie do Partnera Wiodącego wysłane jest pocztą potwierdzenie zaewidencjonowania wniosku.

3.5.2. Wniosek o dofinansowanie Funduszu Mikroprojektów

W celu wdrażania Funduszu mikroprojektów (zwany dalej FM) składany jest jeden dwujęzyczny wniosek projektowy na zarządzanie i administrację FM. Projekt ten obejmuje środki na administrację FM oraz środki przeznaczone na projekty realizowane w ramach FM. Projekt ten składany jest w takim samym trybie jak pozostałe projekty, jednakże tylko w WST w Ołomuńcu. Składany jest on na formularzu wniosku projektowego, uproszczonym do potrzeb FM w formacie Word, z załącznikami zgodnie z *Podręcznikiem wnioskodawcy* (rozdział 4.4.4). Po złożeniu wniosku, pracownik WST wprowadza go do systemu monitorującego. Na Komitecie Monitorującym projekty FM są traktowane tak samo jak wszystkie pozostałe projekty.

W przypadku mikroprojektów realizowanych w ramach FM wnioski projektowe składane są do właściwego zarządzającego FM (patrz rozdz. 5 – Fundusz Mikroprojektów).

3.5.3. Wniosek na Pomoc Techniczną

Wnioski projektowe dotyczące projektów Pomocy Technicznej (zwanej dalej PT) będą składane za pośrednictwem aplikacji internetowej BENEFIT, wyłącznie w WST w Ołomuńcu.

Szczegóły odnośnie projektów PT znajdują się w rozdziale 6 Uszczegółowienia.

3.6 Kontrola i ocena wniosków projektowych

Kontrola i ocena wniosków projektowych przeprowadzana jest zgodnie z „Metodologią kontroli i oceny projektów POWT RCz-RP 2007 – 2 013” oraz odbywa się w następujących etapach:

I. Kontrola wniosku projektowego:

- kontrola kryteriów formalnych
- kontrola kwalifikowalności

II. Ocena wniosku projektowego:

- ocena współpracy transgranicznej
- ocena jakości projektu
- ocena wpływu transgranicznego

Wytuczne dla kontroli i oceny wniosków projektowych zostały opisane w oddzielnym dokumencie przeznaczonym dla oceniających projekty, tzw. *Metodologii kontroli i oceny projektów*.

3.6.1. Kontrola kryteriów formalnych

Kontrolę kryteriów formalnych, w obecności przedstawiciela Partnera Wiodącego⁶, przeprowadza jeden pracownik WST, ewent. dwóch pracowników WST (po jednym z każdego państwa objętego Programem) bezpośrednio po doręczeniu wniosku projektowego.

Kontrola jest przeprowadzana w trybie TAK/NIE zgodnie z wykazem kontrolnym umieszczonym w załączniku nr 4. Wynik kontroli kryteriów formalnych wprowadza się do formularza Wykazu kontrolnego kryteriów formalnych w systemie monitorującym MONIT 7+.

3.6.2. Kontrola kwalifikowalności

Następnie pracownicy WST przeprowadzają kontrolę kwalifikowalności wniosków, które przeszły pomyślnie kontrolę kryteriów formalnych. W kontroli kwalifikowalności uczestniczy dwóch pracowników WST (po jednym z każdego państwa objętego Programem), by zapewnić adekwatne przeprowadzenie kontroli przy uwzględnieniu specyfiki każdego kraju objętego Programem (np. stwierdzić zgodność z ustawodawstwem krajowym itp.).

Kontrola jest przeprowadzana w trybie TAK/NIE na podstawie wykazu kontrolnego zamieszczonego w załączniku nr 5. Wynik kontroli kwalifikowalności wprowadza się do formularza Wykazu kontrolnego kryteriów kwalifikowalności w systemie monitorującym MONIT 7+.

Projekt będzie dalej administrowany, tzn. jego ocena będzie kontynuowana, tylko w przypadku, jeżeli spełni on wszystkie wymogi kontroli.

Jeżeli dostarczony wniosek projektowy nie będzie spełniał wszystkich wymogów formalnych lub kwalifikowalności, WST zwróci się pisemnie do Partnera Wiodącego o uzupełnienie brakujących danych do WST w Ołomuńcu w określonym terminie tak, aby projekt można było poddać dalszemu administrowaniu i – jeżeli spełni on wszystkie pozostałe wymogi – aby mógł zostać rozpatrzony na najbliższym posiedzeniu KM. W przypadku nieuzupełnienia przez PW tych braków w terminie wskazanym przez WST, projekt nie podlega dalszej administracji.

3.6.3. Procedura uzupełniania wniosku projektowego

W przypadku, gdy wniosek projektowy i jego załączniki zawierają uchybienia, WST zwraca się do Partnera Wiodącego na piśmie (e-mailem oraz listem poleconym) o usunięcie uchybień, Partner Wiodący musi usunąć uchybienia we wskazanym terminie, w przeciwnym razie jego projekt nie może zostać zarejestrowany i rozpatrzony na najbliższym posiedzeniu KM. Terminy, w jakich można usunąć uchybienia, są następujące:

- w przypadku, gdy wniosek projektowy został dostarczony wcześniej niż w dzień ustalony jako termin składania wniosków na dane posiedzenie KM – *pięć dni roboczych od dnia wysłania emaila + liczba dni, o ile wniosek został złożony wcześniej przez Partnera Wiodącego,*
- w przypadku, gdy wniosek projektowy został dostarczony w dzień ustalony jako termin składania wniosków na dane posiedzenie KM – *pięć dni roboczych od dnia wysłania emaila.*

⁶ W przypadku, gdy jest to technicznie i czasowo możliwe. W przeciwnym razie obowiązuje postępowanie jak przy doręczeniu pocztą.

W razie potrzeby uzupełnienia wniosku projektowego, Partner Wiodący otrzymuje na adres kontaktowy oraz e-mail podany we wniosku projektowym wezwanie do uzupełnienia brakujących dokumentów. Wezwanie to zawiera:

- listę uchybień stwierdzonych w trakcie kontroli wniosku projektowego,
- listę wymaganych brakujących dokumentów,
- termin i miejsce dla złożenia przez Partnera Wiodącego poprawionej/uzupełnionej dokumentacji..

Na podstawie wezwania do uzupełnienia brakujących dokumentów Partner Wiodący zapewnia usunięcie uchybień i składa do WST brakujące dokumenty, ewent. poprawiony wniosek projektowy, w ten sam sposób jak pierwotny wniosek projektowy tak, aby również po ponownym złożeniu spełnione były wszystkie warunki kontroli kryteriów formalnych. Partner Wiodący uzupełni we wniosku projektowym oraz jego załącznikach jedynie te braki lub błędy, które są wymienione w wezwaniu. Jakikolwiek inne zmiany czy uzupełnianie wniosku projektowego oraz jego załączników nie są dopuszczalne. W przypadku, gdy we wniosku projektowym zostaną dokonane zmiany wykraczające poza te wymienione w wezwaniu, wniosek projektowy będzie wykluczony z dalszego procesu administrowania.

Możliwość uzupełniania lub zmieniania wniosku projektowego na podstawie wezwania do uzupełnienia brakujących dokumentów jest **tylko jedna**. W sytuacji, gdy Partner Wiodący poprawi wszystkie uchybienia wskazane w Wezwaniu we wskazanym terminie, tak aby wniosek projektowy spełniał wymogi formalne i kwalifikowalności, projekt będzie poddany kolejnemu etapowi oceny i zostanie rozpatrzony na najbliższym posiedzeniu KM.. W sytuacji, gdy Partner Wiodący we wskazanym terminie nie usunie wszystkich uchybień, projekt nie będzie poddany dalszej ocenie. Informacja ta będzie przekazana Partnerowi Wiodącemu, a następnie zostaną zwrócone dwa komplety wniosku projektowego wraz z załącznikami. Informacja o projektach usuniętych w ten sposób będzie również przekazana KM na jego najbliższym posiedzeniu.

Procedura uzupełniania wniosku projektowego opisana powyżej, obowiązuje wyłącznie w przypadku uzupełniania kryteriów wymogów formalnych oraz kwalifikowalności, których uzupełnianie nie zmieni charakteru projektu. W przypadku innych kryteriów, tzn. tych, które mogłyby znacznie wpłynąć na istotę projektu, nie jest możliwe uzupełnienie wniosku. Informacja taka wraz z dwoma kompletami wniosku projektowego z załącznikami będzie przekazana Partnerowi Wiodącemu przez WST. Lista kryteriów, w których możliwe jest uzupełnianie wniosku oraz kryteriów, w których dodatkowe uzupełnianie nie jest możliwe, jest dokładniej opisana w Podręczniku wnioskodawcy.

Od decyzji WST o zakończeniu administracji projektu można odwołać się do IZ. Szczegóły dotyczące procesu odwołania są dokładniej opisane w Podręczniku wnioskodawcy.

Kontrolę kryteriów formalnych oraz kontrolę kwalifikowalności, w tym ewentualne uzupełnianie wniosków projektowych przez Partnerów Wiodących, należy zakończyć najpóźniej dziesięć tygodni przed posiedzeniem KM.

3.6.4. Rejestracja projektu w systemie monitorującym

Po pomyślnej kontroli kryteriów formalnych i kontroli kwalifikowalności wniosek projektowy zostaje **zarejestrowany** przez WST w systemie monitorującym. Partner Wiodący jest informowany (emailem i pismem) o dacie rejestracji przez WST bezpośrednio po spełnieniu wszystkich kryteriów formalnych i kryteriów kwalifikowalności. **Data ta stanowi początek kwalifikowalności wydatków (patrz rozdz. 8 - Wydatki kwalifikowalne).**

3.6.5. Ocena współpracy transgranicznej

Ocena współpracy transgranicznej polega na ocenie spełnienia poszczególnych kryteriów współpracy na podstawie art. 19 Rozporządzenia w sprawie EFRR. Zgodnie z tym rozporządzeniem partnerzy mają obowiązek spełnienia co najmniej dwóch spośród czterech **następujących kryteriów (minimalny wymóg co do spełnienia 2 kryteriów ujęty jest już w kontroli kwalifikowalności projektu):**

- 1) Wspólne przygotowanie
- 2) Wspólna realizacja
- 3) Wspólny personel
- 4) Wspólne finansowanie

Ocena współpracy transgranicznej odbywa się na podstawie z góry określonego Wykazu kontrolnego (patrz załącznik nr 7).

W przypadku kryteriów: wspólne przygotowanie, realizacja oraz personel ocenia się stopień współpracy w danej dziedzinie, tzn. projekty są oceniane przy zastosowaniu punktacji 0-1-3-5 punktów. W przypadku kryterium wspólnego finansowania ocenia się tylko spełnienie tego kryterium, tzn. projekt pod tym względem ocenia się przy zastosowaniu punktacji 0 lub 5 punktów (tj. czy kryterium jest spełnione czy nie). Za ocenę współpracy transgranicznej można zdobyć łącznie **maks. 20 punktów**.

Oceny dokonuje dwóch pracowników WST, po jednym z każdego kraju. Odpowiedzialność za ocenę ponosi WST. Każdy pracownik WST dokonuje indywidualnej oceny współpracy transgranicznej, (wypełniając kartę oceny). Następnie pracownicy WST przystępują do wspólnej oceny projektu. Wyniki wspólnej oceny wraz z komentarzami są wprowadzane do systemu Monit 7+. Wydrukowane i podpisane wersje indywidualnych oraz wspólnych Wykazów kontrolnych są archiwizowane w teczkach projektu.

3.6.6. Ocena jakości projektu

. Odpowiedzialność za przeprowadzenie procesu oceny na podstawie kryteriów merytorycznych ponosi WST. Ocena jest przeprowadzana podczas tzw. Wspólnego Panelu Ekspertów, który jest koordynowany przez WST. Eksperti czeskiej części Wspólnego panelu są nominowani przez urzędy krajskie i mianowani przez IZ. Eksperti polskiej części Wspólnego panelu są nominowani przez urzędy marszałkowskie i mianowani przez KK .

Każdy projekt jest oceniany przez czterech ekspertów dwóch z Polski dwóch z Czech. Czescy eksperci (z listy ekspertów mianowanych przez IZ) są wyznaczani przez WST wg wcześniej ustalonych zasad (w tym jeden ekspert z kraju z tzw. partnerem kluczowym⁷). Polscy eksperci (z listy ekspertów mianowanych przez KK) są wyznaczani przez WST wg wcześniej ustalonych zasad (w tym jeden ekspert z województwa partnera kluczowego)

Dla celów oceny jakości WST przesyła właściwym ekspertom, po odesłaniu przez nich deklaracji poufności, elektroniczne wersje wniosków projektowych oraz zagwarantuje techniczne i organizacyjne warunki przeprowadzenia oceny jakości w ramach Wspólnego Panelu Ekspertów.

Stopień jakości projektu będzie podlegał ocenie na podstawie z góry ustalonych kryteriów (patrz karty oceny w załączniku nr 6) w systemie punktacyjnym:

- 1 - niski,
- 3 - średni,
- 5 - wysoki stopień spełnienia danego kryterium.

W przypadku, gdy jednego z kryteriów oceny jakości projektu nie można odnieść do konkretnego projektu, eksperci przyznają w nim 0 punktów. Ze wszystkich kryteriów jest następnie wyliczana średnia, jak u pozostałych projektów.

Każdy ekspert przed panelem dokonuje indywidualnej oceny (wypełniając kartę oceny), a następnie wszyscy czterej (dwóch polskich i dwóch czeskich) eksperci spotykają się w ramach grupy roboczej Wspólnego Panelu Ekspertów w celu dokonania wspólnej oceny. Efektem oceny jest wypełniony wspólny Wykaz kontrolny. Wszystkie karty oceny są archiwizowane w WST, który wspólne karty oceny wprowadza do systemu Monit 7+.

W ramach oceny jakości można uzyskać 50% całkowitej liczby punktów (tj. maksymalna liczba punktów w ramach tej oceny wynosi 50)

Wyniki oceny jakości projektu przeprowadzanej przez ekspertów regionalnych stają się podstawą dla całkowitej oceny, za którą odpowiedzialność w pełni ponosi WST.

⁷ Partnerem kluczowym jest Partner Wiodący oraz partner projektu z drugiej strony granicy. W przypadku, gdy spośród partnerów projektu z drugiej strony granicy nie da się ustalić Partnera kluczowego na podstawie ich udziału finansowego, Partnerem kluczowym jest partner wskazany we wniosku projektowym jako decydujący dla oceny (partner, dla którego regionu realizacja projektu wykazuje największe oddziaływanie).

W przypadku, gdy eksperci nie mogą ustalić wspólnego stanowiska, z poszczególnych, indywidualnych ocen punktowych wyliczana jest średnia arytmetyczna, która wprowadzona jest do Wykazu kontrolnego.

3.6.7. Ocena wpływu transgranicznego

Ocena wpływu transgranicznego odbywa się na podstawie ustalonego Wykazu kontrolnego (patrz załącznik nr 8) **w systemie punktowym (1-2-3-4-5 punktów)**. Ocenę przeprowadza zawsze WST, przy udziale ekspertów regionalnych z obu krajów, podczas prac Wspólnego Panelu Ekspertów.

Każdy projekt jest oceniany przez jednego pracownika WST (z innego kraju niż Partner Wiodący projektu), przy współudziale ekspertów regionalnych (po jednym z każdego państwa objętego Programem) wskazanych przez dany region – mowa jest o ekspertach, którzy wzięli udział w ocenie jakości jako reprezentanci regionów, z których pochodzą partnerzy kluczowi (więcej rozdział 3.6.6).

Każdy ekspert dokonuje najpierw indywidualnej oceny (wypełniając indywidualną kartę oceny efektu transgranicznego). Następnie dokonywana jest wspólna ocena, której wynikiem jest zgoda wszystkich trzech ekspertów oceniających wpływ transgraniczny. Wyniki powyższej oceny wraz z komentarzami pracownik WST wprowadzi do systemu monitorującego. Wydrukowane i podpisane wersje indywidualnych oraz wspólnych Wykazów kontrolnych są archiwizowane w teczce projektu w WST.

Wspólna ocena zależy od umowy między wszystkimi trzema oceniającymi wpływ transgraniczny. W przypadku, gdy oceniający nie mogą uzgodnić liczby punktów w poszczególnych kryteriach, punkty są wyliczone na podstawie średniej arytmetycznej liczby punktów wszystkich trzech ekspertów.

Za każde kryterium tej oceny można zdobyć maks. 5 punktów. Łączne można zdobyć **maks. 30 punktów**.

Ocena współpracy transgranicznej, jakości i efektu transgranicznego musi być zakończona najpóźniej do 4 tygodni przed posiedzeniem KM.

3.7. Podsumowanie oceny oraz przygotowanie materiałów na posiedzenie KM

Podsumowanie oceny projektu polega na wygenerowaniu łącznej liczby punktów za poszczególne etapy oceny z systemu monitorującego. Projekt może uzyskać **maks. 100 punktów** za całościową ocenę projektu. Wynikiem trzech etapów ocen (współpracy transgranicznej, jakości i efektu transgranicznego) wniosków projektowych jest następująca łączna ocena punktowa:

Łączny wynik oceny projektu	Punkty
Ocena współpracy transgranicznej (maks. 20 punktów)	
Ocena jakości projektu (maks. 50 punktów)	
Ocena wpływu transgranicznego (maks. 30 punktów)	
Łączna liczba punktów (maks. 100)	

Następnie WST podsumuje całą ocenę i zalecenia w formie końcowego komentarza, który wprowadza do systemu monitorującego. Zalecenie to jest nieodłączną częścią karty projektu, stanowiącej podstawę decyzji podejmowanej przez Komitet Monitorujący.

WST jest odpowiedzialny za całość oceny i przygotowanie kart projektów.

3.7.1. Przygotowanie kart projektów

Na zakończenie całego procesu oceny wniosków WST przygotowuje **kartę projektu (patrz załącznik nr 9)**, która zawiera dla celów informacyjnych podstawowe informacje o projekcie, główne wyniki z procesu oceny oraz rekomendacje WST do finansowania z EFRR lub informacje o nieudzielaniu

rekomendacji. Ta karta projektu służy jako podstawa do podejmowania decyzji przez KM w sprawie przyznania środków finansowych konkretnym projektom. WST zapewnia rozesłanie kart projektów (w języku czeskim i polskim) do wszystkich członków KM przynajmniej dziesięć dni roboczych przed posiedzeniem KM.

WST oprócz kart projektów sporządza również **listę projektów w kolejności według uzyskanej liczby punktów (tzw. listę rankingową)** jako materiał na posiedzenie KM. Lista ta obejmuje wnioski złożone przez czeskich i polskich Partnerów Wiodących i jest opracowana dla każdej dziedziny wsparcia programu odrębnie.

WST sporządza również, jako materiał dla KM, listę wniosków projektowych, które były zaewidencjonowane, ale nie zostały przedstawione na KM. Dla każdej pozycji będzie wpisany numer ewidencyjny wniosku, nazwa projektu, Partner Wiodący, wnioskowana kwota oraz powód, dla którego nie zostały przedstawione na bieżącym posiedzeniu KM. KM otrzymuje tę listę do wiadomości.

3.8. Decyzja w sprawie wyboru projektów do finansowania

Na podstawie danych zapisanych w karcie projektu, członkowie Komitetu Monitorującego podejmują decyzje w sprawie przyznania dofinansowania dla projektów.

Każdy członek KM otrzymuje, z wystarczającym wyprzedzeniem przed terminem posiedzenia (min. dziesięć dni roboczych), karty projektów wszystkich wniosków projektowych składanych na posiedzenie (ma również umożliwiony dostęp do złożonych projektów zarejestrowanych w systemie monitorującym), listy rankingowe oraz listę projektów nieskładanych na posiedzenie KM.

Poszczególne projekty na posiedzeniu prezentują wyłącznie przedstawiciele WST. W przypadku pytań lub dyskusji w sprawie projektu możliwość wypowiedzenia się na temat projektu uzyskuje także przedstawiciel danego regionu.

Na każdym posiedzeniu członkowie KM otrzymają informację o stanie wykorzystania środków w ramach poszczególnych osi priorytetowych i dziedzin wsparcia oraz o ewentualnie z tego wynikających ograniczeniach dla zatwierdzenia wniosków projektowych w ramach poszczególnych dziedzin wsparcia.

KM na posiedzeniu kieruje się Regulaminem Komitetu Monitorującego.

KM ma możliwość projekt:

- rekomendować,
- rekomendować z warunkiem,
- wstrzymać,
- nie udzielić rekomendacji dla projektu,
- rekomendować jako projekt rezerwowowy.

Sposób głosowania członków KM zostanie określony w Regulaminie KM.

W sytuacji zaistnienia konfliktu interesów, członek KM **traci prawo głosu** w przypadku rozpatrywania projektu składanego przez podmiot, który reprezentuje on w KM bądź ma z nim związki osobiste lub inne.

Na każdym posiedzeniu KM, zgodnie z Regulaminem KM, przygotowany jest przez pracownika WST krótki wynikowy protokół z posiedzenia.

Pracownicy WST następnie w ciągu pięciu dni roboczych od posiedzenia:

- wprowadzają wyniki decyzji podjętych przez KM do systemu monitorującego,
- opracują przejrzystą tabelę projektów rekomendowanych do finansowania /rekomendowanych z warunkiem wraz z podstawowymi zatwierdzonymi danymi o projektach.

W ciągu pięciu dni roboczych po posiedzeniu KM, WST wysyła, zgodnie z Regulaminem KM, do członków KM wyniki głosowania wraz z protokołem. Wszystkie informacje do wiadomości otrzymują również Kontrolerzy oraz podmioty regionalne.

WST opracuje również informację o stanie związania środków w ramach poszczególnych osi priorytetowych i dziedzin wsparcia, które zostaną przesłane również członkom KM wraz z protokołem i wynikami decyzji KM.

3.9. Powiadomienie Partnerów Wiodących, których projekty zostały lub nie zostały rekomendowane

Informacje o zatwierdzonych projektach zostaną umieszczone na stronach internetowych Programu (www.cz-pl.eu) w następującym zakresie: numer projektu, nazwa Partnera Wiodącego, nazwa projektu, wysokość dofinansowania z EFRR oraz status projektu (rekomendowany/rekomendowany z warunkiem). Informację tę WST opublikuje w ciągu pięciu dni roboczych od posiedzenia KM.

Do trzech tygodni po posiedzeniu KM WST prześle pisemne powiadomienie do Partnerów Wiodących poszczególnych projektów rozpatrywanych przez KM. Pismo do Partnerów Wiodących, których projekty zatwierdzono, będzie obejmowało listę ewent. warunków ustanowionych przez KM. Do Partnerów Wiodących, których projekty nie zostały zatwierdzone, wraz z pismem zostaną wysłane zwrótnie dwa oryginały wydruku wniosku projektowego wraz z załącznikami.

Od decyzji KM nie ma odwołania.

3.10. Wydanie Decyzji Ministra Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej

Po posiedzeniu KM IZ przystąpi do wydania Decyzji Ministra Rozwoju Regionalnego (zwana dalej Decyzją Ministra). Decyzję Ministra wydaje się na wszystkie projekty rekomendowane KM. Decyzja Ministra jest wydawana zarówno na środki EFRR, jak i na środki budżetu państwa RCz.

3.11. Związanie prawne środków EFRR

Na podstawie decyzji KM następuje związanie środków EFRR w postaci aktu prawnego pomiędzy Partnerem Wiodącym projektu i IZ.

IZ oddelegowuje przygotowanie Umów/Decyzji⁸ na WST. WST w terminie do pięciu tygodni po posiedzeniu KM powiadamia Partnera Wiodącego na piśmie o dalszym postępowaniu w zakresie przygotowania Umowy/Decyzji. Pismo będzie zawierało również informacje dotyczące dodatkowych danych, jakie WST będzie potrzebowało od Partnera Wiodącego w celu przygotowania Umowy/Decyzji. W piśmie zaproponowany zostanie również termin (z reguły do siedmiu tygodni od decyzji KM), w jakim Partner Wiodący ma przekazać wymagane informacje do WST.

Umowę/Decyzję przygotowuje WST. W przygotowaniu części Umowy/Decyzji dotyczącej realizacji projektu – terminów składania raportów i Wniosków o płatność – uczestniczy Kontroler właściwy dla Partnera Wiodącego.

W ramach prac przygotowawczych w zakresie wydania Decyzji/zawarcia Umowy sprawdzana jest również ważność Porozumienia o współpracy zawartej pomiędzy Partnerem Wiodącym a partnerami projektu (patrz załącznik nr 10). Ważność umowy potwierdza WST.

Decyzję w sprawie udzielenia dofinansowania projektów pomocy technicznej WST przygotowuje bezpośrednio Instytucja Zarządzająca.

3.11.1. Partner Wiodący z RCz

W sytuacji, gdy Partner Wiodący projektu pochodzi z Republiki Czeskiej, IZ wydaje **Decyzję w sprawie udzielenia dofinansowania dla projektu (zwana dalej Decyzją, patrz załącznik nr 11)**. Jest to jednostronny akt prawny, w którego przygotowaniu uczestniczy WST i właściwy Kontroler. Po otrzymaniu części Decyzji przygotowanej przez Kontrolera, WST przygotowuje Decyzję do podpisania i do dziesiątego tygodnia od decyzji przesyła ją do IZ. W imieniu IZ Decyzję podpisuje Dyrektor Departamentu Europejskiej Współpracy Terytorialnej MMR RCz.

Decyzja zostaje podpisana przez IZ najpóźniej w ciągu 12 tygodni od zatwierdzenia projektu na posiedzeniu KM. Po podpisaniu Decyzji przez IZ, WST zwraca się do Partnera Wiodącego o odebranie Decyzji.

⁸ Z Partnerem Wiodącym z RP zawierana jest Umowa o projekcie, Partnerowi Wiodącemu z RCz IZ wydaje Decyzję w sprawie udzielenia dofinansowania dla projektu.

Decyzja jest wydawana w walucie EUR.

Szczegóły przygotowania Decyzji są opisane w Podręczniku beneficjenta.

3.11.2. Partner Wiodący z RP

W sytuacji, gdy Partner Wiodący pochodzi z Polski, między nim i IZ zawierana jest **Umowa o projekcie (zwana dalej Umową, patrz załącznik nr 12)**. Jest to dwustronny akt prawny, w którego przygotowaniu uczestniczy WST i właściwy Kontroler. Po otrzymaniu części Umowy przygotowanej przez Kontrolera, WST przygotowuje Umowę do podpisania i do dwunastego tygodnia od decyzji zapewni podpis ze strony Partnera Wiodącego.

Po podpisaniu Umowy przez Partnera Wiodącego, WST przesyła Umowę do podpisania przez IZ. W imieniu IZ Umowę podpisuje Dyrektor Departamentu Europejskiej Współpracy Terytorialnej MMR RCz.

Umowa zostaje zawarta na kwotę wyrażoną w walucie EUR i musi zostać podpisana przez IZ najpóźniej w ciągu 14 tygodni od zatwierdzenia projektu na posiedzeniu KM.

Po podpisaniu Umowy przez IZ, WST zwraca się do Partnera Wiodącego, aby ją odebrał

Szczegóły przygotowania Umowy o dofinansowaniu projektu są opisane w Podręczniku beneficjenta.

3.12. Prawne związanie środków z budżetu państwa RCz

W sytuacji, gdy któryś z czeskich partnerów projektu wnioskuje o dofinansowanie ze środków budżetu państwa RCz, IZ wydaje każdemu takiemu partnerowi **Decyzję w sprawie udzielenia dofinansowania z budżetu państwa**.

Decyzja zostaje wydana w walucie CZK, z wiążącym określeniem adekwatnej kwoty w EUR i zastosowanego kursu wymiany (tj. kursu prognozowanego przez MF RCz), zazwyczaj w terminie do czterech tygodni od wydania Decyzji/podpisania Umowy.

Wysokość dofinansowania z budżetu państwa jest pochodną częściowego budżetu danego partnera i stanowi maks. 5% wydatków kwalifikowalnych części projektu danego partnera.

Wyjątek stanowi finansowanie czeskich podmiotów, których środki traktowane są jako prywatne⁹. W tej sytuacji dofinansowanie z budżetu państwa RCz udzielane jest w wysokości 15% całkowitych publicznych kwalifikowalnych wydatków projektu (tj. środków EFRR i krajowych środków publicznych). To współfinansowanie zapewnia co najmniej 15% udziału krajowych środków publicznych w budżecie projektu (udział własnych środków prywatnych partnera wynosi co najmniej 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu).

3.13. Zmiana projektu

W przypadku, gdy w projekcie nastąpi jakakolwiek zmiana, Partner Wiodący projektu przekazuje do WST na piśmie wnioski o zmianę projektu. Oprócz wyjątków opisanych w Podręczniku beneficjenta, Partner Wiodący ma obowiązek załączyć do wniosku stanowisko właściwego Kontrolera. Częścią wniosku musi być zawsze opinia właściwego Kontrolera, który w razie konieczności zażąda stanowiska innych Kontrolerów projektu.

W zależności od stopnia ważności zmiany, za jej zatwierdzenie odpowiada właściwa instytucja (WST, IZ, KM). Szczegóły dotyczące składania wniosku o zmianę oraz ich zatwierdzania są określone w Podręczniku beneficjenta.

3.14. Realizacja projektu

Projekt musi być realizowany zgodnie z warunkami określonymi w Umowie/Decyzji.

PW oraz pozostali partnerzy projektu realizują działania opisane we wniosku projektowym oraz Umowie/Decyzji. Wydatki można realizować do wysokości wskazanej dla poszczególnych partnerów w zatwierdzonym wniosku projektowym.

⁹ Wszyscy kwalifikowalni polscy partnerzy Programu traktowani są jako podmioty ze środkami publicznymi.

Partnerzy składają w trakcie realizacji projektu do właściwego sobie Kontrolera *Oświadczenia o zrealizowanych wydatkach za część projektu*, zgodnie z terminami określonymi w Umowie/Decyzji. *Oświadczenie o zrealizowanych wydatkach za część projektu* sporządzane jest w walucie EUR. Partner przelicza deklarowane przez siebie wydatki, wyrażone w CZK lub PLN na EUR, po kursie Europejskiego Banku Centralnego, obowiązującym w miesiącu sporządzenia *Oświadczenia o zrealizowanych wydatkach za swoją część projektu*¹⁰ (ryzyko kursowe ponosi partner).

W Programie dopuszczalna jest tylko forma finansowania ex-post, tj. refundacja wydatków ze środków EFRR możliwa jest dopiero po ich poniesieniu przez właściwego partnera oraz po zweryfikowaniu ich kwalifikowalności przez właściwego Kontrolera na podstawie przedłożonej dokumentacji.

3.15. Kontrola kwalifikowalności wydatków

Kontrola kwalifikowalności wydatków przeprowadzana jest w obu krajach objętych Programem odrębnie, każdorazowo dla wydatków właściwego partnera i zgodnie z art. 16 Rozporządzenia w sprawie EFRR, ewent. art. 60 ust. b Rozporządzenia Ogólnego i zgodnie z obowiązującymi zasadami krajowymi.

Oba kraje uczestniczące w Programie powołały Kontrolerów, którzy przeprowadzają kontrolę na jego terytorium. W Republice Czeskiej funkcję Kontrolera¹¹ pełni Centrum Rozwoju Regionalnego (zwanego dalej CRR RCz), w Rzeczypospolitej Polskiej czynności Kontrolera wykonują urzędy wojewódzkie województw dolnośląskiego, opolskiego i śląskiego.

Wyżej wymieniona kontrola obejmuje:

- kontrolę dokumentów, tj. weryfikację każdego *Oświadczenia o zrealizowanych wydatkach za część projektu*,
- sprawdzanie wybranych projektów na miejscu.

Weryfikacja ta ma na celu stwierdzenie, czy zgodnie z Rozporządzeniem Ogólnym:

- wykazywane wydatki zostały rzeczywiście poniesione,
- produkty lub usługi zostały dostarczone zgodnie z Umową/Decyzją,
- oświadczenie o zrealizowanych wydatkach za część projektu jest właściwe,
- operacje i wydatki zgodne są z przepisami krajowymi i wspólnotowymi

oraz czy:

- nie miało miejsca podwójne finansowanie wydatków z innych form wsparcia Wspólnoty lub krajowych form wsparcia i w innych okresach programowania.

3.15.1. Kontrola dokumentów

Kontrolerzy sprawdzają zgodność z prawem oraz celowość 100% wydatków wykazanych przez wszystkich beneficjentów w Programie na podstawie dokumentów potwierdzających poniesienie wykazywanych wydatków.

3.15.1.1. Składanie raportów z realizacji projektu

Każdy partner ma obowiązek składania Kontrolerowi *Raportów z bieżącej realizacji części projektu*⁷ (zwanymi dalej *raportami cząstkowymi*, patrz załączniki nr 13 i 14), ponadto Partner Wiodący ma obowiązek składać swojemu Kontrolerowi *Całościowy raport z bieżącej realizacji projektu* (zwany dalej *raportem całościowym*, patrz załączniki nr 15 i 16).

Raport cząstkowy opisuje szczegółowo realizację części projektu (wszystkie działania Partnera Wiodącego lub partnerów projektu) w określonym okresie sprawozdawczym i jest opracowywany w

¹⁰ Tzn. datę ostatecznego zapisania *Oświadczenia o poniesionych wydatkach za część projektu* w Benefit 7.

¹¹ Po stronie czeskiej realizacja kontroli będzie sprawdzana przez Instytucję Zarządzającą w CRR RCz na podstawie ustawy nr 320/2001 Dz. U., o kontroli finansowej.

⁷ Każdy partner wymieniony we wniosku projektowym musi składać raporty cząstkowe, za okresy od dnia rejestracji do dnia (koniec okresu), kiedy zakończy wszystkie działania, które powinien zrealizować w ramach projektu.

języku danego partnera. Raport całościowy jest krótkim podsumowującym raportem opracowanym przez Partnera Wiodącego w obu językach a jego załączniki stanowią raporty cząstkowe wszystkich partnerów w ich języku narodowym.

Obowiązują następujące okresy składania raportów cząstkowych i całościowych,⁸:

- dla projektów o całkowitych wydatkach kwalifikowanych do 1 mln euro należy składać raporty cząstkowe i całościowe z realizacji projektu co 6 miesięcy;
- dla projektów, w których całkowite wydatki kwalifikowane przekraczają 1 mln euro należy składać raporty cząstkowe i całościowe z realizacji projektu co 3 miesiące.

Okresy obowiązujące dla składania raportów są wymienione w Umowie/Decyzji. Pierwszy okres, który rozpoczyna się z dniem zarejestrowania wniosku, może być dłuższy niż określają wyżej wymienione warunki w zależności od terminu rzeczywistego rozpoczęcia realizacji projektu.

Partner Wiodący oraz partnerzy projektu składają raport najpóźniej 30 dni kalendarzowych od końca okresu, za który raport jest składany. Kontrolę raportu należy przeprowadzić najpóźniej w ciągu 30 dni kalendarzowych od jego złożenia, jeżeli jest składany oddzielnie (bez Oświadczenia o zrealizowanych wydatkach za część projektu). Jeżeli jednak w trakcie kontroli pojawią się niewyjaśnione kwestie i Partner Wiodący lub partnerzy projektu muszą np. dodatkowo składać dokumenty do celów kontroli, bieg okresu dla przeprowadzenia kontroli przez Kontrolera zostaje wstrzymany. Okres dla kontroli raportów kontynuowany jest w momencie, kiedy Partner Wiodący lub partnerzy projektu usuną wszystkie stwierdzone błędy / uchybienia.

W sytuacji, gdy jednocześnie z raportem składane jest Oświadczenie o zrealizowanych wydatkach za część projektu, dla celów kontroli raportu obowiązują te same terminy, jakie obowiązują dla kontroli Oświadczenia o zrealizowanych wydatkach za część projektu.

Na podstawie cząstkowych raportów zatwierdzonych przez Kontrolera otrzymanych od partnerów projektu, Partner Wiodący opracowuje raport całościowy, który powinien złożyć swojemu Kontrolerowi najpóźniej przed upływem 90 dni kalendarzowych od końca okresu, za który raport jest składany. Kontroler Partnera Wiodącego sprawdza do 30 dni kalendarzowych dany Raport całościowy, uwzględniając wszystkie Raporty cząstkowe, a w przypadku stwierdzenia błędów / uchybień, zwraca się do Partnera Wiodącego o ich usunięcie. Na podstawie przeprowadzonego sprawdzenia Kontroler zatwierdza raport i przesyła go z powrotem Partnerowi Wiodącemu.

3.15.1.2. Składanie Oświadczeń o zrealizowanych wydatkach za część projektu

Przy zawieraniu Umowy/wydaniu Decyzji z Partnerem Wiodącym uzgadnia się również okresy dla składania *Oświadczeń o zrealizowanych wydatkach za część projektu*. Nie jest konieczne, aby w tych terminach *Oświadczenie o zrealizowanych wydatkach za część projektu* składali wszyscy partnerzy, tzn. Wniosek o płatność za projekt może zawierać wydatki dotyczące tylko jednego partnera. Okresy dla składania *Oświadczeń o zrealizowanych wydatkach za część projektu* uwzględniają okresy dla składania raportów, nie ma jednak obowiązku składania *Oświadczenia o zrealizowanych wydatkach za część projektu* za każdy okres, można go złożyć za kilka okresów łącznie.

3.15.1.3. Procedura przeprowadzania kontroli⁹

Zgodnie z art. 16 Rozporządzenia Ogólnego kontrola przebiega w dwóch etapach:

- kontrola części projektu,
- kontrola projektu jako całości.

Kontrola części projektu

Każdy partner składa właściwemu Kontrolerowi za swoją część projektu ***Oświadczenie o zrealizowanych wydatkach za część projektu*** (zwane dalej oświadczeniem, patrz załącznik nr 17) wraz z ***Raportem z bieżącej realizacji części projektu*** każdorazowo zgodnie z okresem wskazanym w Umowie/Decyzji. Oświadczenie o zrealizowanych wydatkach za część projektu wraz z Raportem składane jest przez partnerów najpóźniej w terminie 30 dni kalendarzowych od końca okresu sprawozdawczego.

⁸ Chodzi o minimalne wymogi, jakie będą uregulowane ze względu na charakter każdego projektu.

⁹ Poniższe terminy dotyczą wszystkich projektów, poza projektami realizowanymi w ramach Funduszu Mikroprojektów, dla których terminy składania i kontroli Oświadczeń o zrealizowanych wydatkach i Wniosku o płatność mogą być skrócone.

Oświadczenie o zrealizowanych wydatkach za część projektu partner składa w sytuacji, jeżeli wydatki kwalifikowalne wymienione w tym Oświadczeniu będą wyższe niż 7 000 EUR¹⁰. W przypadku, gdy partner nie spełni min. wysokości wydatków określonej dla złożenia Oświadczenia o zrealizowanych wydatkach za część projektu w określonym terminie, składa go dopiero za następny okres, w którym spełni on min. wysokość wydatków. W tym przypadku Oświadczenie o zrealizowanych wydatkach za część projektu obejmuje wydatki za wszystkie poprzednie okresy, za które nie składano Oświadczenia. Jeżeli kwota wydatków partnera za cały jego udział w projekcie nie przekracza 7 000 EUR, składa on Oświadczenie o zrealizowanych wydatkach za część projektu na całą wysokość swojego udziału jednorazowo.

Wraz z Oświadczeniem o zrealizowanych wydatkach za część projektu partner złoży właściwemu Kontrolerowi wszelkie dokumenty (kopie zapłaconych faktur, dokumenty pierwotne i dodatkowe, dokumenty potwierdzające zapłatę, ewentualnie inne dokumenty potwierdzające kwalifikowalność wydatków) związane z projektem, które stanowią podstawę sprawdzenia zgodności z prawem i celowości wykazanych wydatków. Wydatki poniżej 400 EUR mogą być uwzględniane w zestawieniu wydatków bez dołączania dokumentu. Szczegóły są opisane w Podręczniku beneficjenta. Kontroler dokonując kontroli na miejscu sprawdzi istnienie oryginałów ww. dokumentów, oraz zgodność danych podanych w zestawieniu wydatków z danymi na oryginałach. W razie wątpliwości kontroler ma prawo zwrócenia się o oryginał dokumentu do wglądu, również poza kontrolą na miejscu.

.Kontrolę Oświadczenia o zrealizowanych wydatkach za część projektu należy przeprowadzić w ciągu 60 dni kalendarzowych od jego złożenia. Jeżeli jednak w trakcie kontroli ujawnione zostaną błędy / uchybienia i partner jest zobowiązany np. do dodatkowego złożenia kolejnych dokumentów do celów kontroli, bieg okresu dla przeprowadzenia kontroli ze strony Kontrolera zostaje wstrzymany. Okres dla kontroli wydatków kontynuowany jest w momencie, kiedy partner usunie wszystkie stwierdzone błędy / uchybienia.

Na podstawie złożonych dokumentów właściwy Kontroler sprawdza przedstawione wydatki, wprowadza wysokość wydatków kwalifikowalnych za daną część projektu do systemu monitorującego i wystawia w trzech oryginałach **Poświadczenie kwalifikowalności wydatków** (zwane dalej *Poświadczeniem*, patrz załącznik nr 18) potwierdzające rzetelność i celowość poniesionych wydatków partnera. Dwa oryginały Poświadczenia Kontroler przesyła właściwemu partnerowi, który jeden oryginał przekazuje bezzwłocznie Partnerowi Wiodącemu a drugi archiwizuje. Kontroler archiwizuje kopię Poświadczenia.

Kontrola projektu jako całości

Na podstawie Poświadczeń otrzymanych od partnerów projektu, Partner Wiodący zobowiązany jest do złożenia swojemu Kontrolerowi **Wniosku o płatność za projekt** (patrz załącznik nr 19) wraz z **Raportem całościowym z realizacji projektu** najpóźniej przed upływem 120 dni kalendarzowych od końca okresu raportowania.

Element Wniosku o płatność za projekt stanowią również Poświadczenia o kwalifikowalności wydatków wystawione przez Kontrolerów.

W przypadku, gdy dojdzie do zwłoki w wydaniu Poświadczenia o kwalifikowalności wydatków i w wyniku tego nie zostanie dotrzymany termin 120 dni, Partner Wiodący składa Wniosek o płatność za projekt tylko za tych partnerów, od których otrzymał Poświadczenia. Raport całościowy z realizacji projektu składany z takim wnioskiem o płatność za projekt musi jednak zawierać zatwierdzone Częstkowe raporty od wszystkich partnerów (tj. również od tych, dla których nie zdołano z wydaniem Poświadczenia kwalifikowalności wydatków w określonym terminie). Poświadczenia, które partner otrzyma dopiero po złożeniu Wniosku o płatność za projekt jako całość, Partner Wiodący załącza przy sporządzeniu kolejnego *Wniosku o płatność za projekt*.

W przypadku, gdy żaden partner nie otrzyma Poświadczenia w terminie wskazanym dla opracowania Wniosku o płatność za projekt, Partner Wiodący składa tylko Raport całościowy z realizacji projektu, który opracowuje na podstawie raportów częściowych wszystkich partnerów potwierdzonych przez właściwych Kontrolerów.

Kontroler Partnera Wiodącego sprawdza Wniosek o płatność za projekt z uwzględnieniem wszystkich dostarczonych Poświadczeń kwalifikowalności wydatków potwierdzających celowość poniesionych wydatków poszczególnych partnerów do 30 dni kalendarzowych. Kontrola ta polega na sprawdzeniu,

¹⁰ Wysokość wydatków w EUR jest przeliczana z walut narodowych na EUR według kursu Europejskiego Banku Centralnego ważnego w miesiącu, gdy Oświadczenie o zrealizowanych wydatkach za część projektu było ostatecznie zapisane w Benefi7.

czy wydatki poszczególnych partnerów zostały sprawdzone przez właściwego kontrolera i czy wydatki – z punktu widzenia projektu jako całości – zostały poniesione zgodnie z projektem oraz Umową/Decyzją (nie chodzi już o kontrole kwalifikowalności poszczególnych wydatków). W przypadku wątpliwości Kontroler Partnera Wiodącego ma możliwość na podstawie tej kontroli zwrócić się do Partnera Wiodącego. W przypadku, gdy wątpliwości Kontrolera nie zostały wyjaśnione przez Partnera Wiodącego, ma on możliwość zwrócić się do właściwego Kontrolera, którego Poświadczenia dotyczy wątpliwość. Po wyjaśnieniu Kontroler Partnera Wiodącego następnie potwierdza Wniosek o płatność za projekt i przesyła wraz z oryginałami Poświadczenia do IZ a także z powrotem do Partnera Wiodącego.

3.15.2. Kontrola na miejscu

Kontrola na miejscu dotyczy całego projektu¹¹. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest przeprowadzenie kontroli na miejscu tylko za część projektu.

Przedmiotem kontroli na miejscu jest stwierdzenie, czy produkty, usługi lub dzieła zostały rzeczywiście dostarczone. Kontrolerzy RCz i RP przeprowadzają kontrolę danego projektu we wzajemnej koordynacji, tzn. przeprowadzają kontrolę u partnerów na terenie swoich państw. Jeżeli sprawdzenie dostaw współfinansowanych produktów, usług lub dzieła można przeprowadzić tylko uwzględniając cały projekt, takiego sprawdzenia dokona Kontroler państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę Partner Wiodący. Jeżeli konieczne jest sprawdzenie dostaw poza państwem członkowskim Kontrolera danego partnera, w kontroli uczestniczy Kontroler partnerskiego państwa członkowskiego.

Dobór próbki, plan i wyniki kontroli

Kontroli na miejscu dokonuje się na podstawie próbek projektów i zgodnie z opracowanym planem kontroli. Próbka projektów zostaje dobrana na podstawie analizy zagrożeń, zaproponowanej przez Kontrolerów RCz i RP oraz zatwierdzonej przez Instytucję Zarządzającą.

Plan kontroli opracowany zostaje przez Kontrolerów RCz i RP dla dobranej próbki projektów i podlega aktualizacji każdorazowo na dzień 30 czerwca i 31 grudnia danego roku, przy czym w tych samych terminach aktualizowana jest również próbka projektów. Opracowany przez CRR RCz plan kontroli zostaje przesłany bezzwłocznie Instytucji Zarządzającej w celach informacyjnych. Każdorazowo na dzień 28 lutego danego roku Kontrolerzy sprawdzają parametry stosowane w analizie zagrożeń i po uzgodnieniu z Instytucją Zarządzającą dokonują ewentualnej aktualizacji tych parametrów.

Kontrolerzy w RCz i w Polsce wprowadzają na bieżąco dane o przeprowadzonych kontrolach na miejscu do systemu monitorującego. CRR RCz przesyła w formie pisemnej, w języku czeskim, Instytucji Zarządzającej w kwartalnych odstępach czasu wykaz kontroli przeprowadzonych na miejscu łącznie za cały program wraz z podaniem ewentualnych wyników zawsze w terminach na dzień 28 lutego, 28 maja, 28 sierpnia i 28 listopada.

3.16 Nieprawidłowości

3.16.1 Definicja nieprawidłowości

Przez nieprawidłowość rozumie się na podstawie art. 2 ust. 7 Rozporządzenia ogólnego naruszenie przepisów prawa Wspólnoty w wyniku działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które prowadzi lub mogłoby prowadzić do straty w ramach całościowego budżetu Unii Europejskiej w wyniku wliczenia „nieuprawnionego” wydatku do budżetu całościowego.

W wyniku dostosowania wyżej wymienionej definicji do warunków Programu przez nieprawidłowość rozumie się naruszenie przepisów WE, RP lub RCz (w tym warunków określonych w stosunku do partnera w Decyzji/Umowie, ewent. w innym dokumencie o podobnym charakterze), które określają sposób wykorzystania środków z budżetu UE lub źródeł publicznych RCz, RP albo całościowego budżetu EU w formie niedozwolonej pozycji wydatków. Tzn. chodzi o każde naruszenie warunków, na jakich środki z budżetu UE były przyznane Republice Czeskiej i Polskiej oraz każde naruszenie warunków, na jakich środki te i środki z krajowych budżetów publicznych zostały dalej przyznane poszczególnym partnerom.

3.16.2 Analiza nieprawidłowości

Nieprawidłowość, ewent. podejrzenie, co do niej może wystąpić w trakcie całego okresu od rozpoczęcia przygotowania projektu do momentu określonego dla celów trwałości projektu. Podejrzenie, co do istnienia nieprawidłowości może zostać stwierdzone przez partnera, organy

¹¹ Kontrola na miejscu przeprowadzana jest u partnerów uczestniczących w projekcie równolegle, tzn. w ciągu ok. 1 miesiąca.

kontrolne oraz przez wszystkie pozostałe podmioty włączone w proces wdrażania Programu, czyli np. przez zaangażowane urzędy krajskie lub marszałkowskie, WST, Kontrolerzy, ekspertów włączonych do Programu, IZ, IK, Instytucję Płatniczą i Certyfikującą i Instytucję Audytową.

Każde podejrzenie, co do nieprawidłowości musi zostać bezzwłocznie zgłoszone Instytucji Zarządzającej. Za analizę nieprawidłowości odpowiada Instytucja Zarządzająca. Odpowiedzialność za analizę nieprawidłowości u partnerów projektu po polskiej stronie jest przeniesiona na KK, który ma obowiązek informować IZ o wyniku analizy.

Egzekwowanie środków od partnera wiodącego odbywa się w następujący sposób:

Partner Wiodący z RCz:

W przypadku, gdy chodzi o podejrzenie co do nieprawidłowości polegającej w podejrzeniu co do naruszenia dyscypliny budżetowej w myśl ustawy nr 218/2006 Dz. U. o zasadach budżetowych, IZ sprawę przekazuje do dalszego postępowania właściwemu rejonowemu organowi skarbowemu. Rejonowy organ skarbowy ewentualnie dokonuje wymiaru kary za naruszenie dyscypliny budżetowej na podstawie ustawy nr 218/2000 Dz. U. o zasadach budżetowych, jak też podejmuje dalsze kroki mające na celu wyegzekwowanie środków wykorzystanych w nieuprawniony sposób na podstawie ustawy nr 337/1992 Dz. U - Ordynacja podatkowa. Taka sama procedura obowiązuje również w przypadku, gdy środki zostały w nienależyty sposób wykorzystane bezpośrednio przez partnera wiodącego.

W przypadku, gdy środki w nienależyty sposób wykorzystał partner projektu, IZ w drodze pisma wzywa partnera wiodącego do zabezpieczenia środków odpowiadających udziałowi środków z budżetu UE w nienależycie wykorzystanych środkach od PP i ich zwrotu na uniwersalny rachunek IPC.

Partner Wiodący z RP:

IZ postępuje zgodnie z zapisami Umowy zawartej między IZ a polskim PW. Oblicza kwotę, która jest objęta nieprawidłowością i informuje kontrolera, aby przy kolejnym wniosku o płatność złożył z tego powodu wnioski o zmniejszenie płatności w przypadku danego zobowiązanego podmiotu. W przypadku, gdy zmniejszenie płatności nie jest już możliwe, wezwie partnera wiodącego na piśmie do zwrotu środków¹² odpowiadających udziałowi środków z budżetu UE w wartości środków wykorzystanych w sposób nieuprawniony bezpośrednio na uniwersalny rachunek IPC i określa termin tego zwrotu.

3.17. Przepływy finansowe

3.17.1. Refundacja środków EFRR

3.17.1.1. Na poziomie projektu

Środki finansowe z EFRR mogą być wypłacone poszczególnym partnerom dopiero po opłaceniu wydatków z własnych środków oraz po przeprowadzonej kontroli kwalifikowalności wydatków całego projektu (patrz rozdział 3.14.1.3).

Podstawą do wypłaty środków EFRR jest Wniosek o płatność za projekt, który jest opracowywany na podstawie Poświadczeń wydatków kwalifikowalnych, otrzymanych od poszczególnych partnerów projektu oraz wysyłany po zatwierdzeniu przez właściwego Kontrolera do IZ. Instytucja Zarządzająca przeprowadza kontrolę wymogów formalnych Wniosku oraz kontrolę zgodności danych wymienionych we Wniosku i w systemie monitorującym. Następnie IZ przekazuje go do Wydziału Finansowego MRR RCz.

Wydział Finansowy MRR RCz po kontroli formalnej Wniosku o płatność za projekt dokonuje jego zaksięgowania w SI VIOLA. Z SI VIOLA (tj. system księgowy IC) w określonych terminach generuje Łączny wniosek o płatność, który składa w Instytucji Płatniczej i Certyfikującej (zwanej dalej IC). IC po kontroli formalnej zatwierdza Łączny wniosek i przelewa właściwe środki na rachunek z uprawnieniem do dysponowania dla Jednostki ds. Finansów MRR. Następnie Jednostka ds. Finansów MRR z tego

¹² W przypadku, gdy środki zostały nienależycie wykorzystane przez partnera projektu, partner wiodący zostaje wezwany, aby zapewnić od PP zwrot środków odpowiadających udziałowi środków z budżetu UE w wartości nienależycie wykorzystanych środków.

rachunku przelewa środki na rachunek poszczególnych Partnerów Wiodących. Partner Wiodący jest zobowiązany do przesłania stosownej kwoty środków na rachunki poszczególnych partnerów projektu.

3.17.1.2. Na poziomie Programu

W określonych terminach IC przeprowadza certyfikację wydatków poniesionych przez poszczególnych partnerów w ramach programu.

Podstawą do certyfikacji jest łączny wykaz wydatków za Program, które opracowuje Instytucja Zarządzająca na podstawie danych uzyskanych od poszczególnych Kontrolerów i przekazuje do IC. Po dokonaniu certyfikacji wydatków, IC przekazuje łączne sprawozdanie do Komisji Europejskiej.

Komisja Europejska po kontroli łącznego sprawozdania z wydatków przekazuje właściwe środki na rachunek IC, skąd są dalej rozdzielane na rzecz poszczególnych Partnerów Wiodących w Programie.

3.17.2. Refundacja środków budżetu państwa RCZ

Środki finansowe budżetu państwa RCz można poszczególnym czeskim partnerom projektu wypłacić dopiero po opłaceniu wydatków z własnych środków i po przeprowadzonej kontroli kwalifikowalności wydatków całego projektu. Środki budżetu państwa są wypłacane w EUR, przed refundacją środków EFRR.

Podstawą do wypłaty środków budżetu państwa jest Poświadczenie kwalifikowalności wydatków, które właściwy Kontroler wydaje na podstawie Oświadczenia o zrealizowanych wydatkach za część projektu złożonego przez partnera projektu.

Poświadczenie kwalifikowalności wydatków Kontroler przesyła Instytucji Zarządzającej łącznie z Wnioskiem o płatność. Po weryfikacji zatwierdzonego Wniosku o płatność za projekt wystawia IZ polecenie wypłaty dofinansowania z budżetu państwa. Na podstawie Polecenia do zapłaty środki BP są wypłacone na rachunki poszczególnych czeskich partnerów projektów.

4. PROMOCJA I DZIAŁANIA INFORMACYJNE

4.1 Wprowadzenie

Działalność publikacyjna i informacyjna stanowi ważny element wdrażania Programu. Szerzej zostanie ona opisana w „Strategii Komunikacji” (SK), który zgodnie z art. 2 Rozporządzenia Komisji nr 1828/2006 opracuje IZ we współpracy z KK.

Promocja i działania informacyjne zapewniają przekazywanie informacji od instytucji wdrażających do potencjalnych partnerów na początkowym etapie wpływają na pomyślne rozpoczęcie i realizację Programu. W tym celu dąży się do koordynacji poszczególnych jednostek realizujących Program, i określenia reguł i zadań ich działania w tym zakresie.

IZ jest, łącznie z pracownikiem ds. komunikacji określonym w SK, odpowiedzialna za zapewnienie promocji Programu, we współpracy z polskim KK. Instytucją realizującą te działania w imieniu IZ i KK jest przede wszystkim WST, którego zadaniem jest zapewnienie możliwie największego udziału partnerów w Programie.

Podmioty Regionalne konsultują wnioski projektowe i utrzymują kontakty regionalne ze społecznością.

Wszystkie instytucje (IZ, KK, WST i Podmioty Regionalne) będą się wzajemnie informowały o działaniach w ramach promocji z wystarczającym wyprzedzeniem w taki sposób, aby została zapewniona, zgodnie z SK, koordynacja działań promocyjnych i celowe wydatkowanie środków Programu. W tym celu każda instytucja powinna informować WST do dnia 30 października każdego roku o planowanych działaniach na następny rok. WST przekazuje IZ do dnia 10 grudnia do zatwierdzenia, opracowany na podstawie zgłoszonych propozycji i propozycji własnych oraz uzgodniony z właściwymi instytucjami, plan działań informacyjnych na kolejny rok.

Promocja projektu ze strony partnera opisana jest w Podręczniku beneficjenta.

4.2. Cele działania Promocja i działania informacyjne

- zwracanie się do potencjalnych partnerów dofinansowania oraz innych organów i instytucji (szczegółowo patrz grupy docelowe w niniejszym rozdziale), informowanie ich o możliwościach wsparcia istniejących w ramach POWT RCz – RP oraz zapewnianie przejrzystości informacji dotyczących wszystkich faz wdrażania Programu,
- informowanie społeczeństwa o roli Unii Europejskiej i wsparciu, jakiego udziela w ramach funduszy strukturalnych,
- zapewnienie możliwie największego udziału kwalifikowanych partnerów w Programie transgranicznym za pośrednictwem działań i kampanii promocyjnych.

4.3 Ramy prawne

- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006,
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006,
- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (NSRO) RCz i analogicznie NSRO RP.

4.4. Grupy docelowe

- potencjalni partnerzy wiodący i partnerzy projektów,
- beneficjenci końcowi dofinansowania,
- opinia publiczna,
- instytucje zaangażowane w przygotowanie i realizację Programu.

4.5. Instytucje odpowiedzialne za realizację działań informacyjnych i promocyjnych

Instytucja Zarządzająca (Ministerstwo Rozwoju Regionalnego RCz)

Instytucja Zarządzająca ponosi całkowitą odpowiedzialność za przygotowanie i zarządzanie Programu Operacyjnego oraz przestrzeganie zobowiązań dotyczących promocji i działań informacyjnych. Zapewni ona należyte rozpowszechnianie informacji na temat Programu Operacyjnego, szczegółów dotyczących dofinansowania z EFRR i innych niezbędnych informacji w stosunku do wszystkich zainteresowanych stron, jak wynika z artykułu 5 Rozporządzenia Komisji nr 1828/2006.

IZ odpowiada konkretnie za:

- ogłoszenie rozpoczęcia Programu Operacyjnego,
- zorganizowanie jednego przedsięwzięcia informacyjnego o większym zakresie w ciągu roku, w ramach którego będą zaprezentowane dotychczasowe efekty Programu Operacyjnego, doświadczenia, jak też ewentualnie realizowane projekty,
- zatwierdzenie rocznego planu działań we współpracy z innymi instytucjami zaangażowanymi w promocję Programu,
- wywieszenie flagi Unii Europejskiej na okres jednego tygodnia od dnia 9 maja przed budynkiem Instytucji Zarządzającej,
- elektroniczne lub inne opublikowanie listy Partnerów Wiodących, nazw projektów, wysokości kwoty finansowania przyznanej projektom ze źródeł publicznych,
- udzielanie podstawowych informacji na temat Programu Operacyjnego,
- mianowanie pracownika kontaktowego,
- wydawanie broszur, ulotek, współpracę z mediami,
- informowanie o programie na stronach internetowych: www.strukturalni-fondy.cz.
- Przygotowanie raportu rocznego i końcowego dla KE,
- Przeprowadzenie działań informacyjnych dotyczących zarządzania, monitorowania i oceny Programu.

IZ będzie jednocześnie w ścisłej współpracy z polskim KK korzystała z pomocy WST i innych instytucji zaangażowanych w Programie.

Koordinator Krajowy (Ministerstwo Rozwoju Regionalnego RP)

Koordinator Krajowy koordynuje zapewnienie wymaganego stopnia informacji i promocji na polskim terytorium. Jednocześnie:

- udziela podstawowych informacji na temat Programu,
- współpracuje przy wydawaniu broszur, ulotek, kontaktach z mediami, współorganizuje pilotażowe seminaria informacyjne,
- informuje o Programie na stronach internetowych: www.mrr.gov.pl, www.ewt.gov.pl.

Wspólny Sekretariat Techniczny Ołomuniec (WST)

Wspólny Sekretariat Techniczny zajmuje się promocją, która stanowi jedną z jego głównych czynności, a jednocześnie:

- udziela podstawowych informacji na temat Programu,
- zapewnia funkcjonowanie dwujęzycznych stron internetowych Programu: www.cz-pl.eu,
- organizuje spotkania informacyjne i szkolenia dla potencjalnych partnerów na poziomie gmin i regionów,
- organizuje działania i kampanie promocyjne (seminaria informacyjne, konferencje, giełdy partnerów, spotkania robocze, wystawy, prezentacje realizowanych/zakończonych projektów, materiały promocyjne),
- zapewnia wydawanie broszur, ulotek, materiałów promocyjnych,
- współpracuje z mediami, ocenia działania promocyjne w ramach sporządzania raportów rocznych i Raportu Końcowego dla KE,
- opracowuje projekt rocznego planu działań we współpracy z innymi instytucjami zaangażowanymi w promocję Programu.

Podmioty Regionalne (PR)

Podmioty regionalne po obu stronach zapewniają kontakty regionalne na szczeblu regionalnym ze społeczeństwem i prasą regionalną. Jednocześnie:

- działania promocyjne na szczeblu regionalnym,
- przekazują bieżące informacje dotyczące Programu i przygotowywanych wniosków projektowych,
- informuje WST o planowanych na kolejny rok działaniach promocyjnych,
- informują o programie na stronach internetowych następujących urzędów krajских i marszałkowskich:

§ www.kraj-lbc.cz

§ www.kr-kralovehradecky.cz

§ www.pardubickykraj.cz

§ www.kr-olomoucky.cz

§ www.kr-moravskoslezsky.cz

§ www.ewt.dolnyslask.pl

§ www.umwo.opole.pl

§ www.silesia-region.pl

Wymienione podmioty ściśle współpracują przy realizacji tych działań. Koszty tej działalności w przypadku IZ, KK, WST i Podmiotów Regionalnych pokrywane są z Pomocy Technicznej.

4.6. Promocja projektu

Udzielenie dofinansowania z FS powinno być w wystarczający sposób uwidocznione, zasady dotyczące promocji projektów finansowanych z Programu określone są w Rozporządzeniu Komisji nr 1828/2006.

Każdy beneficjent ma obowiązek zapewnienia wystarczającej promocji projektu oraz informowania społeczeństwa w odpowiedni sposób o tym, iż projekt jest współfinansowany ze środków UE. Wymogi w zakresie promocji projektu są wiążące od momentu podpisania Umowy / wydania Decyzji.

Sposób zapewnienia promocji zależy od rodzaju projektu.

Obowiązki partnera dotyczące zapewnienia promocji są przedstawione w *Podręczniku beneficjenta* oraz zostaną dokładnie określone w Decyzji/Umowie. Obowiązki zapisane w Decyzji/Umowie są dla partnera wiążące i ich niespełnienie może rodzić konsekwencje w postaci niewypłacenia dofinansowania, ewent. zwrotu już wypłaconych środków. WST zwróci Partnerowi Wiodącemu uwagę na ten obowiązek w trakcie przygotowywania Decyzji/Umowy.

5. FUNDUSZ MIKROPROJEKTÓW

5.1 Informacje ogólne

Fundusz mikroprojektów (dalej FM) stanowi narzędzie na rzecz wspierania projektów o mniejszym zakresie na szczeblu lokalnym. Chodzi przede wszystkim o wspieranie nowych działań w ramach danego obszaru, w szczególności przedsięwzięć ukierunkowanych na rozwój współpracy transgranicznej i tworzenie nowych powiązań między podmiotami, które realizują swoje działania w szczególności w obszarze przygranicznym. Mikroprojekty będą ukierunkowane przede wszystkim na rozwój transgranicznych stosunków międzyludzkich, inicjatyw społecznych, przedsięwzięć oświatowych i kulturalnych. Możliwe jest również wspieranie mikroprojektów na rzecz poprawy infrastruktury danego obszaru, w szczególności w zakresie wyposażenia bazy miejskiej i turystycznej o wpływie transgranicznym. Dofinansowanie nie będzie przyznawane powtarzającym się mikroprojektom, które nie będą zawierały dodatkowo elementu innowacyjnego oraz mikroprojektom, które powielają finansowanie bieżącej działalności wnioskodawcy.

5.2. Partnerzy FM i zasięg terytorialny

Dofinansowanie z FM powinno być przyznawane poszczególnym mikroprojektom przy uwzględnieniu lokalnych potrzeb rozwoju obszaru i kontaktów. Na potrzeby FM stworzono, więc szczególne warunki, umożliwiające jak najlepszą realizację tych zamierzeń. Z tego powodu zarządzanie FM powierza się, tak jak w poprzednim programie Inicjatywy INTERREG IIIA oraz w ramach subsydiarności, poszczególnym Euroregionom od dawna funkcjonującym na całej granicy polsko-czeskiej. Listę tych Partnerów FM i obszar ich działalności terytorialnej przedstawiono w następującej tabeli:

OBSZAR ADMINISTRACYJNY POWIATÓW DLA POSZCZEGÓLNYCH PARTNERÓW FM (2007-2013)	
Partnerzy FM	Administracyjny obszar powiatów
Euroregion Nisa czeska część	Česká Lípa, Liberec, Jablonec nad Nisou, Semily
Euroregion Nysa polska część	bolesławiecki, jaworski, jeleniogórski, kamiennogórski, lubański, lwówecki, złotoryjski, zgorzelecki, powiat grodzki Jelenia Góra
Euroregion Glacensis czeska część	Jičín, Trutnov, Náchod, Hradec Králové, Rychnov nad Kněžnou, Pardubice, Chrudim, Ústí nad Orlicí, Svitavy, Šumperk
Euroregion Glacensis polska część	dzierżoniowski, kłodzki, strzeliński, świdnicki, wałbrzyski, ząbkowicki
Euroregion Praděd czeska część	Jeseník, Bruntál, Olomouc, Přerov, Prostějov
Euroregion Pradziad polska część	brzeski (śląski), kędzierzyńsko-kozielski, kluczborski, krapkowicki, namysłowski, nyski, oleski, opolski, prudnicki, strzelecki, powiat grodzki Opole
Euroregion Silesia czeska część	Opava, Nový Jičín, Ostrava
Euroregion Silesia polska część	głubczycki, raciborski, rybnicki, część powiatu wodzisławskiego: miasta Pszów, Radlin, Rydułtowy, Wodzisław Śląski, gmina Gorzyce, Lubomia, Markłowice, Mszana, powiat grodzki Rybnik, powiat grodzki Żory
Euroregion Těšínské Slezsko czeska część	Karviná, wybrane gminy powiatu Frýdek-Místek: Bocanovice, Bukovec, Bystřice, Dolní Lomná, Horní Lomná, Horní Tošanovice, Hrádek, Hrčava, Jablunkov, Komorní Lhotka, Košařiska, Milíkov, Mosty u Jablunkova, Návsí, Nýdek, Písečná, Písek, Ropice, Řeka, Smilovice, Střítež, Třanovice, Vělopolí, Vendryně, Třinec, Hnojník
Euroregion Śląsk Cieszyński polska część	część powiatu wodzisławskiego: gmina Godów, powiat grodzki Jastrzębie Zdrój, cieszyński, część powiatu bielskiego: gmina Jasienica, Jaworze

Euroregion Beskydy czeska część	Albrechtice, Baška, Bílá, Bruzovice, Brušperk, Dobrá, Dobratice, Dolní Domaslavice, Dolní Tošanovice, Čeladná, Frýdek - Místek, Frýdlant nad Ostravicí, Fryčovice, Hnojník, Horní Bludovice, Horní Domaslavice, Horní Tošanovice, Hukvaldy, Janovice, Kaňovice, Kozlovice, Krásná, Krmelín, Kunčice pod Ondřejníkem, Lhotka, Lučina, Malenovice, Metylovice, Morávka, Nižní Lhoty, Nošovice, Ostravice, Palkovice, Paskov, Paskov, Pražmo, Pržno, Pstruží, Raškovice, Sedliště, Smilovice, Soběšovice, Stará Ves nad Ondřejnicí, Staré Hamry, Staré Město, Staré Město, Staříč, Stráž, Sviadnov, Těrlicko, Třanovice, Václavovice, Vělopolí, Vojkovice, Vratimov, Vyšní Lhoty, Šenov, Žermanice, Řeka, Řepiště
Euroregion Beskidy polska część	żywiecki, pszczyński, powiat grodzki Bielsko-Biała, część powiatu bielskiego: miasto Szczyrk, gmina Bestwina, Buczkowice, Czechowice-Dziedzice, Kozy, Porąbka, Wilamowice, Wilkowice.

W celu optymalizacji procesu decyzyjnego dotyczącego udzielania dofinansowania poszczególnym wnioskodawcom, poszczególni Partnerzy FM powołują jako swoje organy pomocnicze, Euroregionalne Komitety Sterujące, w których oprócz Partnerów FM w gronie zwyczajnych członków będą przedstawiciele samorządów (gmin, miast i krajów) oraz innych podmiotów o charakterze non-profit i znaczącej działalności w danym regionie. Członkami bez prawa głosu są przedstawiciele Instytucji Zarządzającej i Koordynatora Krajowego, przedstawiciele kontrolera i administratora. Sposób obrad będzie określony w regulaminie obrad, który zostanie przedłożony do zatwierdzenia IZ/KK.

5.3. Ramy finansowe FM

Dla FM wyodrębniono 20% środków programu Cel 3 na pograniczu polsko-czeskim, czyli łącznie kwotę **43 891 869 EUR** (środki EFRR) na cały okres programowania. Kwota ta obejmuje środki na dofinansowanie mikroprojektów odbiorców końcowych (wnioskodawców o dofinansowanie) oraz środki na pokrycie części kosztów związanych z administrowaniem FM. Na pokrycie części kosztów administrowania z projektu FM przeznaczonych jest maks. 15% ww. środków, przy czym uzgodniono, że środki, które nie zostaną wykorzystane na administrowanie należy wykorzystać dla finansowania mikroprojektów. Wysokość środków FM przypadającą na poszczególnych Partnerów FM na okres 2007-2013 ujęto w następującej tabeli:

Region	Część czeska			Część polska			FM razem (środki EFRR)
	Razem	Środki na mikroprojekty	Administrowanie FM (max 15% całości)	Razem	Środki na mikroprojekty	Administrowanie FM (max 15% całości)	
NYSA	2 990 000	2 541 500	448 500	3 900 000	3 315 000	585 000	6 890 000
Glacensis	6 965 000	5 920 250	1 044 750	5 000 000	4 250 000	750 000	11 965 000
Pradziad	4 385 000	3 727 250	657 750	5 000 000	4 250 000	750 000	9 385 000
Silesia	3 063 000	2 603 550	459 450	3 900 000	3 315 000	585 000	6 963 000
ER TS-ŚĆ	2 483 000	2 110 550	372 450	3 000 000	2 550 000	450 000	5 483 000
Beskydy	850 000	722 500	127 500	2 355 869	2 002 489	353 380	3 205 869
Razem	20736 000	17 624 100	3 111 900	23155 869	19 682 489	3 473 380	43891 869

5.4. Warunki wyjściowe dla realizacji FM

FM stanowi element Programu Cel 3, który jest realizowany na całym pograniczu polsko-czeskim i podlega zasadom określonym dla Programu w Dokumentcie Programowym i jego Uszczegółowieniu oraz w innych – nawiązujących do tych dokumentów – dokumentach (zwłaszcza w Podręczniku dla Partnerów FM). **Dokumenty są dla FM wiążące**, przy czym w ramach dokumentacji FM

(Wytyczne dla wnioskodawców) przygotowywanej przez każdego z Partnerów FM możliwe jest bardziej rygorystyczne określenie niektórych parametrów w taki sposób, aby odpowiadały one zapotrzebowaniom regionu.

Zasada Partnera wiodącego obowiązuje wiążąco tylko na poziomie projektu FM. Projekt FM składa instytucja Partnera Wiodącego FM (czeska część euroregionu), który jest umową związany z Partnerem FM (polska część euroregionu). Działania w zakresie zarządzania i administrowania FM są realizowane pod względem merytorycznym i administracyjnym odrębnie, jednak każdorazowo w jak największej koordynacji działań obu Partnerów FM.

Partner wiodący FM we współpracy z Partnerem FM składają wspólny projekt na środki dla całego FM. Projekt ten obejmuje wniosek na **środki na dofinansowanie mikroprojektów** oraz na środki na pokrycie częściowych kosztów **administrowania FM**. Projekt jest **wewnętrznie** podzielony na środki FM i na jego administrowanie z wyszczególnieniem udziału środków Partnera wiodącego FM i Partnera FM.

Projekty FM są składane do zatwierdzenia Komitetowi Monitorującemu przez Partnera wiodącego FM na cały okres realizacji, przy czym projekt będzie przez Partnera wiodącego FM wewnętrznie podzielony, na **co najmniej dwa finansowo i merytorycznie zamknięte etapy, które będą przez Partnera wiodącego FM po ich zakończeniu podsumowane**. Podsumowanie etapów zostanie przekazane do wiadomości Komitetu Monitorującego.

Na częściowe pokrycie kosztów administrowania możliwe jest, w ramach wniosku projektowego, wnioskowanie o dofinansowanie z budżetu państwa (czeski i polski udział budżetu państwa) w wysokości do 15% wydatków kwalifikowalnych na administrowanie, tj. na cały udział własnego współfinansowania administrowania.

Funkcję Administratora FM w ramach części narodowych będą realizować zazwyczaj Partnerzy FM. W przypadku, gdy któryś z Partnerów FM nie będzie realizował równoległe zadań w zakresie administrowania, musi przy wyborze administratora postępować zgodnie z krajowymi przepisami prawa regulującymi składanie zamówień publicznych, zaś ze zwycięzcą postępowania przetargowego zawrzeć odpowiednią umowę.

5.5. Realizacja FM

Środki projektu FM (poza środkami na administrowanie FM) można wykorzystać wyłącznie na dofinansowanie Mikroprojektów, które swoim charakterem odpowiadają osiom priorytetowym i dziedzinom wsparcia, i które są wymienione w Dokumencie Programowym lub euroregionalnych Wytycznych dla wnioskodawcy.

Miejsce realizacji mikroprojektów nie jest ograniczone do obszaru wsparcia POWT RCz-RP 2007-13. Każdy mikroprojekt musi mieć jednak wyraźne oddziaływanie na obszarze wsparcia.

Odbiorca końcowy mikroprojektu nie ma obowiązku stosowania zasady partnera wiodącego.

Mikroprojekty wnioskodawców kwalifikowalnych mogą uzyskać dofinansowanie tylko w przypadku, gdy zakres dofinansowania ze środków EFRR wynosi **od 2 do 30 tys. EUR**¹³ a całkowite koszty mikroprojektu nie przekraczają 60 tys. EUR¹³.

Dla mikroprojektów o wartości dofinansowania powyżej 10 tys. EUR¹³ - można w kosztach kwalifikowalnych ująć **wydatki na przygotowanie mikroprojektu** w wysokości maks. 5% całkowitych kosztów kwalifikowalnych pod warunkiem, że zostały one poniesione po 1 stycznia 2007 i przed zarejestrowaniem mikroprojektu u któregoś z Partnerów FM i będą uznane jako kwalifikowalne.

Kwalifikowalność wydatków opisana jest w rozdziale 8 Uszczegółowienia Programu.

Odbiorca końcowy musi zapewnić pełne finansowanie realizacji mikroprojektu, przy czym po rozliczeniu właściwy Partner FM wypłaci na jego rzecz kwotę odpowiadającą udziałowi dofinansowania z EFRR w wydatkach kwalifikowalnych (maksymalnie do wysokości dofinansowania określonej w umowie).

¹³ Odnosi się to do wartości mikroprojektu w momencie zatwierdzenia przez EKS.

Finansowanie mikroprojektu wynosi:

po stronie czeskiej:

85% z EFRR

15% z własnych źródeł wnioskodawcy

po stronie polskiej:

85% z ERDF

10% z Budżetu Państwa

5% z własnych źródeł wnioskodawcy

Szczegółowa metodologia w zakresie Funduszu Mikroprojektów (wraz z odpowiednimi schematami) sporządzona jest w formie Podręcznika dla Partnerów FM, który wraz z innymi dokumentami stanowi euroregionalną dokumentację Partnerów FM, która podlega zatwierdzeniu przez IZ/KK i stanowi element wniosku projektowego FM.

6 POMOC TECHNICZNA

6.1 Kwalifikowani beneficjenci

Grupa beneficjentów kwalifikujących się do wsparcia w priorytecie pomoc techniczna jest podana w rozdziale 2.2.4 - Oś priorytetowa IV: Pomoc techniczna

6.2 Przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu Pomocy Technicznej (zwanego dalej wnioskiem PT)

W przypadku PT nie obowiązuje zasada Partnera Wiodącego, ale każdy beneficjent projektu pomocy technicznej musi mieć partnera po drugiej stronie granicy. Pisemna zgoda partnera projektu ani jego podpis na wniosku nie są wymagane.

Wniosek PT przygotowany jest w formie wniosku projektowego, uproszczonego na potrzeby projektów PT, (patrz załącznik nr 20 Wniosek o dofinansowanie projektu pomocy technicznej). Wniosek PT wypełniany jest za pośrednictwem aplikacji internetowej Benefit 7 w języku wnioskodawcy. WST go następnie przetłumaczy do języka partnera.

Obowiązkowym załącznikiem wniosku PT jest szczegółowy budżet projektu. Ewentualne inne załączniki zależą od charakteru projektu.

6.3 Składanie wniosków

Wniosek o dofinansowanie projektu PT jest składany wyłącznie w WST w Ołomuńcu. Partner Wiodący przesyła wniosek PT do WST **najpóźniej do czterech tygodni** przed posiedzeniem KM, na którym wniosek zostanie rozpatrzony.

Wniosek o dofinansowanie projektu PT jest składany zarówno w formie wydruku z systemu Benefit 7 oraz w wersji elektronicznej (zapisanej w formacie .pdf).

Po wpłynięciu wniosku PT do WST, jest on kontrolowany pod względem formalnym. Kontrola dotyczy w głównej mierze: kwalifikowalności beneficjenta, wysokości wnioskowanego dofinansowania oraz zasadności zaplanowanych działań i wydatków.

W związku z tym, że projekty pomocy technicznej mają swoją własną specyfikę, nie będzie przeprowadzana żadna ocena.

Po przeprowadzeniu kontroli wymogów formalnych WST przekaże wnioski w wersji elektronicznej IZ, która wyrazi zgodę na złożenie wniosku na KM.

Każdy wniosek, który przeszedł pomyślnie kontrolę jest rejestrowany w systemie Monit 7+.

6.4 Zatwierdzanie projektów PT przez Komitet Monitorujący

Każdy projekt PT jest zatwierdzany przez Komitet Monitorujący. Projekty pomocy technicznej mogą być zatwierdzane bądź na zwykłych posiedzeniach KM lub w procedurze obiegowej zgodnie z Regulaminem KM. Zgodnie z Regulaminem KM, WST wysyła karty projektów PT do wszystkich członków KM, łącznie z innymi materiałami na posiedzenie. Głosowanie nad projektami PT przebiega zwykłym trybem przewidzianym dla innych projektów zgodnie z Regulaminem KM.

Po posiedzeniu Komitetu Monitorującego Wspólny Sekretariat Techniczny przygotowuje protokół z posiedzenia oraz wykaz zatwierdzonych projektów pomocy technicznej jako załącznik.

Jeśli przewiduje się zatwierdzenie wniosków w procedurze obiegowej, wnioski są przesyłane do WST w terminie ustalonym przez WST.

6.5 Wydanie decyzji/ Podpisanie umowy

W zakresie przygotowania umów/decyzji obowiązują wnioskodawców PT te same zasady i terminy, jak w przypadku zwykłych projektów finansowanych w ramach Programu (patrz rozdz. 3.10).

Wyjątek stanowią projekty, u których wnioskodawcą jest IZ, ewent. MRR RCz. W tych przypadkach nie wydaje się Decyzji o przyznaniu dofinansowania, ale projekt jest zatwierdzany jedynie przez decyzję ministra. Decyzję dla projektów CRR RCz, które dotyczą działań WST, przygotowuje bezpośrednio IZ.

6.6 Realizacja projektu PT

Realizacja projektu PT odbywa się na zasadach określonych dla zwykłych projektów. Szczegóły są opracowane w dokumentacji dodatkowej.

Projekty PT są realizowane jako projekty wieloletnie. W razie potrzeby ich przedłużenia jest przygotowywany aneks do Umowy / Decyzja zmieniająca.

6.7 Kwalifikowalność wydatków PT

Dla projektów PT obowiązują ogólne zasady wydatków kwalifikowanych podane w rozdziale 8- Wydatki kwalifikowalne.

Pod względem kwalifikowalności wydatków w czasie, w przypadku projektów pomocy technicznej do dofinansowania kwalifikują się wszystkie wydatki poniesione w związku z realizacją projektu od dnia 1 stycznia 2007 r. (tzn. w przypadku PT nie ma wydatków na przygotowanie projektu). Ani wysokość ani charakter wydatków poniesionych przed datą zarejestrowania projektu w systemie informatycznym Monit 7+ nie podlega limitom.

Nie ma potrzeby otwierania specjalnego rachunku dla realizacji projektu PT, ale jest wymagane prowadzenie księgowości analitycznej.

Partnerzy mają obowiązek stosownie kierować się zaleceniami określonymi w *Podręczniku wnioskodawcy* oraz *Podręczniku beneficjenta*.

7 KWALIFIKOWALNI WNIOSKODAWCY

7.1. Kwalifikowalni wnioskodawcy w czeskiej części Programu

7.1.1. Zestawienie kwalifikujących się wnioskodawców

Kwalifikującymi się wnioskodawcami są osoby prawne, które są

- publicznoprawne lub
- kierowane przez publicznoprawne osoby prawne lub
- nie założone do osiągania zysku (non profit).

Č.	Typ subjektu		Číslo ČSÚ	Zákon číslo, Sb.	Prostředk y	Podmínky
1.	Stát (Česká republika) resp. <i>organizační složka státu</i>		325	219/2000 219/2000	veřejné	
2.	Územní samospráva (a její <i>organizační složka</i>)	2a.Kraj (a jeho <i>organizační složka</i>)	804 804 801	129/2000 250/2000 128/2000	veřejné	
	2b.Obec (a její <i>organizační složka</i>)	801 801	250/2000 128/2000			
	2c.Městská část statutárního města (a její <i>organizační složka</i>)	801 771	250/2000 128/2000			
	2d.Svazek obcí					
3.	Příspěvková organizace	3a.státu (tzn. organizačních složek státu), 3b.kraje, 3c.obce, 3d.městské části statutárního města, 3e.svazku obcí	331 331 331 331	218/2000 250/2000 250/2000 250/2000	veřejné	
4.	Komory - zájmová samospráva	4a.Hospodářská komora vč. okresních a regionálních komor 4b.Agrární komora vč. okresních	745 745	301/1992 301/1992	veřejné	

		a regionálních komor				
5.	Školská právnická osoba zapsaná ve školském rejstříku		611 ¹⁴	561/2004	veřejné	zřízena subjektem 1.,2.
					soukromé	
6.	Veřejná a státní vysoká škola		601	111/1998	veřejné	
7.	Veřejná výzkumná instituce			341/2005	veřejné	
8.	Veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení		651	245/2006	veřejné	zřízeno subjektem 1.,2.
					soukromé	
9a. 9b.	Česká televize Český rozhlas		361 361	483/1991 484/1991	veřejné	
10.	Správa železniční dopravní cesty, státní organizace		352	77/2002	veřejné	
11.	Obecně prospěšná organizace		141	248/1995	veřejné	pokud je většina členů správní rady jmenována veřejnoprávními právníckými osobami (č.1 a č.2)
					soukromé	
12.	Zájmové sdružení právnických osob		751	40/1964	veřejné	pokud je většina členů rozhodovacího orgánu jmenována veřejnoprávními osobami (č.1 a č.2)
					soukromé	
13.	Občanské sdružení		701	83/1990	soukromé	
14.	Organizační jednotka sdružení, pokud je právnickou osobou		731	83/1990	soukromé	
15.	Nadace a		117,	227/1997	soukromé	

¹⁴ Také 621, 625 a 631

	nadační fond		118			
16.	Církev pokud je právnickou osobou	16a.Registrovaná církev a náboženská společnost 16b.Svaz církví nebo náboženských společností 16c.Evidovaná právnická osoba	721 721 721	3/2002 3/2002 3/2002	soukromé	
17.	Státní podnik		301	77/1997	veřejné	
18.	Akciová společnost		121	513/1991	veřejné	80 % podíl veřejnoprávních osob (1.,2. a 4.) na základním kapitálu a min. 80% podíl veřejnoprávní právnické osoby (1.,2. a 4.) na hlasovacích právech
19.	Společnost s ručením omezeným		112	513/1991	veřejné	80 % podíl veřejnoprávních osob (2., 4.) na základním kapitálu a min. 80% podíl veřejnoprávní právnické osoby (2., 4.) na hlasovacích právech
20	Vysoká soukromá škola		601	111/1998	soukromé	
21	Evropské sdružení pro územní spolupráci			248/2000		

Obj.: Za zdroj publiczne uważa się źródło pochodzące z budżetu państwa, aktywów finansowych Skarbu Państwa, funduszy państwowych, budżetów terytorialnych, budżetu UE, budżetu międzynarodowych organizacji założonych na mocy umowy publicznej lub jakiegokolwiek inne źródło o podobnym charakterze. Za zdroj o podobnym charakterze uważa się źródło pochodzące z budżetu podmiotów publicznych i stowarzyszeń jednego lub kilku regionalnych albo lokalnych organów lub publicznych podmiotów funkcjonujących zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynującą procedury udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi. Za podmiot publiczny uważa się jakiegokolwiek podmiot, który: a) jest założony lub powołany w szczególnym celu zaspokajania potrzeb interesu ogólnego, który nie ma charakteru przemysłowego lub handlowego, b) posiada osobowość prawną oraz c) jest finansowany przeważnie przez państwo, organy regionalne lub lokalne albo inne podmioty publiczne; lub jest przez te organy zarządzany; lub w jego organie administracyjnym, zarządzającym lub nadzorczym

ponad połowa członków mianowana jest przez państwo, organy regionalne lub lokalne lub inne podmioty publicznoprawne.¹⁵;

7.1.2. Sprecyzowanie sytuacji odnośnie wnioskodawców kwalifikowalnych na dzień 31.1.2007r.

W ramach POWT RCz-RP, na podstawie definicji wydanej przez Ministerstwo Finansów RCz, nawiązującej do Metodologii przepływów finansowych, dokonano podziału kwalifikowalnych wnioskodawców na dwie grupy w zależności od tego, czy ich środki traktowane są jako prywatne czy publiczne. Definicja i wskazanie "publicznych" i „prywatnych” podmiotów pod takim kątem patrz tabela Kwalifikowalnych beneficjentów.

7.1.2.1. Za beneficjenta uważa się podmiot ze środkami publicznymi

Dofinansowanie z EFRR w maks. wysokości 85% dotyczy w tym przypadku całkowitych publicznych wydatków projektu, które stanowią jednocześnie całkowite wydatki kwalifikowalne. Beneficjent zobowiązany jest do co najmniej 10%-ego udziału w finansowaniu projektu (a do pokrycia tego udziału może wykorzystać swoje, tj. publiczne środki). Ma on również prawo do uzyskania maks. 5%-wej dotacji z budżetu państwa RCz.

	Finansowanie	obliczenie	PW
1	Całkowite wydatki kwalifikowalne	100%	1000
2	Środki prywatne	0%	0
3	Całkowite wydatki publiczne	(poz.1-poz.2)	1000
4	EFRR	85% z (poz.3)	850
5	Narodowe finansowanie publiczne – budżet państwa	5% z (poz.3)	50
6	Narodowe finansowanie publiczne – ze strony beneficjenta	10% z (poz.3)	100
7	Projekt łącznie	(poz.4+poz.5+poz.6)	1000

7.1.2.2. Za beneficjenta uważa się podmiot ze środkami prywatnymi

Ministerstwo Finansów zdefiniowało podmioty, których środki uważane są za prywatne. W takiej sytuacji możliwe jest, aby uczestniczyły one w Programie, jednak inny jest sposób obliczenia wysokości dofinansowania oraz inne będą udziały współfinansowania projektów z poszczególnych źródeł.

Włączenie środków prywatnych wpływa przede wszystkim na **sposób obliczenia stawki dofinansowania**, które bazuje na **całkowitych środkach publicznych** zgodnie z art. 53, ust. 1, lit. b) Rozporządzenia Ogólnego. Wnioskodawca ma 10%-wy udział w całkowitych wydatkach kwalifikowalnych projektu. Pozostałe 90% wydatków kwalifikowalnych zostanie pokrytych ze źródeł publicznych w stosunku 85 (EFRR): 15 (narodowe źródła finansowania zapewnione w ramach działu MRR).

Procedura obliczenia dla strony czeskiej w przypadku udziału środków prywatnych we współfinansowaniu:

- Partner musi mieć w ramach budżetu projektu co najmniej 10%-wy udział własnych (prywatnych) środków w całkowitych kwalifikowalnych wydatkach projektu,
- Stawka dofinansowania EFRR (tj. 85%) obliczana jest z całkowitych wydatków publicznych projektu (całkowite wydatki kwalifikowalnej minus środki prywatne),
- Udział krajowych środków publicznych w budżecie projektu będzie zapewniony z działu MMR w wysokości 15% całkowitych publicznych środków projektu.

¹⁵ Uwarunkowania wymienione w literach a) do c) muszą być spełnione jednocześnie (kumulacyjnie).

	Finansowanie	obliczenie	PW
1	Całkowite wydatki kwalifikowalne	100%	1000
2	Środki prywatne	10% z (poz.1)	100
3	Całkowite wydatki publiczne	(poz.1-poz.2)	900
4	EFRR	85% z (poz.3)	765
5	Narodowe finansowanie publiczne (MRR)	15% z (poz.3)	135
6	Projekt łącznie	(poz.2+poz.4+p oz.5)	1000

7.2 Kwalifikowalni beneficjenci w polskiej części Programu

Partner wiodący lub partner projektu muszą należeć do jednej z niżej wymienionych kategorii instytucji, tj. być:

- Instytucją państwową (rządową), regionalną lub lokalną albo ich stowarzyszeniem, **lub**
- Instytucją ustanowioną zgodnie z prawem publicznym lub prywatnym dla konkretnego celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, nie posiadającą charakteru przemysłowego lub handlowego oraz posiadającą osobowość prawną oraz finansowaną w głównej części przez państwo, instytucje regionalne lub lokalne lub inne organy zarządzane prawem publicznym lub których zarząd podlega nadzorowi przez te organy lub posiadające radę administracyjną, zarządzającą lub nadzorczą, z której więcej niż połowa członków jest wyznaczana przez państwo, władze regionalne lub lokalne lub inne organy zarządzane prawem publicznym, **lub**
- Organizacją pozarządową non-profit posiadającą osobowość prawną.

W przypadku instytucji mieszczących się w kategorii a) dopuszczalne są podmioty:

- posiadające osobowość prawną, zgodnie z obowiązującym prawem krajowym;
- nie posiadające osobowości prawnej¹⁶:
 - Ø którym jednostka nadrzędna (posiadająca osobowość prawną) udzieli pełnomocnictwa i która przejmie odpowiedzialność finansową za realizowany projekt;
 - Ø w imieniu których jednostka nadrzędna będzie starała się o dotację (wraz z określeniem, który podmiot będzie realizował projekt).

Poniższa tabela przedstawia główne typy beneficjentów, nie jest jednak katalogiem zamkniętym.

	Główne typy beneficjentów	Podstawowe akty prawne regulujące funkcjonowanie
1.	Jednostki samorządu terytorialnego wszystkich szczebli (województwa, powiaty, gminy) (jst) ¹⁷ oraz ich związki i stowarzyszenia	Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001, nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. 2001, nr 142, poz. 1592 z późn. zm.), Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. 2001, nr 142, poz. 1590 z późn. zm.).

¹⁶ Dotyczy zarówno partnerów wiodących, jak i partnerów projektu.

¹⁷ Także jednostki organizacyjne jst, powołane w celu realizacji określonych zadań, działające w ramach osobowości prawnej jst, na podstawie właściwych upoważnień i/lub pełnomocnictw.

2.	Jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną	m.in. Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. 1997, nr 9, poz. 43 z późn. zm.).
3.	Organy administracji rządowej, w tym np. Prokuratura, Policja, Straż Pożarna, Straż Graniczna, służby celne, centra zarządzania kryzysowego.	m.in. Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. 2009, nr 31, poz. 206 z późn. zm.)
4.	Ochotnicza Straż Pożarna Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	m.in. Ustawa z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (tekst jednolity: Dz. U. 2007 nr 226 poz. 1675 z późn. zm.), Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. 2003, nr 96, poz. 873 z późn. zm.) Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (tekst jednolity: Dz. U. 2001, nr 79, poz. 855 z późn. zm.)
5.	Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej ¹⁸	Ustawa z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (tekst jednolity: Dz. U. 2007, nr 14, poz. 89 z późn. zm.)
6.	Regionalne zarządy gospodarki wodnej	Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. 2005, nr 239, poz. 2019 z późn. zm.)
7.	Spółki wodne	Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. 2005, nr 239, poz. 2019 z późn. zm.)
8.	Przewoźnik kolejowy i zarządca infrastruktury kolejowej	Ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego (Dz. U. 2005, nr 267, poz. 2251), Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity: Dz. U. 2007, nr 16, poz. 94)
9.	Parki narodowe i krajobrazowe/ podmioty zarządzające obszarami chronionymi	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2004, nr 92, poz. 880 z późn. zm.)
10.	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne	Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity: Dz. U. 2005, nr 45, poz. 435 z późn. zm.)
11.	Jednostki naukowe (tj. podstawowe jednostki organizacyjne szkół wyższych lub wyższych szkół zawodowych w rozumieniu statutów tych szkół, placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk, jednostki badawczo-rozwojowe, międzynarodowe instytuty naukowe utworzone na podstawie odrębnych przepisów, jednostki organizacyjne posiadające status jednostki badawczo-rozwojowej, Polska Akademia Umiejętności, inne jednostki posiadające	Ustawa z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (tekst jednolity: Dz. U. 2008, nr 169, poz. 1049 z późn. zm.) Ustawa z dnia 25 lipca 1985 roku o jednostkach badawczo-rozwojowych (tekst jednolity Dz. U. 2008, nr 159, poz. 993).

¹⁸ Z uwagi na ukierunkowanie POWT RCz-RP i rodzaj przedsięwzięć, które podlegają wsparciu Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej są uprawnione do ubiegania się o wsparcie tylko w ramach trzeciej osi priorytetowej.

	osobowość prawną i siedzibę w Polsce) Podmioty działające na rzecz nauki, konsorcjum naukowe, sieć naukowa.	
12.	Szkoły wyższe	Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2005, nr 164, poz. 1365 z późn. zm.)
13.	Organy prowadzące szkoły i placówki	Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U.2004, nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
14.	Instytucje kultury	m.in. Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity: Dz. U. 2001, nr 13, poz. 123 z późn. zm.)
15.	Instytucje kościelne	m.in. Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 1989 r., nr 29, poz. 154 z późn. zm.)
16.	Polskie Radio i Telewizja Polska oddziały regionalne	Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (tekst jednolity: Dz. U. 2004, nr 253, poz. 2531 z późn. zm.)
17.	Placówki pomocy społecznej	Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. 2008, nr 115, poz. 728 z późn. zm.). Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. 2008, nr 14, poz. 92 z późn. zm.). Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity: Dz. U. 2006, nr 139, poz. 992 ze zm.). Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (tekst jednolity: Dz. U. 2006, nr 234, poz. 1694).
18.	Fundacje, stowarzyszenia	Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (tekst jednolity: Dz. U. 1991 r., nr 46, poz. 203 z późn. zm.) Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (tekst jednolity: Dz. U. 2001, nr 79, poz. 855 z późn. zm.)
19.	Izby Przemysłowo – Handlowe, izby gospodarcze, izby turystyczne, agencje rozwoju, inne agencje działające na rzecz przedsiębiorczości ¹⁹	m.in. Ustawa z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych. (tekst jednolity: Dz. U. 2009 nr 84 poz. 710 z późn. zm.)
20.	Europejskie Ugrupowania Współpracy Terytorialnej	Ustawa z dnia 7 listopada 2008 r. o europejskim ugrupowaniu współpracy terytorialnej (Dz. U. 2008 nr 218 poz. 1390).

¹⁹ Pod warunkiem, że spełniają kryteria określone we wstępie rozdziału 7.2.

8. WYDATKI KWALIFIKOWALNE

8.1 Zasady dotyczące oceny Wydatków kwalifikowalnych

Poniższa interpretacja dotycząca wydatków kwalifikowalnych dotyczy wszystkich partnerów korzystających z dofinansowania Programu.

Wydatki kwalifikowalne ramowo określone zostały w:

- Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 roku ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności,
- Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1080/2006 z dnia 5 lipca 2006 roku w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1080/2006 w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Wymienione przepisy prawa należy stosować przy uwzględnieniu późniejszych zmian; poszczególnych nowelizacji tutaj się nie wymienia. Określając kwalifikowalność wydatków konieczne należy również przestrzegać innych przepisów prawa wspólnotowego i krajowego (odpowiednio polskiego dla partnerów z RP i czeskiego dla partnerów z RCz) z tego zakresu w obowiązującym brzmieniu.

W celu wyjaśnienia zapisów dotyczących wydatków kwalifikowalnych, które znajdują się w wyżej wymienionych rozporządzeniach, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego RCz wydało dla czeskich partnerów dokument pn. „Podręcznik metodologiczny wydatków kwalifikowalnych dla programów współfinansowanych z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności na okres programowania 2007-2013” („Metodická příručka způsobilých výdajů pro programy spolufinancované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti na programové období 2007-2013”), zwany dalej „Podręcznikiem metodologicznym WK”. Jego aktualna wersja znajduje się na stronach <http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Metodicke-rizeni-NSRR/Metodicka-doporučeni/Metodicka-priručka-zpusobilych-vydaju-pro-pro-prog>. Podręcznik metodologiczny WK stanowi dokument wspomagający i interpretacyjny, który ma charakter rekomendacyjny i którego celem jest ułatwienie zorientowania się w zagadnieniach dotyczących wydatków kwalifikowalnych. Elementem Podręcznika metodologicznego WK jest rozdział 2 – Zasady dotyczące wydatków kwalifikowalnych, który jest **obowiązujący zarówno dla beneficjentów dofinansowania, jak też dla udzielającego dofinansowanie**.

Zasady kwalifikowalności wydatków obowiązujące polskich partnerów zostały zawarte w *Wytycznych dotyczących kwalifikowania wydatków i projektów w ramach programów współpracy transgranicznej realizowanych z udziałem Polski w latach 2007-2013 (zwanym dalej Wytycznymi kwalifikowalności)*, opracowanych zgodnie z Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia 2007-2013. Wytyczne dostępne są na stronie www.ewt.gov.pl.

Instytucja Zarządzająca Programu przy uwzględnieniu specyfiki programu operacyjnego postanowiła o modyfikacji zasad dotyczących wydatków kwalifikowalnych, ewent. o ich zaostreniu w niektórych przypadkach – patrz rozdział 8.2 *Zasady dotyczące kwalifikowalności wydatków na poziomie Instytucji Zarządzającej*, zwane dalej „Zasadami IZ”. **Zasady te są dla partnera wiążące**.

W pozostałych kwestiach nieobjętych Zasadami IZ, *czeskich partnerów* obowiązują zasady opisane w części 2 Podręcznika metodologicznego WK przy jednoczesnym uwzględnieniu jego innych rozdziałów interpretacyjnych, natomiast *polskich partnerów* zasady zawarte w *Wytycznych dotyczących kwalifikowania wydatków i projektów w ramach programów współpracy transgranicznej realizowanych z udziałem Polski w latach 2007-2013*.

Instytucja Zarządzająca Programu zaleca przed złożeniem wniosku projektowego wszystkim partnerom zapoznanie się z poniżej wymienionymi Zasadami IZ, które specyfikują zasady określone w Podręczniku Metodologicznym WK dla czeskich partnerów, a Wytyczne kwalifikowalności dla partnerów polskich.

Zasady IZ obowiązują w zakresie wszystkich osi priorytetowych wspieranych Programu, o ile poniżej nie stanowi się inaczej. Kwalifikowalność wydatków poniesionych w trakcie realizacji projektu będzie oceniana indywidualnie pod kątem tego, czy wydatek kwalifikowalny poniesiony został dla osiągnięcia celu projektu, który jest zgodny z celami danej osi priorytetowej. W trakcie oceny i kontroli projektu sprawdzane będzie, czy planowane wydatki projektu ujęte w budżecie we wniosku o dofinansowanie są kwalifikowalne pod względem finansowania z FS i czy są między innymi współmierne oraz określone zgodnie z zasadami gospodarności, celowości i efektywności.

Kwalifikowalność zrealizowanych wydatków będzie kontrolowana przez właściwego Kontrolera w trakcie realizacji projektu na podstawie składanych Oświadczeń o zrealizowanych wydatkach/ Wniosków o płatność oraz związanych z tym dokumentów i innej dokumentacji. W związku z tym może dojść do przewartościowania kwalifikowalności poszczególnych wydatków w stosunku do złożonego wniosku o finansowanie. Prawo do pokrycia wydatków wymienionych we wniosku i zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący nie powstaje automatycznie. Decydująca jest ocena Kontrolerów w trakcie realizacji projektu i w trakcie poświadczania zgodności z prawem i prawidłowości zrealizowanych wydatków.

Wydatki, które nie są zgodne z zasadami kwalifikowalności wydatków określonymi w tym rozdziale lub powstały w trakcie realizacji projektu, które mają charakter wydatków kwalifikowalnych, jednak wykraczają poza ramy wydatków budżetowych projektu wymienionych w Decyzji o udzieleniu dofinansowania/Umowie o dofinansowanie projektu (koszty dodatkowe), partner musi pokryć z własnych źródeł. W przypadku wystąpienia wydatków, których nie można było obiektywnie oszacować w trakcie przygotowywania wniosku projektowego, o zwiększeniu środków projektu może postanowić Komitet Monitorujący na podstawie wniosku złożonego przez Partnera Wiodącego (patrz rozdział 3.12 Zmiana projektu).

8.2 Zasady dotyczące kwalifikowalności wydatków na poziomie Instytucji Zarządzającej

Poniżej wymienione Zasady IZ doprecyzowują i uwzględniają specyfikę programu transgranicznego stanowiąc bardziej szczegółową interpretację, ewent. zaostrzając ograniczenia wymienione w części 2 Podręcznika metodologicznego WK przy jednoczesnym uwzględnieniu jego innych rozdziałów oraz Wytycznych kwalifikowalności.

8.2.1. Kwalifikowalność wydatków w czasie

Z punktu widzenia kwalifikowalności w czasie rozróżnia się dwa typy wydatków:

- **wydatki poniesione przed zarejestrowaniem projektu w systemie monitorującym.** Wydatki te mogą powstać najwcześniej z dniem 1 stycznia 2007 r. oraz data powstania obowiązku podatkowego (w RCz) / data zapłacenienia (poniesienia)²⁰ wydatku (w RP) nie może być późniejsza niż dzień zarejestrowania wniosku projektowego w systemie monitorującym. Ich wysokość może wynosić najwyżej 5 % całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu. Wydatki te muszą mieć charakter wydatków przygotowawczych²¹. Kwalifikowalność wydatków na przygotowanie określona w niniejszym punkcie dotyczy także Funduszu Mikroprojektów, natomiast tylko w przypadku projektów o wysokości dofinansowania przekraczającej 10 000 EUR.²² Wydatki te należy ująć w linii budżetowej związanej z wydatkami na przygotowanie.

- **wydatki poniesione po zarejestrowaniu projektu w systemie monitorującym** – wydatki, których data powstania obowiązku podatkowego²³ / data zapłacenienia wydatku²⁴ jest późniejsza niż dzień zarejestrowania wniosku projektowego w systemie monitorującym, przy czym rejestracja w systemie monitorującym następuje po kontroli kryteriów formalnych i kwalifikowalności projektu. Data ta zostanie Partnerowi Wiodącemu przekazana na piśmie przez Wspólny Sekretariat Techniczny.

²⁰ Wydatek poniesiony w znaczeniu kasowym, tj. rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku bankowego beneficjenta. Wyjątek stanowią amortyzacja i wkład niepieniężny.

²¹ Chodzi o wydatki związane z przygotowaniem wniosku o dofinansowanie, w tym obowiązkowych załączników wniosku i innych dokumentów niezbędnych do pomyślnej realizacji projektu, np. dokumentacja w zakresie postępowania budowlanego, studia będące podstawą wniosku o dofinansowanie, dokumentacja EIA, wydatki związane z przetargiem publicznym na wykonawcę (również w przypadku, gdyż dostawy dotyczą realizacji projektu), koszty podróży do partnera w czasie przygotowań i konsultowania projektu itp. W ramach 5 % wydatków na przygotowanie niekwalifikowalne są wydatki na wyposażenie, inwestycje i inny majątek trwały.

²² Chodzi o kwotę zatwierdzoną przez Euroregionalny Komitet Sterujący.

²³ Obowiązuje dla partnerów z RCz.

²⁴ Obowiązuje dla partnerów z RP.

Wydatki związane z przygotowaniem projektu (np. wydatki związane z postępowaniem przetargowym) mogą powstać również w okresie późniejszym, tzn. po dacie zarejestrowania projektu. Wydatki te nie są traktowane jako wydatki na przygotowanie (tzn. nie są wliczane do limitu 5% wymienionego w punkcie wcześniejszym). Wydatki te stanowią regularny budżet projektu i należy je ująć we właściwych liniach budżetowych, zgodnie z planowanym przeznaczeniem.

Wyżej wymienione rozróżnienie kwalifikowalności wydatków z punktu widzenia momentu ich poniesienia nie dotyczy projektów pomocy technicznej, w których ani wysokość ani charakter wydatków poniesionych przed datą zarejestrowania projektu w systemie informatycznym nie podlega limitom pod warunkiem, że taki projekt zostanie zatwierdzony na posiedzeniu Komitetu Monitorującego.

Ostateczny termin kwalifikowalności wydatków dla każdego projektu **określa termin zakończenia realizacji (określony w Umowie/Decyzji) oraz termin złożenia końcowego Oświadczenia o zrealizowanych wydatkach za część projektu.** By dany wydatek uważany był za kwalifikowalny:

- W RCz jest to wydatek, którego data powstania obowiązku podatkowego nie jest późniejsza niż dzień zakończenia realizacji projektu przez partnera wiodącego/partnera projektu i jednocześnie został poniesiony (zapłacony) do dnia złożenia ostatniego Oświadczenia, tj. nie później niż 30 dni po zakończeniu rzeczywistej realizacji projektu, określonym w Umowie/Decyzji o dofinansowanie. Wydatki takie należy odpowiednio udokumentować²⁵.

- W RP jest to wydatek, który powstał (w przypadku Oświadczenia końcowego – data wystawienia faktury) najpóźniej w dniu zakończenia rzeczywistej realizacji projektu i jednocześnie został poniesiony (zapłacony) do dnia złożenia ostatniego Oświadczenia, tj. nie później niż 30 dni po zakończeniu rzeczywistej realizacji projektu, określonym w Umowie/Decyzji o dofinansowanie. Wydatki takie należy odpowiednio udokumentować

Termin zakończenia realizacji projektu nie może być w przypadku żadnego projektu późniejszy niż dzień 30 czerwca 2015 roku a termin złożenia końcowego Oświadczenia o zrealizowanych wydatkach nie może być w przypadku żadnego projektu późniejszy niż dzień 31 lipca 2015 roku.

W ramach Programu **nie ma możliwości refundacji zakończonych już projektów. To znaczy, że warunkiem zatwierdzenia projektu jest to, aby ostatnie działanie projektu nie było zakończone przez posiedzeniem Komitetu Monitorującego.**²⁶

8.2.2 Interpretacja IZ w zakresie wydatków kwalifikowalnych

Podstawę określenia wydatków kwalifikowalnych stanowi Podręcznik metodologiczny WK dla czeskich partnerów oraz *Wytyczne kwalifikowalności* dla polskich partnerów. Do podstawowych zasad dotyczących sprawdzania kwalifikowalności wydatków należą:

- wydatki muszą być zgodne ze wspólnotowymi i czeskimi (dla czeskich partnerów) oraz polskimi (dla polskich partnerów) przepisami prawa oraz z dokumentami Programu,
- wydatki muszą być współmierne (muszą odpowiadać cenom zwyczajowym w miejscu i czasie), niezbędne i poniesione zgodnie z zasadą gospodarności, celowości i efektywności,
- wydatki muszą być identyfikowalne i możliwe do udowodnienia oraz udokumentowane dokumentami księgowymi,
- wydatki muszą być zapłacone a zapłata udokumentowana przed refinansowaniem z Funduszy UE (za wyjątkiem amortyzacji, kosztów ogólnych i wkładu niepieniężnego).

IZ określa poniższą listę podstawowych **wydatków niekwalifikowalnych definiowanych w Podręczniku Metodologicznym WK.**

Wydatkami niekwalifikowalnymi są w szczególności:

- wydatki niezwiązane bezpośrednio z projektem,

²⁵ Podobnie postępuje się przy ocenie wydatku, który powstał przed zarejestrowaniem projektu oraz przy włączeniu wydatku do Oświadczenia.

²⁶ Nie dotyczy mikroprojektów realizowanych w ramach Funduszu Mikroprojektów.

- wydatki niespełniające zasad gospodarności, celowości i efektywności,
- wydatki nieodpowiadające zasadom kwalifikowalności w czasie wymienionym w podrozdziale 8.2.1,
- wydatki o całkowitym lub przeważającym oddziaływaniu poza regionem docelowym²⁷,
- ta część ceny nabycia gruntu, która przekracza 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu, o ile Instytucja Zarządzająca nie zezwoliła w konkretnych przypadkach na zastosowanie wyższej stawki procentowej dla projektów dotyczących ochrony środowiska naturalnego,
- ta część ceny nabycia (gruntów, budowli, używanych urządzeń), która przewyższa cenę określoną przez rzeczoznawcę,
- wydatki na zakup gruntu, budowli, składników majątku, używanych urządzeń, na które było udzielone dofinansowanie ze środków publicznych (krajowych albo ze źródeł wspólnot europejskich) w okresie ostatnich pięciu lat w RCz przed zarejestrowaniem projektu i siedmiu lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta w RP,
- koszty ogólne (pośrednie), dotyczące ogólnego funkcjonowania organizacji bez powiązania przyczynowego z projektem,
- wydatki odpowiadające swoim zakresem kategorii kosztów nadzwyczajnych (chodzi np. o korekty kosztów poprzednich okresów obrotowych, rozliczenie roszczeń pracowników do wypłacenia odprawy w wyniku reorganizacji, odszkodowania za wypadki przy pracy, wydatki ponoszone na podstawie umowy przez dzierżawcę na doprowadzenie dzierżawionej rzeczy do stanu poprzedniego po zakończeniu okresu dzierżawy, itp.),
- koszty wynagrodzeń pracowników, którzy nie uczestniczą w realizacji projektu,
- w przypadku pracowników uczestniczących w realizacji projektu, adekwatna część kosztów osobowych, która nie odpowiada nakładowi pracy pracownika w zakresie danego projektu,
- pozostałe wydatki związane z pracownikiem, których obowiązek ponoszenia nie ciąży na pracodawcach na podstawie odrębnych przepisów (np. dopłaty do dodatkowego ubezpieczenia emerytalnego, nagrody jubileuszowe itp.)²⁸,
- wydatki na spory prawne,
- opłaty administracyjne i lokalne nie związane bezpośrednio z przygotowaniem i realizacją projektu,
- sankcje, kary i odsetki, ewentualnie inne wydatki o charakterze sankcji, wynikające z umów lub z innych tytułów,
- odsetki od kredytów i pożyczek,
- podatek od towarów i usług lub jego część, jeżeli istnieje na mocy ustawy prawo do jego odliczenia,
- podatki bezpośrednie²⁹, podatek od nieruchomości, podatek z przeniesienia³⁰ praw do nieruchomości, podatek od spadków i darowizn, podatek od środków transportu,
- cło,
- leasing finansowy³¹,

²⁷ Za region docelowy w przypadku programów współpracy transgranicznej Celu 3 uważa się obszar wsparcia Programu (patrz rozdział 1.2).

²⁸ W przypadku organizacji, które są na mocy ustawy zobowiązane do odpisów na Fundusz Potrzeb Kulturalnych i Socjalnych (w RCz) (oraz Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w RP), wydatek ten jest kwalifikowalny.

²⁹ Wyjątek stanowi podatek dochodowy na czynności dodatkowe, które są częścią kosztów wynagrodzenia pracowników, którzy biorą udział w projekcie.

³⁰ Podatek występujący w prawie czeskim.

³¹ Tylko w RCz. W RP leasing stanowi wydatek kwalifikowalny.

- opłaty za otwarcie i prowadzenie rachunku bankowego, jeżeli nie jest on otwarty tylko dla celów realizacji projektu,
- wkład niepieniężny w formie użyczenia gruntu, budowli, urządzeń lub surowców, wykonanie nieodpłatnej pracy ochotniczej lub pracy doświadczałnej/fachowej bez prawa na
- wynagrodzenie, które stanowią powyżej 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych partnera po odliczeniu przychodów, przy czym w tym zawarta nieodpłatna praca ochotnicza nie może przekroczyć 5% całkowitych wydatków kwalifikowalnych partnera po odliczeniu przychodów. Wycenę nieodpłatnej pracy wolontariuszy/doświadczałnej/fachowej w RCz określa się według systemu informatycznego w zakresie średniej płacy³², przy czym maks. cena nie przekroczy 150 CZK/godz. W RP – wobec braku aktualnych oficjalnych danych statystycznych – nieodpłatna praca wolontariusza powinna odpowiadać świadczeniu pracy o tym samym charakterze i w możliwie jak najbardziej zbliżonym terminie przez podmioty tego samego sektora, działające na wolnym rynku na zasadach konkurencji. Wycena pozostałego wkładu niepieniężnego w RCz, poza pracą ochotniczą/doświadczałną/fachową, nastąpi według wyceny biegłego zgodnie z Podręcznikiem metodologicznym KW „Dokumentowanie świadczeń rzeczowych” (rozdział 4.2.5.). W RP wartość wkładu niepieniężnego poświadczana jest przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego w rozumieniu Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami lub upoważniony właściwy organ administracyjny. Beneficjent zobowiązany jest przedstawić dowody zrealizowania wkładu niepieniężnego i jego wysokości,
- wynagrodzenia członków organów statutowych wynikające z tytułu pełnionych przez nich funkcji, tzn. z tytułu wykonywania czynności organu statutowego,
- ryczałtowe koszty ogólne (pośrednie)³³,
- odpisy należności,
- wydatki na audyt projektu, o ile w Decyzji/Umowie nie ma bezpośrednio określonego obowiązku przeprowadzenia takiego audytu,
- wydatki na reprezentację poza wydatkami w ramach Pomocy Technicznej oraz wydatkami poniesionymi przez partnera, o ile są ponoszone zgodnie z celami projektu (np. posiłki w trakcie szkoleń i seminariów)³⁴,
- zakup i koszty amortyzacji samochodów osobowych³⁵,
- darowizny przekraczające wartość 500 CZK/szt. w RCz oraz 200 zł w RP za sztukę,
- darowizny do 500 CZK/szt. w RCz oraz do 200 zł w RP, jeżeli nie mają żadnego znaczenia pod kątem realizacji celów projektu oraz gdy nie są oznaczone zgodnie z zasadami promocji UE, które są określone w rozdziale 3.2.6 Podręcznika beneficjenta,
- nagrody w konkursach przekraczające wartość 500 CZK w RCz oraz 200 zł w RP za sztukę,
- nagrody w konkursach do 500 CZK w RCz oraz do 200 zł w RP za sztukę, jeżeli nie mają związku z danym projektem oraz gdy nie są oznaczone zgodnie z zasadami promocji UE,

³² Statystyka regionalna kosztów pracy patrz <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/vydelky>. System informatyczny podzielony jest wg poszczególnych krajów, przy czym wybór danego kraju zależy od miejsca wykonywania pracy przez danego wolontariusza. Jeżeli wolontariusz pracuje na terenie kilku krajów, wybierany jest ten kraj, w którym praca wolontariusza jest przeważnie wykonywana. Przy wycenie pracy wolontariusza/pracy badawczej/ekspertkiej nie można przekroczyć wartości mediany dla wynagrodzenia za godzinę dla danej podgrupy zawodowej, która najlepiej odpowiada uzgodnionemu rodzajowi pracy..

³³ Oprócz wydatków na czynsz, zakup wody, paliwo, energię elektryczną, Internet, sprzątanie i konserwację, opłaty za telefon, opłaty pocztowe, materiały biurowe, które można obliczyć na podstawie odpowiedniej metodologii przy zastosowaniu rozdzielnika, który można uzasadnić i przyporządkować projektowi.

³⁴ Niekwalifikowalne są jednakże wydatki na napoje alkoholowe oraz wyroby tytoniowe.

³⁵ Dla celów kwalifikowalności wydatków związanych z samochodem osobowym na potrzeby tego dokumentu rozumie się pojazdy kategorii M1 i N1. Wydatkiem kwalifikowalnym jest zakup i odpisy amortyzacyjne samochodów specjalnych ze specjalnym rozwiązaniem karoserii/nadbudowy i/lub wyposażenia dokonywane przez podmioty typu Policja RCz, Państwowa Straż Pożarna, pogotowie górskie Horská služba o.p.s itp., których nabycie jest niezbędne do realizacji celu projektu oraz koszty amortyzacji samochodów osobowych ponoszone przez Zarządzających Funduszem Mikroprojektów

- wydatki, które nie zostały odpowiednio zaksięgowane u partnera (odrębna ewidencja analityczna) dla projektu a na dokumentach nie zostało jednoznacznie wskazane, jakiego projektu dotyczą⁴²,
- wydatki na działania projektu, które nie spełniły warunków promocji określonych w Umowie/Decyzji
- wydatki, które były poniesione w innym okresie niż jest określone w Oświadczeniu o zrealizowanych wydatkach za część projektu⁴³, mimo że spełniają warunki kwalifikowalności.

⁴² Obowiązek prowadzenia księgowości analitycznej dla projektu powstaje z dniem zarejestrowania projektu.

⁴³ Wyjątki stanowią przypadki opisane w Podręczniku Beneficjenta.

10 LISTA ZASTOSOWANYCH SKRÓTÓW

BP	Budżet państwa
CRR RCz	Centrum Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej
EIA	Ocena oddziaływania na środowisko (Environmental Impact Assessment)
FM	Fundusz Mikroprojektów
FS	Fundusze Strukturalne
FSp	Fundusz Spójności
IC	Instytucja Płatnicza i Certyfikująca
ICT	Technologie informacyjne i telekomunikacyjne (Information and Communication Technologies)
IZ	Instytucja Zarządzająca
KE	Komisja Europejska
KK	Koordinator Krajowy
KM	Komitet Monitorujący
MF RCz	Ministerstwo Finansów Republiki Czeskiej
MRR RCz	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej
MRR RP	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Rzeczypospolitej Polskiej
MSC 2007	System monitorujący Central 2007 (centralny system monitorujący RCz dla okresu programowania 2007-2013)
MŚP	Małe i średnie przedsiębiorstwa, w tym mikro przedsiębiorstwa
NGO	Pozarządowe organizacje non-profit
NSRO	Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia
NUTS	Statystyczne jednostki terytorialne - Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do celów statystycznych (Nomenclature of Territorial Units for Statistics)
NUTS II	Obszary objęte Celem 1 polityki regionalnej UE
NUTS III	kraj, województwo – podstawowa jednostka terytorialna dla Programu
POWT RCz-RP	Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska - Rzeczpospolita Polska 2007-2013, zwany Programem
PR	Podmioty Regionalne (w RCz właściwe kraje, w RP właściwe urzędy marszałkowskie poszczególnych województw)
RCz	Republika Czeska
Rozporządzenie Ogólne	Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999
Rozporządzenie w sprawie EFRR	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1080/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1783/1999
Rozporządzenie wykonawcze	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS

oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie EFRR

RP	Rzeczpospolita Polska
UE	Unia Europejska
VAT	Podatek od towarów i usług
WE	Wspólnota Europejska
WST	Wspólny Sekretariat Techniczny

11 LISTA ZAŁĄCZNIKÓW⁴⁴

Załącznik 1	Wniosek o przyznanie dofinansowania (wniosek projektowy)
Załącznik 2	Szczegółowy budżet projektu
Załącznik 3	Wskaźniki na poziomie projektu
Załącznik 4	Wykaz kontrolny kontroli wymogów formalnych
Załącznik 5	<i>Wykaz kontrolny kontroli kwalifikowalności</i>
Załącznik 6	Wykaz kontrolny oceny jakości projektu
Załącznik 7	Wykaz kontrolny oceny współpracy transgranicznej
Załącznik 8	Wykaz kontrolny oceny wpływu transgranicznego
Załącznik 9	Karta projektu
Załącznik 10	Wzór umowy partnerskiej
Załącznik 11	Decyzja w sprawie udzielenia dofinansowania
Załącznik 12	Umowa o dofinansowanie projektu
Załącznik 13	Raport z bieżącej realizacji części projektu
Załącznik 14	Raport końcowy z realizacji części projektu
Załącznik 15	Raport z bieżącej realizacji projektu
Załącznik 16	Raport końcowy z realizacji projektu
Załącznik 17	Oświadczenie o zrealizowanych wydatkach za część projektu
Załącznik 18	Poświadczenie kwalifikowalności wydatków
Załącznik 19	Wniosek o płatność za projekt
Załącznik 20	Wniosek o przyznanie dofinansowania dla projektu Pomocy Technicznej

⁴⁴ Załączniki nr 13 do 20 nie są zatwierdzane przez Komitet Monitorujący, ich aktualizacja jest dokonywana w porozumieniu między IZ a KK.